

UNIVERZITA OBRANY

Fakulta vojenského leadershipu

**EKONOMIKA ZABEZPEČENÍ
KRIZOVÝCH SITUACÍ**

STUDIJNÍ TEXT

Hana MALACHOVÁ

Rudolf URBAN

Aleš KUDLÁK

BRNO 2017

Studijní text *Ekonomika zabezpečení krizových situací* je určen pro studenty magisterského studijního programu Ekonomika a management, oboru Bezpečnostní management. Využitelný je i pro potřeby studentů příbuzných oborů.

Studijní text je rozdělen do osmi základních částí.

- První část vymezuje pojem ekonomika zabezpečení krizových situací, pojednává o současných rizicích, která ovlivňují velikost a strukturu zdrojů, veřejných rozpočtů a možností pro financování krizového řízení na jednotlivých stupních veřejné správy.
- Druhá část se zaměřuje na ekonomiku zabezpečení krizových situací na úrovni obce a obce s rozšířenou působností, vymezuje nástroje finančního řízení obce, rozpočet obce a jeho vazbu na krizové situace.
- Třetí část se zabývá finančním zabezpečením krizových situací, pozornost je zaměřena na jednotlivé etapy finančního zabezpečení, na mimorozpočtové zdroje v České republice, jež mohou být využívány ve vybraných fázích řešení krizových situací a prezentován je checklist starosty obce s rozšířenou působností.
- Čtvrtá část objasňuje základní principy a fungování Fondu solidarity Evropské unie, uvedeny jsou podmínky oprávněnosti výdajů, dotčené orgány v procesu podání žádosti a důraz je položen na úlohu kraje při podání žádosti. Kapitola obsahuje příklady čerpání z Fondu solidarity v České republice.
- Pátá část je věnována problematice pojištění obce a pojišťovacím poolům působícím na českém trhu a vybraných zemích světa.
- Šestá část se zaměřuje na státní pomoc při obnově území. Důraz je položen na podmínky poskytnutí pomoci a její formy. Pojednáno je zde o Strategii obnovy území a Strategii ochrany před povodněmi v České republice.
- Sedmá část obsahuje popis vybraných metod, s jejich pomocí se provádí analýza investic obce.

Každou kapitolu uzavírají kontrolní otázky.

Recenzenti:

- **Ing. Alena Oulehlová, Ph.D.,** Univerzita obrany
Fakulta vojenského leadershipu
Kounicova 65
662 10 BRNO
- **Ing. Eduard Bakoš, Ph.D.,** Masarykova univerzita
Ekonomicko-správní fakulta
Lipová 41a
602 00 BRNO

© Hana Malachová, Rudolf Urban, Aleš Kudlák

ISBN 978–80–7231–409–6

ABSTRAKT

Učební text se věnuje problematice ekonomiky zabezpečení krizových situací s důrazem na zabezpečení obce při krizových situacích. Vychází z širšího rámce zajišťování bezpečnosti v návaznosti na finanční podporu řešení krizových situací, s důrazem na obec s rozšířenou působností. Materiál rozebírá možnosti a schopnosti obcí v systému krizového řízení. Objasňuje zásady a postupy, jakož i dosažení možné finanční standardizace v procesu alokace zdrojů v rozpočtech obcí. Studijní text předkládá ucelený pohled na finanční toky v rovině samosprávy, ale i státní správy, jakož i nabídku konkrétních praktických postupů pro starosty obce při řešení krizové situace.

KLÍČOVÁ SLOVA

Ekonomika, financování, fondy, hodnota, krizová situace, krizové řízení, mimořádná událost, obec, obnova, odstraňování, pojištění, pomoc, prevence, příprava, rozpočet, strategie, výdaje, zabezpečení.

OBSAH

Úvod	8
1 VYMEZENÍ POJMU EKONOMIKA ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ.....	9
1.1 Současná rizika ovlivňující velikost a strukturu zdrojů	9
1.2 Veřejné rozpočty	13
1.3 Financování krizového řízení.....	15
1.3.1 Kapitola státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa.....	16
1.3.2 Možnosti financování mimořádných událostí a krizových situací.....	19
1.4 Pojetí alokace zdrojů k podpoře ochrany obyvatelstva	21
1.4.1 Kritéria významnosti alokace zdrojů pro ochranu obyvatelstva.....	23
Kontrolní otázky	24
2 EKONOMIKA ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ	25
2.1 Místo typových plánů v procesu alokace zdrojů.....	26
2.2 Obec jako základní jednotka územní samosprávy	29
2.2.1 Typy obcí	29
2.2.2 Úkoly obce v oblasti ochrany obyvatelstva	30
2.3 Financování mimořádných událostí a krizových situací	31
2.3.1 Nástroje finančního řízení obce	32
2.3.2 Rozpočet obce a jeho vazba na krizové situace	38
2.4 Mimorozpočtové zdroje v České republice	52
2.4.1 Státní fondy.....	53
2.4.2 Privatizační fondy, fondy zdravotních pojišťoven a na podporu podnikání	54
2.5 Praxe na úrovni obce s rozšířenou působností k ekonomickému zabezpečování krizových situací	55
Kontrolní otázky	59
3 FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ.....	60
3.1 Obecný algoritmus finančního zabezpečení krizových situací.....	60
3.2 Etapy finančního zabezpečení krizových situací	64
3.2.1 Období k zajištění prevence a přípravy na krizové situace	64
3.2.2 Období řešení, obnovy a odstraňování následků krizové situace	69
3.3 Checklist starosty obce s rozšířenou působností.....	71
Kontrolní otázky	72
4 FOND SOLIDARITY EVROPSKÉ UNIE	73

4.1	Důvody vzniku fondu	73
4.1.1	Hlavní charakteristika fondu.....	73
4.1.2	Podmínky oprávněnosti výdajů.....	75
4.2	Dotčené orgány v procesu podání žádosti a oprávněnost výdajů	76
4.2.1	Úloha kraje v realizaci podávání žádostí.....	77
4.2.2	Oprávněné a neoprávněné výdaje	79
4.2.3	Příklady čerpání z Fondu solidarity v České republice	80
	Kontrolní otázky	82
5	POJIŠTĚNÍ OBCE A POJIŠŤOVACÍ POOLY	83
5.1	Pojištění obce	83
5.1.1	Pojištění majetku a zemědělských rizik	85
5.1.2	Povodňové mapy	85
5.2	Pojišťovací pooly	86
5.2.1	Historie pojišťovacích poolů.....	87
5.2.2	Formy poolu.....	87
5.2.3	Český jaderný pojišťovací pool	87
5.2.4	Zahraniční vybrané pojišťovací pooly.....	89
	Kontrolní otázky	90
6	STÁTNÍ POMOC PŘI OBNOVĚ ÚZEMÍ	91
6.1	Podmínky poskytnutí pomoci	91
6.1.1	Formy státní pomoci.....	92
6.1.2	Legislativní rámec obnovy území	92
6.2	Podklady pro rozhodování o obnově majetku	93
6.3	Strategie obnovy území	96
6.4	Strategie ochrany před povodněmi v České republice	97
	Kontrolní otázky	99
7	METODY K ANALÝZE INVESTIC OBCE	100
7.1	Současná hodnota.....	100
7.2	Čistá současná hodnota.....	101
7.3	Doba návratnosti	103
7.4	Vnitřní míra výnosnosti	104
	Kontrolní otázky a příklady.....	106
	LITERATURA.....	108

PŘEHLED SYMBOLŮ A ZKRATEK	118
SEZNAM OBRÁZKŮ	120
SEZNAM TABULEK	121
PŘÍLOHA	122
7.4.1 Příloha A: Formulář pro sumarizaci prvotních nákladů a nezbytných opatření obce, autor 124.....	Chyba! Záložka není definována.

ÚVOD

Naše společnost, ne-li celá civilizace, si s sebou přináší kromě pozitivních jevů a činností i řadu negativních dopadů a rizikových faktorů. Denně jsme informováni o probíhajících živelních pohromách, průmyslových haváriích, sociálních, náboženských či etnických konfliktech, často spojených s lokálními konflikty či válkami. Stupňuje se napětí či nebezpečí různého druhu terorismu. Objevují se i jiné druhy ohrožení, která vyplývají především z používání moderních technologií, biotechnologií, genetického inženýrství a z nich plynoucích zdravotních, sociálních, ekologických a jiných negativních důsledků.

Komplex opatření realizovaných proti těmto nebezpečím se sumárně označuje jako „ochrana obyvatelstva“, která spadá do exekutivní kompetence veřejné správy. Systémové řešení ochrany obyvatelstva vyžaduje nejen vytvoření, ale i alokaci potřebné výše zdrojů, které umožní požadovanou prevenci a překonání všech výše uvedených nebezpečí.

1 VYMEZENÍ POJMU EKONOMIKA ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

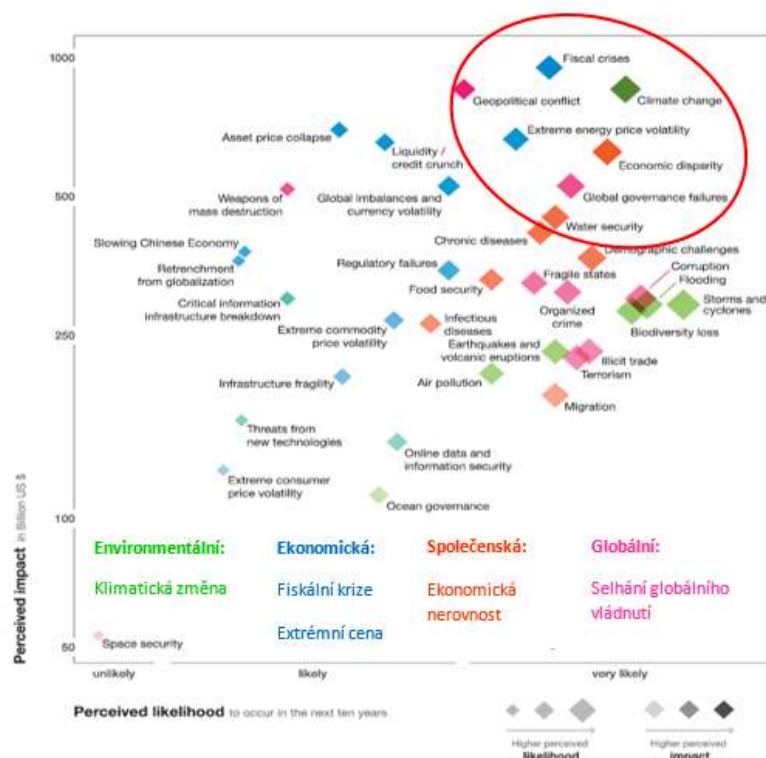
Ekonomika zabezpečení krizových situací představuje shrnutí ekonomických činností, jako jsou plánování, organizace, zabezpečení a další aktivity související s využitím dostupných zdrojů k zabezpečení potřeb ochrany obyvatelstva na jednotlivých úrovních státní správy a samosprávy. Vzhledem k tomu, že se jedná o užití zdrojů, jsou vždy v plném rozsahu akceptovány zásady minimalizace nákladů a dosahování maximálních užitků, s důrazem na zvyšování efektivnosti, ale i spravedlivosti užití alokovaných zdrojů v celém systému ochrany obyvatelstva.

1.1 Současná rizika ovlivňující velikost a strukturu zdrojů

Při tvorbě zdrojů pro ochranu obyvatelstva existují určité souvislosti. Tyto souvislosti jsou nesmírně významné pro predikci zdrojů, stejně jako i pro flexibilní přizpůsobování se bezpečnostním hrozbám s cílem eliminovat jejich negativní dopady.

Bezpečnostní strategie predikuje zpravidla možná ohrožení s pětiletým předstihem. Komplexnější a globálnější vnímání vývoje největších světových rizik zachycuje obrázek 1 a 2 a vzájemné závislosti hrozeb s možností vzniku dominového efektu uvádí tabulka 1.

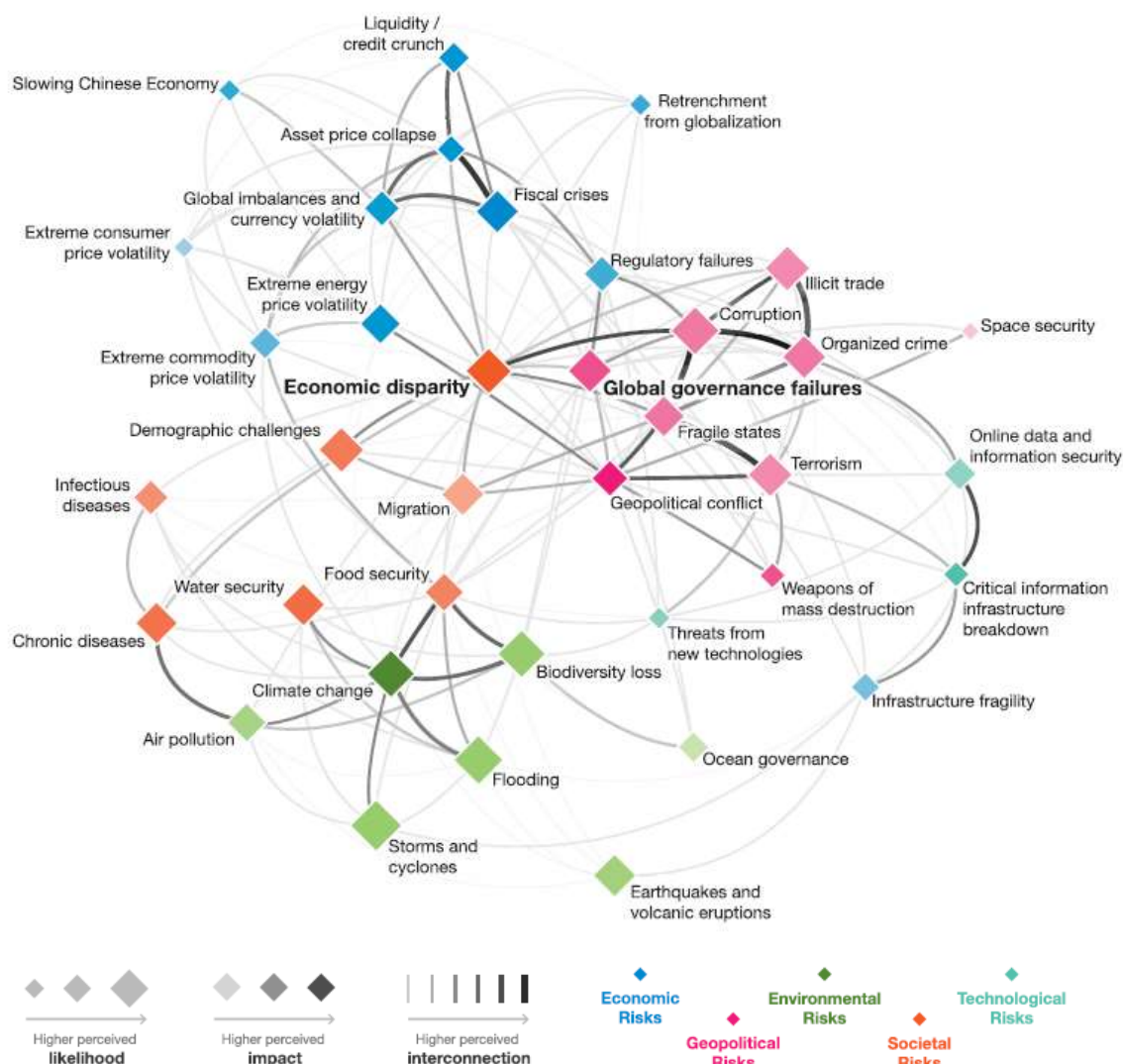
Tabulka 1 poukazuje na možnou propojenost a vzájemné souvislosti mezi jednotlivými bezpečnostními hrozbami, které vytváří jistá už více homogenizovaná uskupení hrozeb. Zde opět existuje národní přístup k implementaci očekávaného vývoje. Následující obrázek 2 naznačuje skutečnou složitost předpovědi ve vývoji bezpečnostních hrozeb. Nemusí jít vždy o jednu konkrétní hrozbu, která může ovlivnit bezpečnostní situaci. Problém může spočívat v jejich různé kombinaci v rámci možného dominového efektu.

Obrázek 1: Největší rizika v příštích deseti letech [1]

Tabulka 1: Vzájemné závislosti hrozeb s možností vzniku dominového efektu, autor dle [1]

10 největších rizik seřazených podle pravděpodobnosti a dopadu		10 největších rizik seřazených podle průměrné síly vzájemných propojení	
hodnocení	pravděpodobnost x dopad	hodnocení	propojení
1.	změna klimatu	1.	ekonomická nerovnost
2.	fiskální krize	2.	globální selhání moci
3.	ekonomická nerovnost	3.	geopolitické konflikty
4.	globální selhání moci	4.	křehké státy
5.	bouře a cyklóny	5.	korupce
6.	extrémní energ. cenová nestabilita	6.	bezpečnost potravin
7.	geopolitické konflikty	7.	regulační selhání
8.	korupce	8.	změny klimatu
9.	povodně	9.	fiskální krize
10.	bezpečnost v oblasti vod	10.	kolaps cen aktiv

Obrázek 2: Riziko dominového efektu [1]

Uvedené skutečnosti umocňují komplikovanost tvorby finančních i věcných zdrojů garantujících očekávanou kvalitu a kvantitu na úseku ochrany obyvatelstva v průběhu krizových situací.

Bezpečnostní strategie České republiky vyhodnocuje a implementuje rozsah bezpečnostních hrozeb ovlivňujících bezpečnostní situaci republiky. První bezpečnostní strategie samostatné ČR byla předložena v roce 1999 a další strategie reagovaly na vývoj bezpečnostní situace, což je patrné z tabulky 2.

Za dobu samostatné existence ČR bylo zpracováno pět strategií. Z hlediska obsahové deklarace hrozeb jednotlivými bezpečnostními strategiemi, tabulka 2, je zřejmý posun mezi léty 1999–2015, a to ve struktuře vnímání jednotlivých hrozeb, v exaktnosti jejich definování a v prioritizaci jejich významnosti vzhledem k dopadům na bezpečnost ČR.

Tabulka 2: Vývoj bezpečnostních strategií v České republice mezi lety 1999–2015 [2, 3]

Číslo	Bezpečnostní hrozby	1999	2015
1.	Terorizmus	√	√
2.	Šíření ZHN a jejich nosičů		nové
3.	Kybernetické útoky	√	√
4.	Nestabilita a regionální konflikty	√	√
5.	Negativní aspekty mezinárodní migrace	√	√
6.	Organizovaný zločin a korupce	√	√
7.	Ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury		nové
8.	Přerušení dodávek strategických surovin nebo energie	√	√
9.	Pohromy přírodního nebo antropogenního původu a jiné mimořádné události	√	√
10.	Násilné akce subjektů cizí moci (státní i nestátní) proti osobám zdržujícím se na území ČR, majetku a jiným chráněným zájmům státu	√	
11.	Rozsáhlá a závažná diverzní činnost, jejímž cílem je v rámci zjevné přípravy agrese znehodnotit prostředky obrany ČR a narušit její přechod na válečný stav	√	
12.	Hrozba agrese	√	
13.	Vojenské napadení	√	
14.	Oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických mezinárodně právních závazků v oblasti bezpečnosti		nové
15.	Extremismus a nárůst interetnického a sociálního napětí		nové

Při komparaci vymezených bezpečnostních hrozeb z roku 1999 s rokem 2015 lze nalézt zřejmý průnik v sedmi oblastech z celkového počtu patnácti. Současná strategie rozšiřuje hrozby o čtyři nové, kterými jsou:

- šíření zbraní hromadného ničení (ZHN) a jejich nosičů (definováno v roce 2011);
- ohrožení funkčnosti kritické infrastruktury (definováno v roce 2011);
- oslabování mechanismu kooperativní bezpečnosti i politických mezinárodně právních závazků v oblasti bezpečnosti (definováno v roce 2015);
- extremismus a nárůst interetnického a sociálního napětí (definováno v roce 2015).

Analýza vývoje bezpečnostních hrozeb taktéž potvrzuje významný fakt, že bezpečnostní hrozby roku 1999 pod pořadovým číslem 10. – 13. už nejsou identifikovány. Z bližšího obsahového rozboru je zřejmé, že tyto hrozby zvýrazňovaly zejména ohrožení vnější bezpečnosti ČR. Z uvedeného vyplývá, že definování bezpečnostních hrozeb a jejich co

nejpřesnější vymezení lze zařadit mezi klíčové momenty alokace veřejných a následně i místních financí vyčleňovaných k ochraně obyvatelstva.

Provázanost politických rozhodnutí na proces alokace zdrojů je dokumentovatelný změnou identifikace vnějšího ohrožení republiky po vstupu ČR do Severoatlantické aliance v roce 1999. Bezpečnostní strategie v roce 2003 už na tuto skutečnost reaguje a Bezpečnostní strategie z roku 2011 a 2015 už to plně potvrzují. Uvedené skutečnosti přispěly k tomu, že alokace zdrojů se začíná orientovat především na řešení hrozeb ohrožujících vnitřní bezpečnost státu, zejména v podobě různých verzí možných teroristických útoků.

1.2 Veřejné rozpočty

Zvládání bezpečnostních hrozeb si vyžaduje určitý ekonomický rámec, který umožní zajištění bezpečnostních zájmů. Hospodářská politika spoluvytváří podmínky pro zajišťování bezpečnosti a obrany ČR. Příznivé ekonomické a právní prostředí spolu s makroekonomickou stabilitou je předpokladem pro vytváření lidských, věcných a finančních zdrojů nezbytných pro zajištění bezpečnosti a obrany státu.

Zdrojovým rámcem politik vyplývajících z Bezpečnostní strategie [4] jsou veřejné rozpočty s důsledně prováděnou fiskální konsolidací. ČR uplatňuje komplementární přístup a snaží se zamezit výdajovým duplicitám. Pro realizaci úkolů plynoucích z Bezpečnostní strategie je v ČR využívána možnost doplnit veřejné rozpočty z bilaterálních a multilaterálních zdrojů.

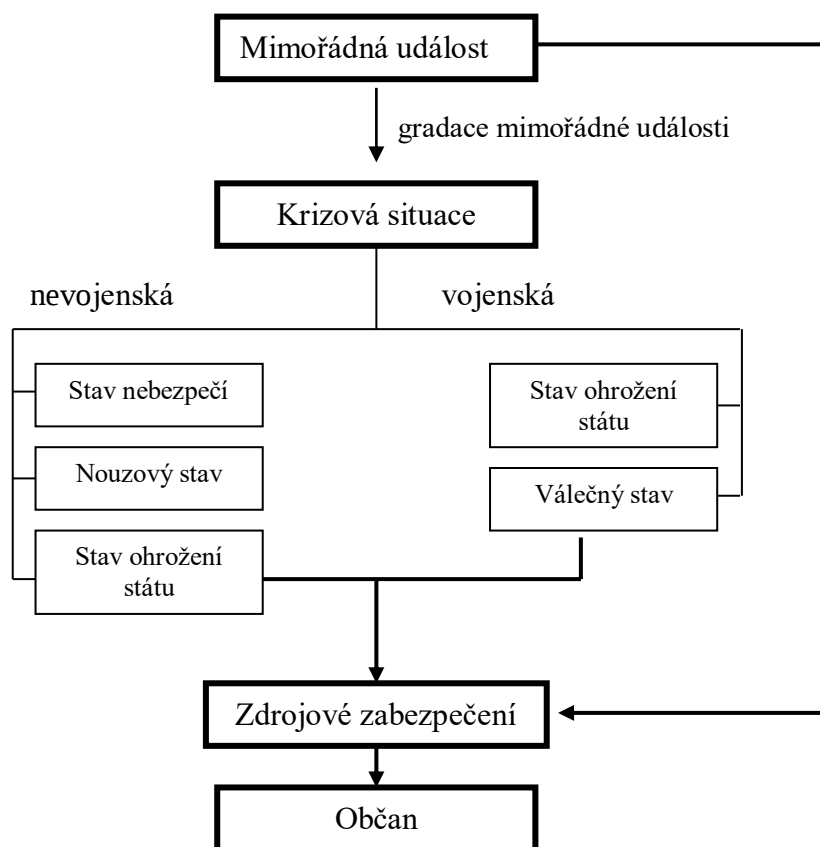
Úroveň výdajů související se zajištěním vnější a vnitřní bezpečnosti musí být taková, aby zajistila požadovanou obranyschopnost státu a ochranu životů, zdraví a majetku jeho občanů. K prosazování účinné bezpečnostní a obranné politiky a její realizaci vláda vytváří předvídatelný rozpočtový rámec.

Bezpečnostní strategie deklaruje, že ČR vytváří a rozvíjí komplexní hierarchicky uspořádaný bezpečnostní systém, který je propojením roviny politické (vnitřní a zahraniční), vojenské, vnitřní bezpečnosti a ochrany obyvatel, hospodářské, finanční, legislativní, právní a sociální. Základ tohoto systému je především v legislativním vyjádření působností, ve vzájemných vazbách jednotlivých složek (zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy a právnických a fyzických osob), v jejich vazbách mimo bezpečnostní systém a ve stanovení jejich povinností.

Zajišťování bezpečnosti ČR nemůže být pouze záležitostí složek, které jsou k tomu výslovně určeny, nýbrž i funkcí státních orgánů a orgánů územní samosprávy, právnických a fyzických osob, které přispívají k zabezpečování bezpečnosti ČR.

Bezpečnostní systém musí neustále reagovat na měnící se podmínky, změny v bezpečnostním prostředí a vznikající nové hrozby. Z tohoto důvodu je bezpečnostní systém ČR potřeba vnímat jako otevřený a dynamicky se vyvíjející systém včetně tvorby zdrojů a jejich alokace ve prospěch bezpečnosti občanů ČR. Současný právní řád ČR obsahuje nezbytné právní normy, které stanovují ministerstvům a ostatním ústředním správním úřadům, orgánům krajů, obcím a vybraným právníkům a fyzickým osobám konkrétní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva. Jedná se zejména o zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému [5], zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů [6] a o další zákonné a podzákonné normy. Řídící a koordinující úlohu sehrává Ministerstvo vnitra ČR (MV ČR) jako ústřední orgán pro ochranu obyvatelstva [7].

Schéma zachycené na obrázku 3 Návaznost zdrojového zabezpečení při mimořádné události nebo krizové situaci transparentně poukazuje na návaznost zdrojového zabezpečení pro občany při vzniku mimořádné události (MU) nebo KS.

Obrázek 3: Návaznost zdrojového zabezpečení při mimořádné události a krizové situaci [2]

Plnění úkolů ochrany obyvatelstva v podmínkách ČR je koncepčně zapracováno do materiálů, které formulují představu o funkčnosti systému a o budoucích MU nebo KS, včetně stavu ohrožení státu a válečného stavu. Jedná se především o dvě poslední koncepce,

a to Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 [8] a Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 [9] (dále jen „Koncepce“).

Problematika ochrany obyvatelstva je v koncepci rozdělená do osmi základních oblastí. Koncepce přehodnotila ochranu obyvatelstva a definuje ji jako širokou „multiresortní“ disciplínu, kterou není možné vysvětlovat a řešit jen jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva (ve vazbě na Ženevské úmluvy z 12. srpna 1949), ale jako soubor činností a úkolů odpovědných orgánů veřejné správy, právnických a podnikajících fyzických osob a také fyzických osob, tj. občanů, které vedou k zabezpečení ochrany života, zdraví, majetku a životního prostředí v souladu s platnými právními předpisy. Úkoly jednotlivých orgánů jsou nepřenositelné a jejich plnění vyplývá z konkrétních ustanovení právních předpisů. Orgány obce a jejich úkoly jsou uvedeny v kapitole 4 Koncepce rozvoje významných oblastí ochrany obyvatelstva, resp. bodu 4.1. Síly, které jsou mimo jiné zaměřeny na úkoly veřejné správy.

1.3 Financování krizového řízení

Základním nástrojem financování krizového řízení na jednotlivých stupních veřejné správy ČR jsou veřejné rozpočty, které se vertikálně člení na státní rozpočet a rozpočet územních samosprávních celků (krajů a obcí) a horizontálně na autonomní rozpočty subjektů mimorozpočtového (fondového) financování. Mimorozpočtové fondy jsou uvedeny v kap. 4.

Pro uvedené rozpočty v ČR mají základní význam rozpočtová pravidla, která vymezují rozpočtový proces, včetně reagenty na vznik MU a KS. Do tohoto systému vstupuje vzhledem k členství ČR rozpočet Evropské unie (EU) a specifický Fond solidarity EU vytvořený jako nástroj financování živelních pohrom [10]. O Fondu solidarity EU je podrobně pojednáno v kap. 5.

Základní normu pro financování výdajů krizového řízení potažmo ochrany obyvatelstva představuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech [11]. Zákon upravuje mimo jiné i příjmy a výdaje státního rozpočtu a finanční hospodaření organizačních složek státu v podobě kapitol státního rozpočtu. Je v něm vymezena i funkce Ministerstva financí ČR (MF ČR) při vyhlášení vojenských krizových situací, tj. stavu ohrožení státu a válečného stavu [8].

Příjmy a výdaje státního rozpočtu, které mají všeobecný charakter, a nepatří tak do okruhu působnosti určitého správce kapitoly, nebo výdaje státního rozpočtu, jejichž výše pro jednotlivé kapitoly není v době schvalování zákona o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok známa, tvoří kapitolu **Všeobecná pokladní správa (VPS)**.

1.3.1 Kapitola státního rozpočtu Všeobecná pokladní správa

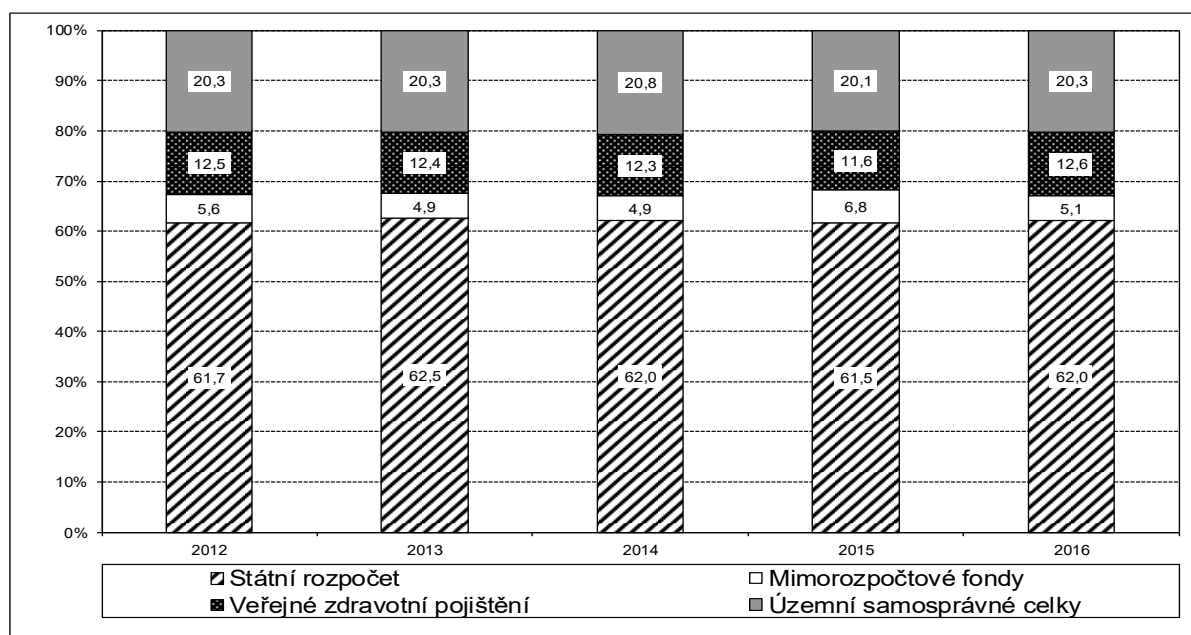
V kapitole VPS se vytváří **účelová rezerva** finančních prostředků na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků v souladu s krizovým zákonem [6]. Účelová rezerva je určena k pokrytí prvotních nákladů v působnosti ministerstev, ústředních správních úřadů (ÚSÚ), na území krajů a hl. města Prahy vzniklých v důsledku KS během vyhlášení krizového stavu. Finanční prostředky jsou určeny zejména na pokrytí prvotních nákladů a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení KS:

- a) nouzové přežití – doprava, ubytování a stravování evakuovaných osob, dodávky a nákup pitné vody, možné řešení náhradní dodávky energií apod.;
- b) materiál a služby – např. nákup nezbytných vysoušečů zdiva, odvlhčovačů, ventilátorů, čerpadel, elektrocentrál, vyprošťovacího zařízení, zdravotnického materiálu, léků a případně i nákup očkovacích látek, desinfekčních a úklidových prostředků, insekticidních prostředků proti komárům a proti šíření přenosu nákazy z kontaminovaných prostor létajícím a lezoucím hmyzem, na nezbytné ochranné pomůcky, nezbytný nákup a opravy při KS poničeného zařízení, na nutné stavební a terénní úpravy, provizorní opravy komunikací, odstranění a odvoz stavební sutě a zbytků zničených objektů, odvlhčení a vysoušení objektů, na provizorní přechody a mosty, demolice nebezpečných a život ohrožujících staticky narušených objektů, odstranění a likvidaci překážejících poškozených dřevin, odčerpání vody ze zasažených objektů, odstranění a likvidaci překážejících poškozených dřevin, odčerpání vody ze zasažených objektů, likvidaci kadáver, revize elektroinstalace, posudky statika, monitorování půdy apod.;
- c) nezbytné opravy základní infrastruktury území neinvestičního charakteru – nezbytné opravy k obnově dodávek pitné vody, pokud se jedná o jediný zdroj veřejného zásobování pitnou vodou v obci (úpravny pitné vody, vrty, studny, vodovod), na nezbytné opravy čistíren odpadních vod k jejich zprovoznění, na analýzu vzorků vody před uvedením zdroje pitné vody do provozu, na nezbytné opravy veřejného osvětlení, dodávky energií, nutné provizorní opravy komunikací, přechodů a mostů apod.;
- d) náklady Jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí (JSDHO), zasahujících na správním území svého zřizovatele i mimo území obce svého zřizovatele, vzniklé při řešení KS, a to pokud jde o náklady na péči o členy JSDHO (stravování, ubytování, náhradu za ušlý příjem člena JSDHO apod.).

Ve výjimečných případech může být rezerva na řešení KS použita na předcházení KS, zejména ve vazbě na MU podle zákona o integrovaném záchranném systému (IZS) [5] a ve vztahu k závěrům z dříve řešených KS. Při vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzového stavu pro území kraje v důsledku MU způsobené přírodními vlivy budou poskytovány finanční prostředky jako rychlá účelová dotace. Finanční prostředky do výše 10 mil. Kč jsou odesílány formou dotace státního rozpočtu na bankovní účty postižených krajů [12].

Součástí kapitoly VPS je i **vládní rozpočtová rezerva**. Tuto kapitolu spravuje ministr financí a jsou v ní obsaženy potenciální zdroje pro řešení MU a KS. Výše zdrojů je dána možnostmi státního rozpočtu a způsob použití finančních prostředků upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. Rozpočtová pravidla ukládají, aby vládní rozpočtová rezerva tvořila nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok. O použití rozhoduje vláda a v rozsahu jí určené ministr financí. Pokud bude vládní rozpočtová rezerva použita, musí vláda podat zprávu Poslanecké sněmovně ve zprávách o plnění státního rozpočtu. Vlády rozpočtovou rezervu podceňovaly, což se projevovalo v období živelních pohrom nedostatkem finanční hotovosti státu [11].

V návaznosti na zákon o rozpočtových pravidlech [11], část státní výdaje a finanční hospodaření organizačních složek státu, hovoří § 25 krizového zákona [6] o finančním zabezpečení systému krizového řízení na běžný rozpočtový rok. Stanovuje správním úřadům vyčlenit v návrhu rozpočtu své kapitoly na příslušný rok objem finančních prostředků potřebný k zajištění přípravy na KS. MF ČR pak rozepíše objem finančních prostředků potřebných k zajištění přípravy na KS jako dílčí specifický ukazatel do rozpočtů jednotlivých kapitol správních úřadů. Současně MF ČR po projednání s MV ČR navrhuje v rozpočtové kapitole VPS účelovou rezervu finančních prostředků na řešení KS, jejich předcházení a odstraňování jejich následků. Jako příklad finanční alokace zdrojů lze uvést údaje ze státního závěrečného účtu za rok 2015, které jsou zachyceny na obrázku 4 [13].

Obrázek 4: Podíl jednotlivých segmentů státního závěrečného účtu na celkových nekonsolidovaných výdajích veřejných rozpočtů [%], [13]

Z údajů MF ČR za rok 2015 vyplývá, že rozhodující roli sehrává státní rozpočet, který se na financování v uvedených letech podílí ve výši cca 62 %. Fiskální kapacita mimorozpočtových fondů činí v průměru 5 % a územní samosprávné celky financují veřejné statky a služby téměř ze čtvrtiny. Poměr ústředních rozpočtů, tj. státní rozpočet a mimorozpočtové fondy, k rozpočtům krajů a obcí činí 3:1.

Zákon o IZS [5] v paragrafu 31 uvádí, že finanční prostředky ke krytí výdajů potřebných pro zpracování dokumentace IZS, ochranu obyvatelstva, společných výdajů při ověřování připravenosti k záchranným a likvidačním pracím a na budování a provozování společně užívaných zařízení pro potřeby IZS, zejména v oblasti telekomunikací a informačních systémů, uplatňuje MV ČR a kraj v návrhu svého rozpočtu. K úhradě mimořádných výdajů vzniklých v důsledku prováděných záchranných a likvidačních prací může být použita rezerva finančních prostředků vyčleněná v rozpočtové kapitole VPS.

Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy [14] v součinnosti se zákonem o působnosti Správy státních hmotných rezerv [15] říká, že Správa zabezpečuje financování hospodářských opatření pro krizové stavy a financování, obměnu, záměnu, půjčku, uvolnění, nájem, prodej, skladování, ochraňování a kontrolu státních hmotných rezerv a podle požadavků krizových plánů i jejich pořizování. Uvedené činnosti zajišťuje v součinnosti s ostatními ústředními orgány státní správy (ÚOSS).

Zákon o státní pomoci při obnově území [16] stanovuje zásady pro poskytování státní finanční pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou. Pokud došlo k narušení základních funkcí území v důsledku živelní nebo jiné pohromy, která je MU, na základě níž byl vyhlášen stav nebezpečí nebo nouzový stav, může stát poskytnout krajům, obcím, dalším právnickým osobám, s výjimkou právnických osob hospodařících s majetkem státu, a fyzickým osobám státní pomoc na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území [16].

1.3.2 Možnosti financování mimořádných událostí a krizových situací

Obecně se dá způsob financování MU a KS včetně následků škod identifikovat z pohledu možného čerpání zdrojů v následujícím rozsahu, anebo možnostech [17]:

- a) v rozsahu přidělených prostředků stanovených v jednotlivých kapitolách resortů;
- b) z rozpočtové kapitoly VPS – na řešení KS a MU nebo na finanční zabezpečení IZS,
- c) z vládní rozpočtové rezervy;
- d) provedení výdajových restrikcí ve státním rozpočtu;
- e) vydání státních dluhopisů podle zákona o dluhopisech [18];
- f) schválení změny salda státního rozpočtu;
- g) daňovými opatřeními (úpravou daňových sazeb některých druhů daní nebo zavedením speciální povodňové daně);
- h) využití mimorozpočtových zdrojů (ze státních fondů, z privatizačních výnosů);
- i) pomalejší umořování dluhu v transformačních institucích (Česká konsolid. agentura);
- j) dary od domácích fyzických a právnických osob;
- k) dary ze zahraničí (např. od EU);
- l) využití předvstupních fondů (Phare¹, ISPA², SAPARD³) [19];
- m) využití Fondu solidarity EU;
- n) půjčkou ze zahraničí (např. od Evropské investiční banky);
- o) pojištění a pojišťovací pooly.

¹ Program Phare poskytoval finanční prostředky 10 kandidátským zemím střední a východní Evropy. Cílem bylo napomoci plnění podmínek stanovených pro vstup do EU. Z programu Phare byly rovněž financovány projekty sociální a ekonomické soudržnosti, jejichž cílem bylo zvýšit životní standard v nejhudších regionech.

² Program ISPA byl zaměřen na podporu investičních projektů v oblasti infrastruktury životního prostředí a transevropských dopravních sítí. V rámci životního prostředí byla pomoc poskytována v oblastech znečištění vod, ovzduší a odpadového hospodářství. V oblasti dopravní infrastruktury poskytoval program investice do rekonstrukcí, staveb a propojování národních dopravních sítí v Evropě.

³ Program SAPARD poskytoval investice do oblasti zemědělství a na rozvoj venkova. Jeho cílem bylo zaměřit kandidátské státy na priority Společné zemědělské politiky a rozvoje venkova a naučit je používat finanční postupy a kontrolní mechanismy, které jsou praktikovány v EU.

Uvedené možnosti je třeba chápat zpravidla jako postupnou realizaci jednotlivých činností po vyčerpání všech předcházejících kroků. Například, nemá-li správce kapitoly dostatek prostředků, požaduje je z kapitoly VPS. Pokud jsou již tyto zdroje vyčerpány, žádá o využití vládní rozpočtové rezervy atd. Pokud vláda nedisponuje s dostačující částkou v rozpočtové rezervě, může provést opatření snižující výdajovou stránku státního rozpočtu nebo se obrátit na parlament a žádat o schválení mimořádné emise **dluhopisů**⁴ nebo **změny daňových zákonů** apod.

Skutečné výsledky hospodaření států se od plánovaného rozpočtu zpravidla liší. Nejdůležitějším faktorem, který ovlivňuje výši skutečných příjmů a výdajů, je vývoj ekonomiky. **Odchýlení konečné bilance** od původně schváleného **rozpočtu** mohou způsobit i opatření, která snižují výdajovou stránku státního rozpočtu v důsledku MU, jako jsou např. povodně.

Vydáním **státních dluhopisů** stát zpravidla financuje veřejné projekty. V roce 1997 stát vydal dluhopisy, kterými financoval náklady na odstraňování povodňových škod. Dluhopisy si mohli nakoupit občané, zatímco v roce 2010 vydal stát dluhopisy, které byly určeny pro Evropskou investiční banku. Tato varianta je výhodnější, než kdyby stát dluhopisy prodával na trhu velkým investorům, protože Evropská investiční banka má vysoký rating a nabízí velmi výhodné úroky. Doba splatnosti dluhopisů je 35 let ode dne nabytí účinnosti zákona [18], který byl určen pro financování škod po povodních 2009.

V roce 2011 byla zavedena tzv. **povodňová daň** ve výši 100 Kč měsíčně. Povodňovou daň platili zaměstnanci se zdanitelnými příjmy formou snížení slevy na poplatníka. Finanční prostředky získané povodňovou daní směřovaly na položky rozpočtu určené na protipovodňová opatření a odstraňování škod po záplavách.

Dary mohou poskytovat domácí fyzické a právnické osoby. V případě právnické osoby, darují firmy finanční prostředky nebo hmotné dary prostřednictvím veřejných sbírek příp. na konta. Dary jsou v těchto případech osvobozeny od daně darovací při splnění podmínek stanovených zákonem o daních z příjmů. Dary lze uplatnit jako položku snižující základ daně za podmínky, že hodnota daru činí u fyzických osob alespoň 2 % ze základu daně nebo alespoň 1 000 Kč (v úhrnu lze odečíst nejvýše 10 % ze základu daně) a u právnických osob činí alespoň 2 000 Kč (v úhrnu lze odečíst nejvýše 5 % ze základu daně). Firmy mohou dále pomoci formou **nepeněžního plnění** na odstraňování následků živelní pohromy, např.

⁴ Dluhopis je cenný papír, který svědčí o půjčce. Pokud jedna strana potřebuje finance, vydá dluhopis, kterým se upíše splácet dluh a úrok po určité době.

poskytnutí služby, dodáním materiálu, zásob apod. Náklady vynaložené ve formě nepeněžního plnění poskytnuté v souvislosti s odstraňováním následků živelní pohromy jsou daňově uznatelné.

ČR získala v roce 2002 **půjčku ze zahraničí** od Evropské investiční banky ve výši 60 mil. Eur, a to na prevenci před povodněmi. Půjčka směřovala konkrétně na projekt „Prevence před povodněmi“, jehož cílem je příprava a výstavba prioritních protipovodňových opatření v rámci I. fáze české národní protipovodňové strategie. Na projekt „Odstraňování povodňových škod 2002“ čerpala ČR 340 mil. Eur na rekonstrukci veřejné infrastruktury poškozené nebo zničené povodní v roce 2002. V roce 2006 v rámci programu „Prevence před povodněmi II“ byl ČR schválen úvěr ve výši 9 mld. Kč na podporu implementace Strategie ochrany před povodněmi v ČR (fáze let 2007–2012) [20].

Česká konsolidační agentura (ČKA) byla nástupcem Konsolidační banky Praha, která vznikla jako transformační instituce. Podléhala řízení politickými subjekty. ČKA byla právnickou osobou, a příslušelo jí hospodařit s majetkem státu. Hospodaření ČKA významně ovlivňovaly faktory, jako jsou povodně, protože docházelo k růstu výdajů. ČKA zanikla v roce 2007.

Z rozpočtové kapitoly MV ČR jsou hrazeny výdaje na výstavbu, modernizaci a provozování infrastruktury jednotného systému varování a vyrozumění a jeho propojování s hromadnými informačními prostředky, výstavbu a provoz informačního systému krizového řízení, vybavování Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) speciální technikou a přístroji pro zabezpečení záchranných a likvidačních prací, vytváření zásob pro nouzové přežití obyvatelstva postiženého mimořádnou událostí, přípravu obyvatelstva, dotace obcím, právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám na výstavbu koncových prvků jednotného systému varování a vyrozumění, granty občanským sdružením, náhrady výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva (zřizovatelům zařízení civilní ochrany) a na zajištění provozu infrastruktury HZS ČR ve vztahu k úkolům ochrany obyvatelstva [8].

1.4 Pojetí alokace zdrojů k podpoře ochrany obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva jako pojem a její následné obsahové i věcné vymezení splňuje kritéria veřejného statku, z čehož vyplývají povinnosti, systém zabezpečování a definování základní filosofie poskytování tohoto statku.

Čistý veřejný statek má charakter:

- kolektivní spotřeby, která je nedělitelná;

- nedělitelnost spotřeby vede k nevylučitelnosti ze spotřeby;
- nevylučitelnost je spjata s nesoutěživostí (nerivalitou) mezi jednotlivými uživateli [21].

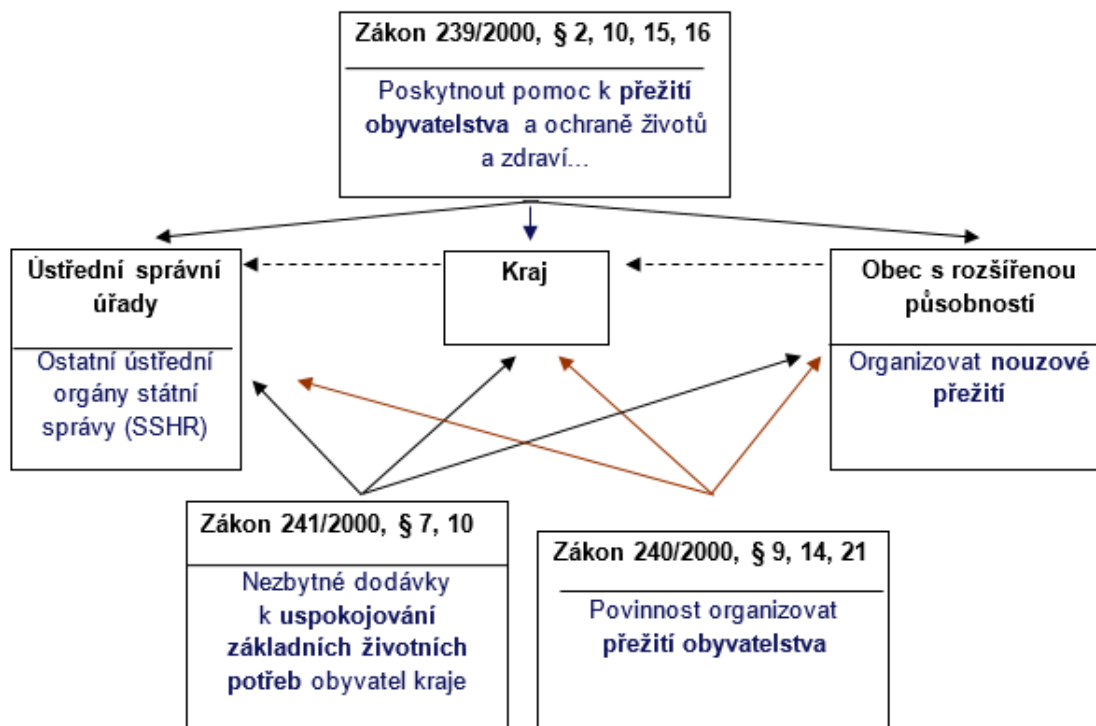
V literatuře [22] se často jako příklad uvádí národní obrana. Pokud se jedná „jen“ o omezené materiální nebo finanční zdroje poskytované HZS ČR a Správou státních hmotných rezerv (SSHR) pro podporu ochrany obyvatelstva, je možné o ochraně obyvatelstva uvažovat jako o smíšeném statku. Jde o situaci, kdy je některá z výše uvedených vlastností čistého veřejného statku porušena. Mohou totiž nastat okolnosti, kdy bude snížena kvalita standardu, nebo že bude někdo při řešení MU např. dle věku ze spotřeby vyloučen, anebo že se spotřeba v důsledku nedostatečnosti vyčleňovaných potřebných zdrojů stane rivalitní.

Z akceptace uvedené definice veřejného statku vyplývá, že statek není možné v jeho základním vymezení pro zajištění životních potřeb a přežití obyvatelstva jako i humanitární pomoci zabezpečovat jinak než z veřejných financí. Otázkou k diskusi je, jak velká má být, resp. může být podpora státu zajišťována z veřejných financí v rámci výdajové politiky státu cestou státního rozpočtu a místních rozpočtů. Řešení je plně závislé nejen na politické shodě o míře podpory, ale i akceptování principu solidarity v rámci humanitární pomoci státu občanům. Při jakémkoliv rozhodnutí však musí platit kritérium rovnosti šance pro každého obyvatele na zabezpečení ochrany, a to:

- v prostoru (teritoriu);
- v čase;
- v kvalitě a kvantitě pomoci.

Uvedeným způsobem je možné vnímat i obecné definování povinností státu plynoucích ze stávající legislativy a předpokládaný rámec alokace. Základem efektivní podpory systému ochrany obyvatelstva je její zdrojové zajištění, a to jak ve fázi prevence, tak i řešení dopadů MU na obyvatelstvo.

Předmětná krizová legislativa však pracuje se širokou aparaturou pojmosloví, která není transparentní. Vymezuje řadu povinností k poskytování jednotlivých forem pomoci, zajišťování nezbytných dodávek nejen k uspokojování základních životních potřeb obyvatelstva, ale taktéž k organizování tzv. nouzového přežití. Jde o obecnou deklaraci věcného plnění, přičemž rozsah, ale i obsah plnění už není dále řešen. Krizová legislativa rovněž neřeší mechanismus alokace zdrojů z hlediska již uvedených kritérií zabezpečení potřeb občana. Konstatované skutečnosti jsou znázorněny na obrázku 5 [2].

Obrázek 5: Pojmové vymezení věcného a finančního zabezpečení v krizové legislativě [2]

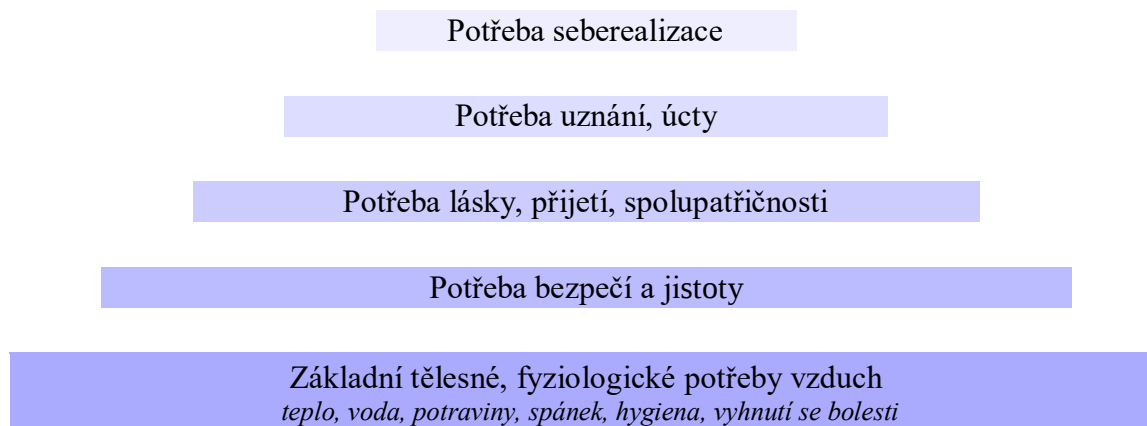
S ohledem na uvedená fakta je možno konstatovat, že dosažení očekávaného efektu by vyžadovalo stanovení standardu alokace, tj. následné vymezení hmotné podoby potřeb v návaznosti na finanční zdroje. Aby bylo dosaženo rovného užitku garantovaného veřejného statku všem občanům ČR při vzniku MU nebo KS v rámci ochrany obyvatelstva na celém teritoriu, musela by se vzít v úvahu výše a strukturální složení finančních zdrojů.

1.4.1 Kritéria významnosti alokace zdrojů pro ochranu obyvatelstva

Při řešení základní myšlenky pododdílu je žádoucí se pozastavit nad významností velikosti a struktury potřebných zdrojů, které budou alokovány ve prospěch ochrany obyvatelstva.

Obecně se v ekonomické teorii vychází z poznatku, že lidské potřeby jsou neomezené, zatímco zdrojová podpora má své mezní limity. Uvedený vztah se plně promítá i do diskutované oblasti. Jak již bylo konstatováno, že rozhodující rámcové vymezení potřeb bude závislé na politickém konsenzu, akceptovaném principu solidarity a na reálné dostupnosti veřejných financí.

Pro analytickou výchozí identifikaci potřebných zdrojů je možné v plném rozsahu využít obecně akceptovanou Maslowovu pyramidu potřeb, která je zachycena na obrázku 6.

Obrázek 6: Maslowova pyramida potřeb [23]

Z obrázku je patrné, že největší potřeba je orientována do oblasti fyziologických potřeb, tj. do potřeb, které se jeví jako základní potřeby pro přežití. Je to oblast, která je identifikovaná jako kategorie veřejných statků. Z uvedeného se dá vyvodit, že prostřednictvím uvedené identifikace lze stanovit základní rámec potřeb. Politický konsenzus a možnosti veřejných financí jsou schopné následně vymezit velikost zdrojů, které bude možné alokovat pro ochranu obyvatelstva. Kategorie fyziologických potřeb představuje množinu základních lidských potřeb, jejichž zabezpečení může být v rámci ochrany obyvatelstva rozdílně prioritizováno, kvantifikováno, kvalitativně specifikováno, fakticky zabezpečeno a virtuálně naplánováno.

Uvedené přístupy jednoznačně ovlivňují velikost potřebných zdrojů a vymezují možné přístupy, ale i chápání způsobů a rozsahu zabezpečování potřeb obyvatelstva při řešení KS.

Kontrolní otázky

1. Jaká norma vymezuje základní pravidla pro financování krizových situací?
2. Řeší Bezpečnostní strategie ČR otázky ekonomického zabezpečení krizových situací?
3. Který dokument se zabývá dlouhodobou strategií ochrany obyvatelstva?
4. Uveďte základní zdroje k alokaci finančních zdrojů k řešení krizových situací.
5. Uveďte charakteristické vlastnosti čistého veřejného statku.
6. Vysvětlete podstatu pojmu „rovnost šance“ při zabezpečování ochrany obyvatelstva.
7. Uveďte strukturu hrozeb, které mají rozhodující vliv na řešení ochrany obyvatelstva.

2 EKONOMIKA ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

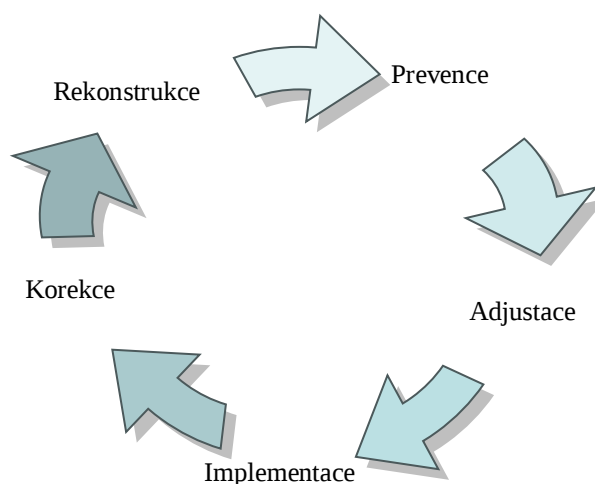
V rámci ekonomiky zabezpečení KS pro potřeby ochrany obyvatelstva jsou zpravidla řešeny činnosti, které lze shrnout do následujících otázek:

- **Co a kolik zabezpečovat** (vymezit strukturu, množství, kvalitu)?
- **Jak to zabezpečit**, tj. z jakých zdrojů a s využitím jakých nástrojů?
- **Pro koho jsou vytvářené zdroje (produkty) předurčené**, podle jakých pravidel a kritérií dojde k jejich rozdělování a distribuci mezi jednotlivé kategorie uživatelů v systému ochrany obyvatelstva?
- **Jak a odkud alokovat potřebné finanční prostředky?**

Právě poslední z uvedených otázek se stává rozhodujícím a výchozím předpokladem nejenom všech rozhodovacích procesů, ale i celého systému zabezpečení ochrany obyvatelstva ve všech jeho procesních etapách eliminace KS.

Pro zajištění a zabezpečení ochrany obyvatelstva je kladen velký důraz na municipality, tj. obce a kraje, a jejich politiky. Veškeré plnění úkolů je velice úzce spojené s ekonomickou stránkou věci. Důraz je položen na dostatečné zajištění finančních prostředků v lokálních rozpočtech, jakož i akceschopnou a flexibilní logistickou podporou.

Jakoukoliv MU nebo KS je nutno vždy spojovat s určitým územím. Orgánům veřejné správy, ale i dalším organizacím a institucím je právními předpisy [6, 14] uloženo, aby se v rámci svých kompetencí zabývaly etapami prevence, adjustace⁵, implementace, korekce a rekonstrukce u zvažovaných KS, jež jsou zachyceny na obrázku 7.

Obrázek 7: Etapy zabezpečení krizových situací, autor

⁵ Nastavení, příprava, přizpůsobení lidských aktivit, které jsou nezbytné pro správné fungování určitého výrobku nebo činnosti.

Celkové finanční hospodaření obce, tj. i jeho finanční rozměr, zejména jeho velikost, je ovlivněno velikostí obce, počtem obyvatel, charakterem místní a regionální ekonomiky a dalšími faktory. Základním nástrojem finančního hospodaření obce je její roční rozpočet a rozpočtový výhled. V rámci svého rozpočtu se obec podílí na financování krizových opatření.

Většinou bývá předmětné téma popsáno pouze obecně, a to právními předpisy nebo metodikami některých ÚOSS.

Mezi slabá místa diskutované problematiky lze zahrnout následující oblasti [5]:

- krizová opatření obcí zaměřená k zajištění ochrany obyvatelstva s důrazem na jejich finanční a logistické zabezpečení;
- strukturu výdajové části rozpočtu obce a alokace prostředků pro řešení otázek krizových opatření;
- řešení konkrétních ekonomických otázek v rámci krizových opatření obcí;
- propojení ekonomiky a logistiky obce v oblasti ochrany obyvatelstva s centrálně zabezpečovanými činnostmi vyšších stupňů řízení a státní správou;
- obecný algoritmus, rámce nebo šablony výdajové části rozpočtu obce na řešení otázek krizových opatření.

2.1 Místo typových plánů v procesu alokace zdrojů

Výše uvedená fakta definují skutečnost, že ochrana obyvatelstva je veřejný statek, který je v rozhodující míře garantovaný státem. Stát ve své bezpečnostní politice formuluje směry, obsah a povinnosti k jejímu zabezpečení.

Krizová legislativa vymezuje procesní systém zabezpečení povinností státu a deleguje na jednotlivé ústřední správní úřady povinnosti a kompetence. Jedním z významných úkolů reagujících na bezpečnostní strategii státu, bylo vypracování typových plánů pro řešení jednotlivých možných KS. Tabulka 3 uvádí přehled typových plánů.

Tabulka 3 dokumentuje pojetí významnosti bezpečnostních hrozeb pro ČR a je reflexí požadovaného standardizovaného přístupu řešení bezpečnostních hrozeb.

Tabulka 3: Typové plány řešení krizových situací [24, 25]

Typový plán	Typová krizová situace	Gesce ÚOSS
1	Přírozená povodeň	MŽP + MV + MZe
2	Přívalová povodeň	MŽP + MV + MZe
3	Vydatné srážky	MŽP + MV
4	Extrémní dlouhodobé sucho	MŽP + MZe + MV
5	Extrémní vítr	MŽP + MV
6	Výskyt extrémně vysokých teplot	MŽP
7	Epidemie – hromadné nákazy osob	MZd
8	Epizootie – hromadné nákazy zvířat	MZe
9	Epifytie – hromadné nákazy polních kultur	MZe
10	Únik nebezpečné chemické látky ze stacionárního zařízení	MŽP + MV
11	Radiační havárie	SÚJB + MV
12	Narušení dodávek plynu velkého rozsahu	MPO + MV
13	Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu	MPO + MV
14	Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	SSHR + MPO
15	Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	MZe
16	Narušení bezpečnosti informací kritické informační infrastruktury	MV+NBÚ
17	Narušení funkčnosti významných systémů elektronických komunikací	ČTÚ + MPO
18	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	MZe + MPO
19	Zvláštní povodeň	MZe + MV + MŽP
20	Migrační vlny velkého rozsahu	MV + MZV
21	Narušování zákonnosti velkého rozsahu	MV
22	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu	MF + ČNB

Vysvětlivky: ČNB – Česká národní banka, ČTÚ – Český telekomunikační úřad, MF – ministerstvo financí, MD – Ministerstvo dopravy, MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu, MV – Ministerstvo vnitra, MZ – Ministerstvo zdravotnictví, MZe – Ministerstvo zemědělství, MŽP – Ministerstvo životního prostředí, NBÚ – Národní bezpečnostní úřad, SSHR – Správa státních hmotných rezerv, SÚJB – Státní úřad pro jadernou bezpečnost, ÚOSS – Ústřední orgán státní správy. Tučně zvýrazněný orgán je hlavním garantem.

Z hlediska časového období zpracování prvních typových plánů je zřejmé, že až v roce 2002 dochází ke snaze začít nejenom cíleně a systematicky řídit přípravu státu k řešení KS

v návaznosti a analogii na soudobě definovaný bezpečnostní rámec státu, ale taktéž vymezit nutnou alokaci veřejných financí k jejich zvládnutí. Typové plány jsou souborem utříděných a standardizovaných informací o jednotlivých druzích KS a jejich řešení pro účely krizového plánování. Samotná alokace lidských, věcných či jiných zdrojů je konkrétně dále rozpracována v rámci operačních plánů, které jsou součástí typových plánů. Operační plán je dokument, který pro konkrétní druh krizové situace na daném území stanoví potřebu, postupy, zásady, opatření, síly a prostředky pro jejich zabezpečení.

Z přehledu typových plánů je patrné, že vykazují dlouhodobě vysokou míru stability a tím i pravděpodobnost pravidelné alokace zdrojů k vytvoření, udržování, či rozvoji preventivních a ochranných systémů i na úseku ochrany obyvatelstva. V rámci deklarovaných typových plánů se dá najít adekvátní odezva na nově definované hrozby v rámci Bezpečnostní strategie ČR aktualizované v roce 2015. Tabulka 4 o přehledu jednotlivých událostí, které jsou řešeny v gesci MV ČR, potvrzuje, že rozsah typových plánů je adekvátní k událostem, ke kterým fakticky došlo v průběhu posledních pěti let.

Tabulka 4: Události se zásahy jednotek požární ochrany [24]

Druh události	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Požáry	17 296	20 511	19 908	16 563	16 851	19 685
Dopravní nehody	18 053	17 061	19 910	19 023	19 219	21 330
Únik nebez. chemických látek	5 300	5 285	5 106	5 253	6 161	6 693
Únik ropných látek	4 407	4 251	3 990	4 107	4 793	4 793
Technické havárie	19	17	13	4	9	7
Technická pomoc	58 948	45 736	46 648	57 103	44 967	49 525
Technologická pomoc	744	652	78	860	617	747
Ostatní pomoc	3 250	3 630	4 643	5 629	5 372	5 649
Radiační havárie	0	1	1	1	1	0
Ostatní mimořádné události	2	6	67	8	52	75
Plané poplachy	8 037	8 202	7 909	7 837	7 527	8 273

Při porovnání rozsahu garantovaných typových plánů uvedených v tabulce 3 a skutečnou strukturou zásahů uvedenou v tabulce 4 je zřejmé, že například ve výdajové struktuře MV ČR

nelze pro alokaci zdrojů najít přímý vztah související s alokovanými zdroji dle typových plánů, za které gesčně odpovídá, a skutečnými potřebami plynoucími z reálného života.

Z předložené statistiky je evidentní, že jednotlivé události patří do kategorie havárií lokálního charakteru a jejich likvidace není řešená v souladu s krizovým zákonem [6]. Tento stav evokuje poznání, že i současná alokace zdrojů k zajištění typových plánů nemá stanovené žádné pořadí významnosti s ohledem na hrozby identifikované bezpečnostní strategií. Popsaný faktický poznatek plynoucí z praxe nesnižuje významnost potřeby alokace zdrojů k zajištění připravenosti dle definovaných typových plánů k řešení KS velkého rozsahu.

Přímou návaznost alokace zdrojů k řešení KS v souladu s garantovanými typovými plány je možné identifikovat v rozpočtových kapitolách ústředních správních úřadů.

2.2 Obec jako základní jednotka územní samosprávy

Obec je v ČR považována za základní jednotku územní samosprávy a je vymezena třemi základními principy. Jedná se o princip:

- územní, tj. geograficky vymezen hranicí [26, 27];
- občanský, tj. územně samosprávné společenství občanů [28];
- právní, tj. veřejnoprávní korporace, která hospodář s vlastním majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese veškerou odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá [28,29].

Klíčová práva i povinnosti obce jsou vymezena Ústavou ČR [30] a zákonem o obcích [28]. Obce jsou právnickými osobami a skládají se z orgánů obce a organizačních složek. Některé z jejich orgánů jsou zároveň orgány krizového řízení, jako např. starosta obce a obecní úřad.

2.2.1 Typy obcí

Dle Českého statistického úřadu (ČSÚ) je v ČR celkem 6 259 obcí [31], které vykonávají samosprávu a státní správu. Dále jsou rozlišovány obce se správou pro jiné obce [32], a to s:

- pověřeným obecním úřadem (394 obcí);
- rozšířenou působností (206 obcí).

Obec je mimo jiné veřejnoprávní korporací a její ekonomika funguje na bázi veřejné ekonomiky. Zkoumá nutnost existence veřejného sektoru ve smíšené ekonomice s optimálním využitím nástrojů k dosažení efektivní alokace finančních prostředků ve veřejném sektoru.

Obec je územním samosprávným celkem a také právnickou osobou, která musí plnit povinnosti stanovené právními předpisy. Specifická je vůči svému okolí i tím, že své příjmy

a výdaje reguluje např. usnesením a rozhodnutím zastupitelstva či rady obce, obecně závaznými vyhláškami, nařízeními apod.

Existence a fungování veřejného sektoru je spojeno se státními netržními aktivitami, a to zejména alokačními, které jsou od 20. století ve větší míře decentralizovány na územní samosprávu. Netržní činnosti státu se zaměřují na předcházení a likvidaci důsledků tržního selhání v ekonomice. Za netržní činnosti státu a územní samosprávy jsou považovány podle definice Systému národních účtů *“...netržní činnosti produkce statků a služeb, jejichž prodej kryje alespoň 50 % nákladů a jejichž schodek je financován státními prostředky”* [33].

Příčiny selhání trhu, které se stát snaží různými nástroji odstraňovat, se uvádějí jako mikroekonomické, makroekonomické a mimoekonomické. Ve vazbě na příčiny selhání trhu se netržní činnosti státu dělí na legislativní, alokační, redistribuční, regulační a stabilizační [34].

2.2.2 Úkoly obce v oblasti ochrany obyvatelstva

Obecné ekonomické procesy v oblasti ochrany obyvatelstva se řídí rozhodnutím Rady EU o zřízení finančního nástroje pro civilní ochranu [35]. V uvedeném dokumentu se hovoří o vytvoření finančních nástrojů, na jejichž základě se bude moci poskytovat finanční pomoc, a to jako příspěvek ke zlepšení účinnosti odezvy na závažné MU, k posílení opatření prevence a připravenosti na všechny druhy MU, jako jsou přírodní a člověkem způsobené pohromy, teroristické činy včetně chemického, biologického, radiologického a jaderného terorismu a technologické, radiologické nebo ekologické havárie [35, 36].

Na základě § 18 je starostovi obce s rozšířenou působností (ORP) a § 19 obecnímu úřadu ORP krizového zákona [6] svěřena povinnost zajišťovat přípravu na MU a KS, průběžně vyhodnocovat úroveň připravenosti a míru dopadu negativního působení událostí a situací na obyvatelstvo.

Jak bylo uvedeno výše, velkou roli při řešení úkolů ochrany obyvatelstva na správním území sehrává obec a její orgány, jež mají vůči svým občanům řadu povinností v oblasti připravenosti obce a jejich obyvatel na řešení MU a KS. Podílejí se na provádění záchranných a likvidačních prací s IZS. Zajišťují varování, evakuaci, ukrytí obyvatel obce před hrozícím nebezpečím, jejich nouzové přežití, jako např. nouzové a náhradní ubytování, zásobování pitnou vodou, potravinami, energiemi apod. [37].

Podle ekonomického vývoje a stability obec připravuje návrh rozpočtu obce, příp. rozpočtové provizorium nebo rozpočtový výhled obce na předem stanovené období.

Podmínky fungování obecního finančního systému jsou konkrétněji definovány v zákoně o obcích [28], o rozpočtových pravidlech [11] a v zákoně o rozpočtovém určení daní [38].

2.3 Financování mimořádných událostí a krizových situací

V ČR je možné získat dotaci podle dvou právních předpisů. Tím prvním je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů [11]. Jde o normu upravující pravidla pro finanční hospodaření státu, jeho organizačních složek, zařízení státu a státem zřizovaných příspěvkových organizací. V praxi se pro tento zákon vžilo označení „velká rozpočtová pravidla“. Druhou normou, podle které je možno obdržet dotaci je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů [39]. Jedná se o normu upravující hospodaření krajů, měst a obcí a jimi zřizovaných příspěvkových organizací. Odborná veřejnost označuje tento zákon jako „malá rozpočtová pravidla“ [40]. Další možností je využití mimorozpočtových zdrojů – fondů, o nich pojednává oddíl 2.4.

Nejkomplexněji je vymezeno finanční hospodaření obce v zákoně o rozpočtových pravidlech [39]. Rozpočet obce, včetně struktury příjmů a výdajů, si zastupitelstvo obce stanovuje samo. V rámci hospodářských programů jsou předem připraveny tzv. priority, které jsou ve výdajové části rozpočtů obcí zpravidla realizovány. V mnoha případech má také rozpočet návaznost na tzv. projektový zásobník, ve kterém jsou uvedeny základní souhrnné informace o projektech obce a dotačních zdrojích. Vše je strukturováno dle odvětví, působnosti a odpovědnosti jednotlivých odborů a oddělení obecního úřadu.

Z rozpočtu obce se hradí jak výdaje na vlastní činnost v samostatné působnosti, tak výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které jsou pověřeny zákonem a závazky pro obce z plnění povinností uložených zákonem. Kritéria na výpočet dotace poskytované ze státního rozpočtu do rozpočtu obce se poskytují prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu obec leží.

Fyzické osobě a obci, která se při KS z důvodu havárie nebo živelní pohromy přechodně ocitla v mimořádných obtížných poměrech, stát poskytuje podporu. Ta může být poskytována ze státního rozpočtu ve formě jednorázové peněžité dávky fyzické osobě nebo jinou mimořádnou formou finanční pomoci fyzické osobě nebo obci [6, 24, 39, 11].

Obce, především I. typu, tj. malé obce, finanční řešení ochrany obyvatelstva nedokáží jednoznačně zajistit [41]. Obec, která je ORP, musí plnit podmínky stanovené zákonem [6]. Její starosta zřizuje bezpečnostní radu obce s rozšířenou působností, která na svém jednání dle nařízení vlády [25] projednává finanční zabezpečení připravenosti obce na MU nebo KS a jejich řešení ve správním obvodu ORP.

2.3.1 Nástroje finančního řízení obce

Rozpočty územně samosprávných celků jsou spravovány na základě zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [39], tzn. řeší podmínky tvorby, postavení, obsahu, funkci, pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Pro finanční řízení obcí a měst jsou využívány:

- A. rozpočtový výhled obce,
- B. rozpočet obce,
- C. plán pokladního plnění rozpočtu obce (Cash Budget).

Tyto nástroje jsou užívány proto, aby zajistily efektivnost hospodaření obce a její dlouhodobě vyrovnané hospodaření. Nástroje finančního řízení mají zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činnosti obce na její finanční pozici.

A. Rozpočtový výhled. Je definován zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [40] jako pomocný nástroj finančního řízení obce. Měl by zabezpečit dlouhodobě vyrovnané hospodaření obce a koordinovat investiční aktivitu obce. Rozpočtový výhled zobrazuje předpokládané finanční toky v závislosti na realizaci strategického plánu rozvoje obce. Sestavuje se na období 2–5 let a obsahuje smluvní vztahy a závazky následující po roce, na který se sestaven roční rozpočet. Zákon neupravuje podrobnost členění rozpočtového výhledu. Dává tak obcím možnost zvolit si míru jeho podrobnosti samostatně. Každá obec je však povinna prognózovat své hospodaření, a to alespoň ve zjednodušené podobě. V případě, že obec nemá zpracován svůj rozpočtový výhled, dopustí se tím správního deliktu, za který jí příslušný správní orgán uloží pokutu až do výše 1 miliónu Kč.

B. Rozpočet obce. Jedná se o zobrazení finančního hospodaření obce či města na daný kalendářní rok. Rozpočet obce je krátkodobý nástroj řízení obce a rozhodovací nástroj, pomocí něhož jsou vymezeny priority, stanoveny cíle, sestaveny operační programy a je prováděna kontrola. Pomocí rozpočtu místní vláda vykonává svou alokační, stabilizační a distribuční funkci. Základní typy peněžních operací jsou:

- příjmy;
- výdaje;
- financování.

Financování vypovídá o způsobu užití prostředků v případě přebytku rozpočtu a v případě deficitního rozpočtu o způsobu krytí deficitu.

Pro klasifikaci peněžních operací obsažených v rozpočtu je využívána vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě [44]. Rozpočtová skladba je číselník, který zajišťuje

jednotné členění operací všech veřejných rozpočtů. Používá 10 druhů třídění příjmů a výdajů, z nich jsou dále popsány čtyři:

- druhové třídění;
- odvětvové třídění;
- odpovědnostní třídění;
- konsolidační třídění.

Druhové třídění. Z hlediska druhového se třídí všechny příjmy a výdaje, a to podle příjmových a výdajových druhů. Zobrazuje ekonomický charakter dané operace. Pro obce je druhové třídění povinné. Používá čtyři úrovně podrobnosti členění peněžních operací obce. Nejvyšší úrovní jsou třídy, a to:

- *třída 1 – Daňové příjmy;*
- *třída 2 – Nedaňové příjmy;*
- *třída 3 – Kapitálové příjmy;*
- *třída 4 – Přijaté dotace;*
- *třída 5 – Běžné výdaje;*
- *třída 6 – Kapitálové výdaje;*
- *třída 8 – Financování.*

Další úrovní jsou **seskupení položek** a **podseskupení položek** a nejnižší úrovní jsou položky. Každá položka je čtyřmístný číselný kód, přičemž první číslo vyjadřuje třídu, první dvojčíslí seskupení položek a první trojčíslí podseskupení položek. Vybrané položky z třídy 5 jsou uvedeny níže.

Třída 5 – Běžné výdaje;

Seskupení položek 50 – Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné;

- *podseskupení položek 501 – Platy:*
 - *položka 5019 – Ostatní platy;*
 - *položka 5021 – Ostatní osobní výdaje;*
 - *položka 5029 – Ostatní platby za odvedenou práci jinde neuvedené;*
 - *položka 5039 – Ostatní povinné pojistné placené zaměstnavatelem.*
- *podseskupení položek 513 – Nákup materiálu:*
 - *položka 5132 – Osobní ochranné pracovní pomůcky;*
 - *položka 5133 – Léky a zdravotnický materiál;*
 - *položka 5134 – Prádlo, oděv a obuv;*
 - *položka 5137 – Drobný hmotný dlouhodobý majetek;*

- položka 5139 – *Nákup materiálu jinde nezařazený.*
- *podseskupení položek 515 – Nákup paliv, vody a energií;*
- *podseskupení položek 515 – Nákup služeb:*
 - položka 5169 – *Nákup ostatních služeb.*
- *podseskupení položek 517 – Ostatní nákupy:*
 - položka 5171 – *Opravy a udržování (dodavatelský zajišťované);*
 - položka 5175 – *Pohoštění.*

Odvětvové třídění poskytuje informaci o tom, na jaký účel byl daný výdaj použit, z jaké oblasti byly příjmy realizovány. Z hlediska odvětvového se třídí příjmy a výdaje podle odvětví. Je pro obce povinné. Odvětvovým členěním se klasifikují veškeré výdaje, tedy operace třídy 5 a 6, kapitálové příjmy a nedaňové příjmy s výjimkou splátek půjček poskytnutých za účelem rozpočtové politiky. Členění využívá čtyři úrovně podrobnosti, nejvyšší úrovní jsou skupiny, a to:

- skupina 1 – *Zemědělství a lesní hospodářství;*
- skupina 2 – *Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství;*
- skupina 3 – *Služby pro obyvatelstvo;*
- skupina 4 – *Sociální věci a politika zaměstnanosti;*
- skupina 5 – *Obrana, bezpečnost a právní ochrana;*
- skupina 6 – *Všeobecná veřejná správa a služba.*

Další úrovní jsou **oddíly**, **pododdíly** a nejnižší úrovní jsou **paragrafy**. Ochrana obyvatelstva spadá do skupiny 5, proto je dále provedeno podrobnější členění této skupiny na oddíly, pododdíly a paragrafy.

Skupina 5 – Bezpečnost státu a právní ochrana

Oddíl 52 – Civilní připravenost na krizové stavy

Pododdíly:

- *521 – Ochrana obyvatelstva:*
 - *paragraf 5211 – Civilní ochrana – vojenská část;*
 - *paragraf 5212 – Ochrana obyvatelstva;*
 - *paragraf 5219 – Ostatní záležitosti ochrany obyvatelstva.*
- *522 – Hospodářská opatření pro krizové stavy:*
 - *paragraf 5220 – Hospodářská opatření pro krizové stavy;*
- *526 – Státní správa v oblasti hospodářských opatření:*

- *paragraf 5261 – Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení;*
- *paragraf 5262 – Činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti civilního nouzového hospodářství;*
- *paragraf 5269 – Ostatní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy.*
- **527 – Krizové řízení:**
 - *paragraf 5271 – Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení;*
 - *paragraf 5272 – Činnost orgánů krizového řízení na územní úrovni a dalších územních správních úřadů v oblasti krizového řízení;*
 - *paragraf 5273 – Ostatní správa v oblasti krizového řízení;*
 - *paragraf 5274 – Podpora krizového řízení a nouzového plánování;*
 - *paragraf 5279 – Záležitosti krizového řízení jinde nezařazené.*
- **528 – Výzkum a vývoj v oblasti civilní připravenosti na krizové stavy:**
 - *paragraf 5281 – Výzkum a vývoj v oblasti ochrany obyvatelstva;*
 - *paragraf 5289 – Výzkum a vývoj v oblasti krizového řízení.*
- **529 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy:**
 - *paragraf 5291 – Mezinárodní spolupráce v oblasti krizového řízení;*
 - *paragraf 5292 – Poskytnutí vzájemné zahraniční pomoci podle mezinárodních smluv;*
 - *paragraf 5299 – Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy.*

Odpovědnostní třídění. Při třídění příjmů a výdajů z hlediska odpovědnostního se příjmy a výdaje třídí na kapitoly státního rozpočtu. Čísla kapitol jsou třímístná. Odpovědnostní třídění člení peněžní operace do kapitol a zohledňuje odpovědnost a působnost subjektu, který s peněžními prostředky nakládá. Je pro obce nepovinné. Využívají zejména větší obce, u nichž se obecní úřad členění na jednotlivé odbory a kde má členění své opodstatnění. Dále jsou uvedeny 4 skupiny kapitol státního rozpočtu [42]:

1. Kapitoly, jejichž rozpočty nemůže vláda měnit

- 301 Kancelář prezidenta republiky
- 302 Poslanecká sněmovna Parlamentu
- 303 Senát Parlamentu
- 309 Úřad veřejného ochránce práv

- 358 Ústavní soud
- 381 Nejvyšší kontrolní úřad

2. Vláda a ostatní ministerské kapitoly

- 304 Úřad vlády České republiky
- 306 Ministerstvo zahraničních věcí
- 307 Ministerstvo obrany
- 312 Ministerstvo financí
- 313 Ministerstvo práce a sociální věci
- 314 Ministerstvo vnitra
- 315 Ministerstvo pro místní rozvoj
- 322 Ministerstvo průmyslu a obchodu
- 327 Ministerstvo dopravy
- 329 Ministerstvo zemědělství
- 333 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- 334 Ministerstvo kultury
- 335 Ministerstvo zdravotnictví
- 336 Ministerstvo spravedlnosti

2. Autonomní kapitoly

- 305 Bezpečnostní informační služba
- 308 Národní bezpečnostní úřad
- 321 Grantová agentura Česká republika
- 328 Český telekomunikační úřad
- 341 Úřad pro veřejné informační systémy
- 343 Úřad pro ochranu osobních údajů
- 344 Úřad průmyslového vlastnictví
- 345 Český statistický úřad
- 346 Český úřad zeměměřický a katastrální
- 347 Komise pro cenné papíry
- 348 Český báňský úřad
- 349 Energetický regulační úřad
- 353 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- 355 Ústav pro studium totalitních režimů

- 361 Akademie věd České republiky
- 372 Rada České republiky pro rozhlasové a televizní vysílání
- 374 Správa státních hmotných rezerv
- 375 Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- 377 Technologická agentura České republiky

4. Zvláštní kapitoly

- 380 Okresní úřady (2001–2002)
- 396 Státní dluh
- 397 Operace státních finančních aktiv
- 398 Všeobecná pokladní správa

Konsolidační třídění. Z hlediska konsolidačního se třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, na které se tato vyhláška vztahuje, a příjmy vznikající uvnitř této soustavy. Pro obce je konsolidační třídění povinné. Jedná se o třímístný kód, záznamovou jednotku, kterou se klasifikují peněžní operace pro potřeby konsolidace. Poskytuje potřebné informace o převodech prostředků uvnitř veřejných rozpočtů. Na základě informací je možné vyloučit převody uvnitř organizační jednotky, za kterou se sestavuje výkaz o plnění veřejných rozpočtů, např. pokud se sestavuje výkaz za krajskou úroveň veřejných rozpočtů, tak vyloučit převody prostředků mezi jednotlivými obcemi uvnitř kraje, neboť se nejedná o faktický výdaj a příjem veřejných prostředků, ale pouze o jejich přesun uvnitř kraje. Konsolidace se provádí i u obecních rozpočtů, kdy se z výkazu vylučují převody mezi jednotlivými bankovními účty, které musí být klasifikovány rozpočtovou skladbou, protože u jednoho účtu se jedná o výdaj a u druhého o příjem, ale fakticky obec prostředky ani nevydala, ani nepřijala.

C. Plán pokladního plnění. Využívá se ke krátkodobému plánování příjmů a výdajů během rozpočtového období (obdobou Cash flow v komerčním sektoru). Odráží, kdy lze očekávat jednotlivé druhy příjmů s ohledem na správu a výběr daní a kdy v jaké výši musí obec uhradit příslušné výdaje. Plán umožňuje získat přehled o tom, kolik peněžních prostředků bude obec v určitém období potřebovat, aby byla schopna uhradit plánované výdaje. Pokud nebude mít obec v určitém období dostatek peněžních prostředků na účtu, může tuto potřebu krýt přijetím krátkodobého úvěru, případně návratné finanční výpomoci. Naopak, v případě přebytků lze volné zdroje investovat. Cílem nástroje je zabezpečit dostatečnou likviditu obce, tj. schopnost uhrazovat průběžně a v termínech své plánované výdaje.

2.3.2 Rozpočet obce a jeho vazba na krizové situace

Rozpočet obce, který by měl být ve své příjmové i výdajové části odvětvově (paragrafově) i druhově (položkově) členěn [42], patří do oblasti samosprávné a je pouze jejím finančním plánem. Nezabezpečuje financování MU nebo KS ve správním obvodu ORP. Bezpečnostní rada ORP má působnost pro celý správní obvod, tj. provádí výkon státní správy, a neměla by tedy projednávat a posuzovat záležitost samosprávnou. Přesto však v mnoha případech se stává, že výši finančních prostředků, které projedná a navrhne bezpečnostní rada k zapracování do rozpočtu obce, zastupitelstvo obce neakceptuje [28, 43, 44].

V souladu s § 25 písm. a) krizového zákona [6] ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozpočtu své kapitoly a kraje a obce ve svých rozpočtech na příslušný rok vyčleňují:

- a) objem finančních prostředků potřebný na zajištění **přípravy na krizové situace**;
- b) účelovou rezervu finančních prostředků na **řešení** krizových situací a **odstraňování** jejich následku.

Způsob použití rezervy upravuje vláda ve svém usnesení ke státnímu rozpočtu na příslušný rok. Územně samosprávný celek vypracovává svůj roční rozpočet podle rozpočtové skladby včetně odvětvového třídění [42], v jehož výdajové části je rozpočtován i objem finančních prostředků k finančnímu zabezpečení, a to takto:

- a) k zajištění **PŘÍPRAVY** na krizovou situaci jsou zařazeny oddíly:
 - vodní hospodářství se zaměřením na úpravy vodohospodářsky významných a vodárenských toků, úpravy drobných vodních toků, vodních děl v zemědělské krajině a protierozní ochranu;
 - bydlení, komunální služby a územní rozvoj zaměřené na ochranu bytového hospodářství před živelními pohromami, územní plánování týkající se zpracování územně analytických podkladů a územně plánovacích dokumentů a komunální a technické služby k ochraně majetku obce před mimořádnou událostí;
 - ochrana životního prostředí zaměřená na environmentální výchovu a osvětu, protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu, zpracování digitálních povodňových plánů a varovných systémů;
 - civilní připravenost na krizové stavy zaměřená na poradenství, analýzy, studie a plánování v oblasti ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilní připravenosti na krizové stavy, požární ochrana týkající se dobrovolné části, ostatní činnosti v integrovaném záchranném systému (účelové investiční výdaje magistrátních měst) a ostatní záležitosti požární ochrany a integrovaného záchranného systému;

- ostatní činnosti, popř. státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany obsahující finanční rezervu k odstraňování následků KS, tzv. VPS;
- b) na **ŘEŠENÍ** krizové situace zařazen oddíl civilní připravenost na krizové stavy týkající se činnosti orgánů krizového řízení na územní úrovni a dalších územních správních úřadů v oblasti krizového řízení;
- c) na **ODSTRAŇOVÁNÍ** následků KS jsou zařazeny oddíly:
- ostatní činnosti, popř. státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany obsahující finanční rezervu k odstraňování následků KS, tzv. VPS plánovanou v období prevence;
 - spojené s obnovou území, jako např. příjmy z prodeje nekapitálového a dlouhodobého majetku a ostatní nedaňové a kapitálové příjmy a neinvestiční transfery týkající se přijetí peněžních darů, plnění pojistných událostí apod.

Finanční prostředky potřebné k zajištění připravenosti na řešení KS vyčleňují odpovědní správci kapitol při tvorbě rozpočtu územně samosprávného celku. Prostředky by měly být v souladu s přehledem možných zdrojů rizik a analýzy ohrožení pro dané území nebo obvod.

V některých krizových plánech ORP lze najít informaci týkající se finančního zabezpečení krizových opatření, a to ve smyslu § 25 písm. a) krizového zákona [3]. Rovněž odkazují na poskytování dotačních titulů ze státního rozpočtu, které se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech [11]. Náklady vynaložené na provedení krizových opatření stanovených obcí uhrazuje obec z vlastního rozpočtu. Orgán krizového řízení je oprávněn požadovat uhrazení nákladů, které vynaložil, jako náhradu škody po původci havárie nebo jiné události, v jejímž důsledku vznikla KS a musela být nařízena již zmiňovaná krizová opatření.

I když nejvýznamnějším gestorem alokace finančních prostředků pro oblast ochrany obyvatelstva je MV ČR a SSHR, je možné v souladu s krizovým zákonem [6] demonstrovat alokační povinnost i dalších vybraných organizačních složek státu v podobě jejich rozpočtových kapitol a ilustrovat je v tabulce 5.

Tabulka 5: Přehled plánovaných výdajů v letech 2010–2015 [45-49]

Rok	Výdajová položka kapitoly	Hodnoty [mil. Kč]									
		MV	MŽP	MD	MZe	MZdr	MZV	MO	MF	SSHR	VPS
2010	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy, krizové řízení		2	2	0,4					295	
	ochrana obyvatelstva			1		15					45
	integrováný záchranný systém										100
	hospodářská opatření pro krizové stavy			5						1 823	100
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	13									
	činnost ústředních orgánů krizového řízení	6		5	2	0,1	4	1	1		1 257
2011	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy, krizové řízení		2		1					247	
	ochrana obyvatelstva			0,3		7					45
	integrováný záchranný systém										100
	hospodářská opatření pro krizové stavy			4						1 566	100
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	27									
	činnost ústředních orgánů, krizového řízení	2		4	2	0,2	2		0,4		490
2012	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy,		2		1					248	

Rok	Výdajová položka kapitoly	Hodnoty [mil. Kč]									
		MV	MŽP	MD	MZe	MZdr	MZV	MO	MF	SSHR	VPS
	krizové řízení										
	ochrana obyvatelstva			0,3		7					45
	integrovaný záchranný systém										100
	hospodářská opatření pro krizové stavy			4						1 807	100
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	41									
	činnost ústředních orgánů krizového řízení	2		3	2	0,2	2		0,4		500
2013	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy, krizové řízení		2		0,2					263	
	ochrana obyvatelstva			0,3		7					45
	integrovaný záchranný systém										100
	hospodářská opatření pro krizové stavy			4						1 477	100
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	34									
	činnost ústředních orgánů krizového řízení	2		1	2	0,2	2		0,3		500
2014	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy, krizové řízení		3		0,2					284	

Rok	Výdajová položka kapitoly	Hodnoty [mil. Kč]									
		MV	MŽP	MD	MZe	MZdr	MZV	MO	MF	SSHR	VPS
	ochrana obyvatelstva					7					45
	integrovaný záchranný systém										100
	hospodářská opatření pro krizové stavy			3						2	100
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	29									
	činnost ústředních orgánů, krizové řízení	1		0,1	2	0	2		0,3		565
2015	státní správa - hospodářská opatření pro krizové stavy, krizové řízení		3							281	
	ochrana obyvatelstva			0,04		10					45
	integrovaný záchranný systém										60
	hospodářská opatření pro krizové stavy			3						1 945	140
	výzkum, podpora – ochrana obyvatelstva, krizové řízení a plánování	18									
	činnost ústředních orgánů krizového řízení	0,05		0,04	2	0,25	20		0,13		605

Údaje v tabulce 5 zachycují potřebnost finančních prostředků k zajištění povinností vyplývajících ze zákonů u jednotlivých rezortů ve vztahu k ochraně obyvatelstva. V širším slova smyslu lze na kapitolách vybraných ministerstev deklarovat dosažení jisté úrovně garantované ochrany, ale i značné diferencované přístupy jednotlivých ústředních správních úřadů k alokaci potřebných zdrojů k zabezpečování potřeb ochrany obyvatelstva v rámci jejich zákonem vymezené gesce [50].

Schéma schvalovacího procesu rozpočtu obce (resp. ORP) a finančního zabezpečení krizových opatření se zaměřením na ochranu obyvatelstva obce je zobrazeno na obrázku 8. Obrázek vyjadřuje základní vazby a posloupnost schvalovacího procesu a naznačuje na vstupy jednotlivých orgánů obce do časového procesu schvalování rozpočtu obce.

propojenost výhledu rozpočtu a vlastního rozpočtu obce i na jednotlivé dokumenty a činnosti řídicích orgánů obce včetně bezpečnostní rady obce.

Systém finančního plánování v rámci přípravy a následného schválení rozpočtu, se ve vlastní fázi realizace musí překlomit do podoby řady logistických činností, které znamenají faktické zabezpečení ochrany obyvatelstva při řešení krizových situací. Jistou analogii předkládá tabulka 7.

Tabulka 6: Finanční zabezpečení ochrany obyvatelstva obce, autor

Období		Činnosti				
		Varování a informování	Evakuace	Ukrytí	Nouzové přežití	Další
Prevence	Dokumenty	Analýzy, studie, projekty, zkušenosti. Krizové plány, plány krizové připravenosti a havarijní plány krajů a zařízení. Rozpočtový výhled na předem určené období.				Výstupy z analýz, studií, projektů a plánů.
	Orgány	Obec (zřízení a schválení peněžních fondů, účelové rezervy, pojištění majetku, čerpání finančních zdrojů z grantů, transferů, projektů, dotací a subvencí k předcházení škod na majetku, apod.)				
		Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností (projednává a posuzuje finanční zabezpečení připravenosti obce s rozšířenou působností na mimořádné události a krizové situace a jejich řešení ve správním obvodu obce s rozšířenou působností)				
Adjustace	Dokumenty	Plánování, budování systému, informace v médiích, zkušební signál 1. středa v měsíci (12:00 až 12:15 h), žádost a pravidelné platby na pronájem frekvence, umístění sirény apod.	Plánování, smlouvy s dopravci, ubytovacími a stravovacími zařízeními apod.	Plánování, smlouvy s dotčenými subjekty, budování svépomocí	Plánování, smlouvy s dodavateli výrobků, prací a služeb, např. ubytovacími a stravovacími zařízeními, vodárenskou společností apod.	Plánování, smlouvy s dodavateli speciálních služeb týkající se výrobků, prací a služeb, které jsou dotčeny Dodatkových protokolů k Ženevským úmluvám apod.
		Rozpočet obce na příslušný kalendářní rok.				
	Orgány	Činnost správců kapitol, vedoucího finančního odboru, odborných komisí, finančního výboru, vedení (starosta, místostarosta, tajemník jeli tato funkce zřízena), ředitelé a jednatele obcí zřízených zařízení a společností, rady a zastupitelstva obce.				

Implementace	Dokumenty	Realizace Plánu varování a informování.	Realizace Plánu evakuace, dokumentace místa ubytování a stravování.	Realizace Plánu ukrytí, dokumentace k přípravě úkrytů, improvizované ukrytí.	Realizace Plánu nouzového přežití obyvatelstva, dokumentace místa ubytování a stravování.	Realizace Plánů týkající se dalších patření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.
	Orgány	Obec - využití vlastních zdrojů, které byly zpracovány a připraveny v období prevence a adjustace; - získávání zdrojů k řešení krizové situace z veřejného i soukromého sektoru (např. obdržení darů); - projednávání změn rozpočtů a rozpočtových opatření v radě nebo zastupitelstvu obce; - zajištění zřízení veřejné sbírky a nechá oficiálně zveřejnit, jakou formou se bude provádět; - průběžně řeší finanční zajištění či krytí objednaných služeb, prací nákupu apod.; - každou proplacenou fakturu, která byla prokazatelně vystavena na řešení krizové situace, vést odděleně v účetní evidenci např. dle jednotlivých akcí, včetně objednávek a bankovního výpisu o úhradě; - prostředky poskytnuté z dotace vést odděleně v účetní evidenci dle jednotlivých účelových znaků; - uchovávat doklady v souladu se zákonem o účetnictví.				
		Krizový štáb obce s rozšířenou působností - v zápise z jednání pověřit osobu, která bude provádět objednávání služeb, prací, pořizování nákupu potřebného materiálu pro řešení a odstraňování následků krizové situace; - v zápise z jednání určit a pověřit osobu, která bude provádět kontrolu náležitostí účetních dokladů ve smyslu zákona o účetnictví a finanční kontrole ve veřejné správě, zaúčtuje, opatří likvidačním dokladem a proplatí faktury za úkony.				
Korekce a rekonstrukce	Dokumenty	Varování utlumené. Informace prostřednictvím masmédií. Fakturace za rozesílání hromadných SMS zpráv, telefonních hovorů, zvýšené náklady na elektrickou energii apod.	Fakturace za poskytnuté práce a služby.	Bez činnosti popř. fakturace za poskytnutý materiál, práce a služby.	Při přerušení služeb využití Plánu nouzového přežití obyvatelstva, dokumentace místa ubytování a stravování.	Při přerušení speciálních služeb využití Plánů týkající se dalších patření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

	Orgány	Obec • provádí inventarizaci škod na majetku obce; • projednávání změn rozpočtů a rozpočtových opatření v radě nebo zastupitelstvu obce; • proplácí faktury za vykonání a poskytnutí pracovní povinnosti, pracovní výpomoci popř. dobrovolné pomoci a dodání věcné pomoci; • zpracuje harmonogram obnovy postiženého území s případným kalendářem splátek, úhrad apod.; • jestliže se jedná o mimořádnou událost způsobenou havárií, při které bylo nutno vyhlásit krizový stav, požaduje na základě objektivní odpovědnosti od původce havárie úhradu nákladů vynaložených na provedení likvidačních prací a úhradu využitě věcné nebo osobní pomoci; • zajišťuje finanční krytí na obnovu postiženého území (získávání finančních prostředků z různých zdrojů); • organizuje a zajišťuje postupný návrat k běžnému životu.
		Krizový štáb obce s rozšířenou působností (činnost krizového štábu je postupně utlumována)

Tabulka 7: Logistická podpora obce v oblasti ochrany obyvatelstva [42]

Období		Činnosti				
		Varování a informování	Evakuace	Ukrytí	Nouzové přežití	Další
Prevence	Dokumenty	Analýzy, studie, projekty, zkušenosti.				Výstupy z analýz, studií a projektů.
	Síly a prostředky	Občané a síly a prostředky se seznamují a školí (aktivně i pasivně)				
Adjustace	Dokumenty	Plánování (budování systému, informace v médiích, záznamy týkající se zkušebního signálu 1. středu v měsíci, oprav a pravidelných revizí systému, o výměně zdrojů a aktualizaci IS, školení obsluhy apod.)	Plánování (smlouvy s dopravci, ubytovacími zařízeními apod.).	Plánování (smlouvy s dotčenými subjekty, budování svépomocí)	Plánování (smlouvy s dodavateli balené vody, potravin, ubytovacími zařízeními, energií, vodárenskou společností apod.)	Plánování (smlouvy s dodavateli speciálních služeb apod.)
	Síly a prostředky	Občané a síly a prostředky cvičí a aktivují se				

Období		Činnosti				
		Varování a informování	Evakuace	Ukrytí	Nouzové přežití	Další
Implementace	Dokumenty	Využití Plánu varování a informování.	Využití Plánu evakuace (dokumentace místa ubytování a stravování.)	Využití Plánu ukrytí (dokumentace k přípravě úkrytů, improvizované ukrytí)	Využití Plánu nouzového přežití obyvatelstva (dokumentace místa ubytování a stravování)	Využití Plánů týkající se dalších patření k zabezpečení ochrany životů, zdraví a majetku.
	Síly a prostředky	Činnost varovného systém, složek IZS.	Evakuační orgány, složky IZS, nasmlouvání dopravci, ubytovací, kulturní, sportovní a sociální zařízení.	Zařízení civilní ochrany, složky IZS, nasmlouvané síly a prostředky.	Subjekty zabezpečující dodávání vody, potravin, stravy, zabezpečující ubytování, humanitární pomoc, složky IZS vč. zařízení CO apod.	Subjekty zabezpečující dodávání služeb, složky IZS
Korekce a rekonstrukce	Dokumenty	Varování utlumeno. Informace prostřednictvím masmédií.	Fakturace za poskytnuté služby.	Bez činnosti popř. fakturace za poskytnuté služby.	Při přerušení služeb využití Plánu nouzového přežití obyvatelstva, dokumentace místa ubytování a stravování. Fakturace za poskytnuté služby.	Při přerušení speciálních služeb využití Plánů týkající se dalších opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Fakturace za poskytnuté služby.
	Síly a prostředky	Zařízení a subjekty pouze v pohotovosti.	Subjekty pouze v pohotovosti. Návrat evakuovaného obyvatelstva.	Subjekty pouze v pohotovosti.	Subjekty zabezpečující dodávání vody, potravin, stravy, zabezpečující ubytování, humanitární pomoc, složky IZS, vč. zařízení CO apod.	Subjekty zabezpečující dodávání služeb, složky IZS

Konkrétní struktura možných nákladů, které se plánují v návaznosti na výše uvedenou tabulku, je uvedena v tabulce 8.

Tabulka 8: Přehled evakuovaných ve správním obvodu ORP Písek [51]

Obec	Postižené domy	Evakuovaní	Počet vyvedených (na pár hodin bez dalšího zabezpečení)	Počet ubytovaných v obci	Počet dnů evakuace ubytovaných v obci	Počet evakuovaných ubytovaných jinak	Počet dní evakuace ubytovaných jinak
Kestřany	21	44	0	0	2	44	1
Nerestce	1	3	0	0	2	3	2
Protivín	18	279	0	14	3	265	60
Ražice	4	0	0	0	0	0	0
Putim	31	55	0	0	10	1	60
Vojníkov	6	0	0	0	0	0	0
Písek	9	0	0	0	0	0	0
Horosedly	7	0	0	0	0	0	0
Žďár	6	8	0	0	0	8	2
Čížová	7	0	0	0	0	0	0
Skály	1	2	0	0	3	1	2
Heřmaň	6	0	15	0	0	0	0
Celkem	117	391	15	14	10	322	30

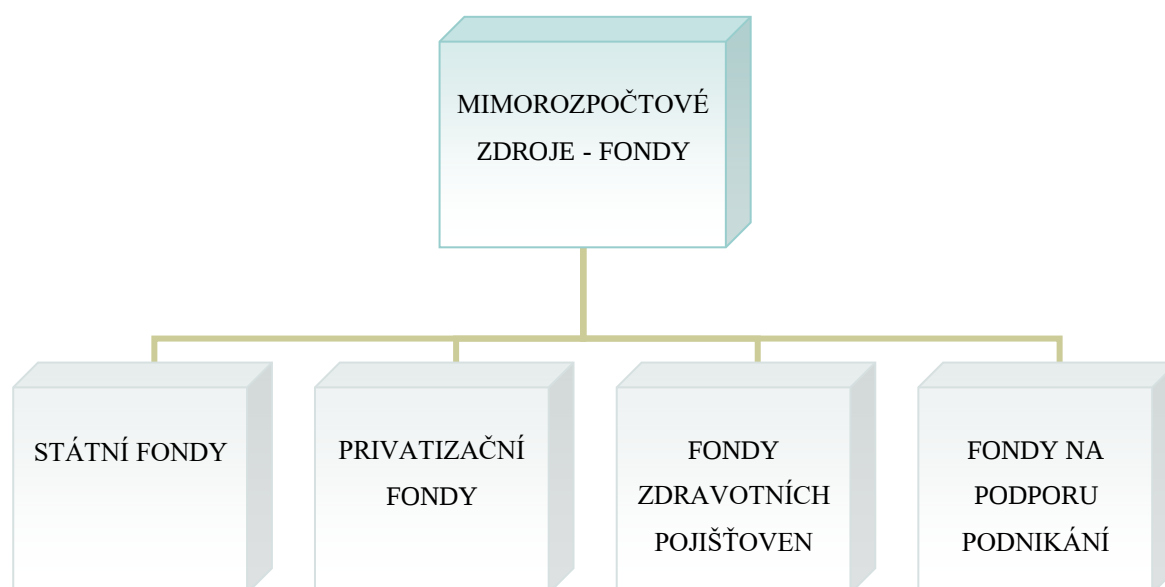
Požadavky obcí na odstraňování následků krizové situace v ORP Písek je zachyceno v tabulce 9.

Tabulka 9: Požadavky na materiál v obci s rozšířenou působností Písek [51]

Obec	Savo (l)	Mycí prostředky (l)	Koště (ks)	Železné hrábě (ks)	Hadr (ks)	Kbelík (ks)	Mýdlo (ks)	Rukavice gumové (ks)	Rukavice jednorázové (ks)	Čistič studní (ks)	Lopata (ks)	Balená voda (l)	Pytle na odpad (pár)	Ručník papírový (role)
Putim	540	270	90	90	540	135	450	450	500	30	90	4860	1350	450
Protivín	100	50	20	-	50		40	100	100	10	20	-	200	20
Heřmaň	10	-	3	2	10	2	-	20	-	-	4	-	100	-
Skály	50	-	10	10	20	10	-	40	-	-	10	-	200	-
Žďár	50	-	5		10	10	-	30	-	-	10	-	100	-
CELKEM	750	320	128	102	630	157	490	640	600	40	134	4860	1950	470

2.4 Mimorozpočtové zdroje v České republice

V rámci ČR existují, resp. existovaly různé kategorie fondů, které je možné rozdělit do níže uvedených kategorií zachycených na obrázku 9. Jedná se o mimorozpočtové fondy, protože vazba na státní rozpočet je pouze při jejich vzniku, kdy dostanou prostředky ze státního rozpočtu, ale následně už s nimi hospodáří nezávisle na státním rozpočtu [62-52].

Obrázek 9: Mimorozpočtové zdroje – fondy, autor

2.4.1 Státní fondy

V rámci autonomní složky veřejných financí existují státní účelové fondy, pro něž je charakteristická účelová vazba mezi určitým druhem příjmů a příslušnými výdaji. Znamená to, že finanční prostředky z fondu mohou být čerpány pouze na konkrétní projekty.

Státní fondy jsou zaměřeny na financování určité oblasti veřejného sektoru a ve prospěch uspokojování veřejných potřeb, např. ekonomických nebo kulturních, přičemž je patrný zájem státu na úpravě a ovlivňování tržních podmínek, což je patrné zejména v oblasti zemědělství. Tento fakt je hlavním důvodem, proč jsou státní účelové fondy spravovány jednotlivými ministerstvy dle svého zaměření.

Všechny státní fondy jsou právníckými osobami zřízenými samostatným zákonem, plní svůj účel, tj. financování veřejných statků prostřednictvím poskytování účelových dotací a návratných finančních výpomocí za stanovených podmínek. V ČR existují následující státní fondy:

- Státní fond rozvoje bydlení;
- Státní fond životního prostředí;
- Pozemkový fond ČR, resp. Státní pozemkový úřad;
- Státní zemědělský intervenční fond;
- Státní fond na podporu a rozvoj české kinematografie;
- Státní fond dopravní infrastruktury;
- Státní fond rozvoje bydlení.

Informace o konkrétní pomoci vlády postiženým povodněmi, 2013

Prostředky ze Státního fondu dopravní infrastruktury je možné využít i při krizových situacích příp. při následné obnově území, jak tomu bylo při rozsáhlých povodních v roce 2013, kdy Ministerstvo dopravy ČR uvolnilo 3,3 mld. Kč na opravy železnic, dálnic a silnic I. až III. třídy. Kraj, vlastník komunikací 2. a 3. třídy, se v této záležitosti obracel právě na Státní fond dopravní infrastruktury, obce z pozice vlastníka místních komunikací se obracely přímo na Ministerstvo dopravy ČR [53].

Pardubický kraj získal prostředky ze Státního fondu dopravní infrastruktury, 2013

Pardubický kraj získal od Státního fondu dopravní infrastruktury 122 mil. Kč na odstraňování povodňových škod na silnicích. Záplavy postihly v červnu 2013 Pardubicko a Chrudimsko, kde voda poškodila silniční mosty, propustky, vozovky, opěrné zdi a silniční svahy. Hlavní škody byly vyčísleny na více než 56 mil. Kč [54].

2.4.2 Privatizační fondy, fondy zdravotních pojišťoven a na podporu podnikání

Privatizační fondy. Mezi privatizační fondy patřily Fond národního majetku České republiky (FNM ČR) a Pozemkový fond České republiky. FNM ČR byl zřízen 24. května 1991 za účelem technické realizace privatizačních rozhodnutí a dočasné správy státních podílů určených k postupné privatizaci. Základním posláním FNM ČR byla správa státního majetku a jeho privatizace. Příjmy získané z privatizace netvořily součást státního rozpočtu ČR a bylo možné je použít pouze k zákonem stanoveným účelům, např. k odstraňování škod vzniklých z více než čtyřicetiletého státního vlastnictví, oddlužování privatizovaných podniků, transformaci a stabilizaci bankovního sektoru, posílení zdrojů nemocenského, důchodového a zdravotního pojištění apod. Prostředky z FNM ČR částečně plynuly do státního rozpočtu ve formě dotací. Fond národního majetku byl zrušen v roce 2006 [55]. Pozemkový fond České republiky byl zřízen zákonem č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky [56] a jeho hlavní činností byla správa a převod zemědělského majetku českého státu na soukromé osoby (privatizace) a vydávání náhradních pozemků restituentům. Pozemkový fond byl zrušen v roce 2013, kdy jeho zbytkovou agendu převzal Státní pozemkový úřad.

Fondy zdravotních pojišťoven. Hospodaření zdravotních pojišťoven je založeno na tzv. fondovém principu, kdy jsou jejich jednotlivé činnosti financovány přesně určenými finančními prostředky z jednotlivých fondů. Nejdůležitějším fondem zdravotní pojišťovny je základní fond zdravotního pojištění, který primárně slouží k úhradě poskytnutých hrazených zdravotních služeb pojištěncům. Na fond směřují především všechny povinně odvedené částky ze zdravotního pojištění po jejich přerozdělení a dále finanční prostředky, o kterých tak stanoví právní předpisy (např. prostředky z titulu náhrady škody, část vyměřených penále a pokut). Ze základního fondu jsou ve výši určené právními předpisy realizovány rovněž přiděly do dalších fondů (provozního fondu, fondu prevence, a rezervního fondu) [57]. Fond veřejného zdravotního pojištění ČR, který je vytvářen a spravován zdravotními pojišťovnami zajišťující zdravotní pojištění. V ČR vzniklo několik zdravotních pojišťoven, které na základě smluv se zdravotnickými zařízeními proplácí poskytovanou zdravotní péči, která je hrazena z prostředků povinného zdravotního pojištění [58].

Fond na podporu podnikání. Fondy na podporu podnikání jsou označovány jako vládní agentury, které nabízí pomoc při rozvoji krajů, měst a obcí, ale také podporu pro podnikatelské plány. Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB) poskytuje municipální úvěry, úvěry z Regionálního rozvojového fondu, záruky za úvěry pro podnikatele nebo zvýhodněné úvěry pro podnikatele [59]. Dále do této kategorie patří Podpůrný

a garanční rolnický a lesnický fond a Vinařský fond. Do roku 2007 existovala Česká konsolidační agentura.

2.5 Praxe na úrovni obce s rozšířenou působností k ekonomickému zabezpečování krizových situací

Významným místem finančního zabezpečení krizových opatření je územní samosprávný celek. Krizové plány na úrovni ORP a na ně navazující plány využitelné při řešení MU a KS jsou s větší mírou přesnosti schopné odrážet regionální hrozby a k tomu alokovat i potřebné zdroje eliminující jejich negativní dopady.

Za účelem zjištění současného stavu (rok 2015) bylo na této úrovni zpracováno rozsáhlé dotazníkové šetření, jehož záměrem bylo zjistit názory odborníků pracujících na pracovištích krizového řízení vybraných obcí [44].

Z provedeného šetření vyplynuly odpovědi přístupů k uskutečňování ekonomického zabezpečení možných KS na úrovni ORP. Ze stanovisek respondentů lze vyvodit závěry:

- na úrovni obcí je více preferováno vytváření finančních než hmotných rezerv;
- bylo zjištěno, že existuje značně rozdílný přístup v alokaci zdrojů na stejnou KS (povodeň 2010, 2013). Prvotní kapitálové i provozní náklady na nezbytná opatření u postižených obcí se pohybovaly v rozpětí od 0,25 až po 0,69 %. V 67 % byly obecní rozpočty připravené na úhradu prvotních nákladů, což se z hlediska rovného přístupu ukazuje jako méně uspokojivé. Každý obecní rozpočet musí reagovat na to, že na území obce, byť vyhodnocení hrozeb či rizik je minimální či pomíjivé, může dojít ke vzniku MU a KS. Musí reagovat na zabezpečení postižených občanů logistickou podporou, jako je náhradní či nouzové zabezpečení potravin, pitné vody, energií, provádění varování a informování, zajišťování dopravy, ubytování apod. Uvedená skutečnost naznačuje, že neexistuje standardně akceptovatelný algoritmus výdajů, i když se jednalo o stejnou KS;
- v rámci vícezdrojového financování krizových situací ORP silně akcentovalo využití (až 70 % dotázaných) veřejných finančních zdrojů z úrovně státu anebo krajů;
- významnost a priority plánování zdrojů dle mapy rizik obce v návaznosti na vyčleňované zdroje jsou uvedena v následujících tabulkách 10 a 11.

Tabulka 10: Pořadí významnosti krizových situací pro plánování finančních zdrojů na úrovni obce s rozšířenou působností [44, 60]

Krizová situace	Plánování [%]	Krizová situace	Plánování [%]
Povodně velkého rozsahu	12,6	Znečištění ovzduší, vody a životního prostředí	2,9
Narušení hrází významných vodních děl se vznikem zvláštní povodně	6,9	Jiné živelní pohromy – sesuvy půdy (zemětřesení)	2,1
Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	6,7	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – silniční doprava	2,1
Jiné živelní pohromy – sněhové kalamity	6,2	Hromadné postižení osob (mimo epidemie)	1,9
Jiné živelní pohromy – vichřice	6,2	Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb	1,9
Narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého rozsahu	6,0	Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu	1,4
Epizootie – hromadné nákazy zvířat	5,0	Narušení zákonnosti velkého rozsahu	1,2
Havárie nebezpečných látek – stacionární	5,0	Epifytie – hromadné nákazy rostlin	1,0
Epidemie – hromadné nákazy osob	4,3	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – silniční hospodářství	1,0
Jiné živelní pohromy – rozsáhlé lesní požáry	4,3	Narušení telekomunikačních vazeb	1,0
Radiační havárie	3,8	Migrační vlny velkého rozsahu	1,0
Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	3,6	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – drážní doprava	0,7
Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	3,6	Dlouhodobá inverzní situace	0,5
Jiné živelní pohromy – dlouhotrvající silné mrazy	3,1	Narušení finančního trhu a měnového hospodářství	0,5
Technologické havárie - výbuchy, destrukce	3,1	Narušení funkčnosti poštovních služeb	0,5

Plánování v % je vyjádření nejvíce se opakujících KS, tj. nejvýznamnější má nejvyšší číslo a naopak.

Tabulka 11 je svým obsahem jistou reflexí zhmotnění požadavků plynoucích z pořadí významnosti KS pro plánování finančních zdrojů na úrovni obce.

Tabulka 11: Pořadí významnosti krizových situací pro plánování věcných zdrojů na úrovni obce s rozšířenou působností [44]

Krizová situace	Plánování [%]	Krizová situace	Plánování [%]
Povodně velkého rozsahu	15,2	Znečištění ovzduší, vody a životního prostředí	2,8
Narušení hrází významných vodních děl se vznikem zvláštní povodně	8,0	Jiné živelní pohromy – sesuvy půdy (zemětřesení)	2,2

Krizová situace	Plánování [%]	Krizová situace	Plánování [%]
Jiné živelní pohromy – vichřice	7,5	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – silniční doprava	1,9
Narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého rozsahu	7,5	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – silniční hospodářství	1,9
Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu	6,9	Hromadné postižení osob (mimo epidemie)	1,9
Jiné živelní pohromy – sněhové kalamity	6,1	Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb	1,7
Jiné živelní pohromy – rozsáhlé lesní požáry	4,7	Narušení telekomunikačních vazeb	0,8
Havárie nebezpečných látek – stacionární	4,4	Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu	0,6
Epidemie – hromadné nákazy osob	3,9	Migrační vlny velkého rozsahu	0,6
Epizootie – hromadné nákazy zvířat	3,9	Narušení zákonnosti velkého rozsahu	0,6
Jiné živelní pohromy - dlouhotrvající silné mrazy	3,6	Dlouhodobá inverzní situace	0,3
Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu	3,6	Epifitie – hromadné nákazy rostlin	0,3
Narušení dodávek potravin velkého rozsahu	3,3	Narušení funkčnosti poštovních služeb	0,3
Radiační havárie	2,8	Narušení finančního trhu a měnového hospodářství	0,0
Technologické havárie – výbuchy, destrukce	2,8	Narušení funkčnosti dopravní soustavy – drážní doprava	0,0

Údaje v tabulkách 10 a 11 jednoznačně deklarují pragmatický přístup při vnímání vzniku KS na spravovaném území v souladu se zkušenostmi z reálného života.

Dosažené výsledky ukazují, že by bylo možné na úrovni obcí vytvořit i jistý obecný rámec alokace, umožňující taktéž implementaci standardů akceptovatelného algoritmu v návaznosti na typ KS, nebo rozhodující ukazatel KS (např. obyvatel, nemovitý prvek infrastruktury apod.).

Průzkum hlediska využití finančních zdrojů v podobě reálné logistické podpory naznačil:

- že z hlediska využití finančních prostředků z rozpočtu obce není vyvíjen veliký tlak pro věcná plnění jednorázového (spotřebního) charakteru v rámci individuální pomoci občanům (jídlo, pití, oděvy, prostředky osobní hygieny apod.), ale na úrovni obcí jsou velmi silná očekávání (až 80 %) orientována na zdrojovou podporu ze strany humanitárních organizací, tj. ke kategorii nevládních neziskových organizací. Taktéž bylo zjištěno, že z hlediska finančních prostředků pro zabezpečení služeb obyvatelstvu (ubytování, stravování, pomoc zdravotní, psychosociální, duchovní atd.) je největší

těžiště a očekávání plnění těchto činností položeno přímo na samotné obce a jejich rozpočet a to až ve výši 92 %. U prostředků technické pomoci (stroje, zařízení) je rozhodující důraz kladen taktéž na podporu z vlastních zdrojů ORP;

- že není efektivní vázat finanční prostředky do zásob jednorázové spotřeby občana. Jedná se o dlouhodobý názor. Naproti tomu v 64 % respondenti podporovali alokaci zdrojů do technických prostředků k řešení mimořádných událostí;
- že významným faktorem správné alokace zdrojů je analýza rizik pro sledované území a klasifikace hrozeb;
- že občanská sdružení, veřejně prospěšné organizace a jiné orgány a organizace je nutné považovat za významné subjekty ovlivňující výši alokace zdrojů v rámci finančního systému obce;
- pro které oblasti podpory a na jak dlouhé časové období, by měla municipalita alokovat zdroje v rámci systému ochrany obyvatelstva. Byla zjištěna následující sumární stanoviska:
 - zabezpečení stravou a pitnou vodou krátkodobě a základní ošacení a lékařskou pomoc v časovém horizontu 2,5 dne;
 - ochranu movitého a nemovitého majetku občana, krátkodobé ubytování a základní hygienu cca v časovém období 3 dnů;
 - zajištění domácích zvířat kalkulovat (tzv. pet zvířata) ve výši 4 dnů;
 - základní psychosociální pomoc řešit v trvání cca 6 dnů;
 - zabezpečení pitnou vodou garantovat dlouhodobě, dodávky energií (elektrická energie, plynu, tepla apod.) a duchovní pomoc podporovat v časovém úseku 7 dnů;
 - zabezpečení stravou dlouhodobě a však max. ve výši 8 dnů;
 - zabezpečení ubytování řešit až do výše 13 dnů.⁶

Na základě výsledků průzkumu a profesního stanoviska odborníků bylo sestaveno pořadí prvních 10 hrozeb, které dle jejich praktických zkušeností, na úrovni ORP vyžadují plánování zdrojů pro potřeby ochrany obyvatelstva. Pořadí významnosti je vyjádřeno v tabulce 12.

⁶ * Krátkodobé zabezpečení stravou a vodou většinou plánujeme na 2 až 3 dny, ale při řízené evakuaci spojené s ubytováním bychom měli uvažovat do max. 24 hodin. Dlouhodobé zabezpečení stravou a vodou většinou plánujeme až po 2. nebo 3. dnu, ale při řízené evakuaci spojené s ubytováním bychom měli uvažovat o zásobování po 24 hodinách. Časový úsek krátkodobého a dlouhodobého ubytování je definován obdobně jako zabezpečení stravou a vodou.

Tabulka 12: Pořadí potřeby a významnosti zdrojů [44]

Typ mimořádné události a krizové situace	Pořadí potřeby finančních zdrojů	Pořadí významnosti věcných zdrojů	Pořadí významnosti plánování zdrojů
	Význam dle odpovědi	Význam dle odpovědi	
Záplavy a povodně	51	48	1.
Požár	41	39	2.
Krupobití a přívalové deště	39	38	3.
Vichřice	33	31	4.
Sněhové vánice a kalamity	29	30	5.
Prudké větrné porывy	27	25	6.
Epidemie, pandemie	28	24	7.
Únik ropných produktů	21	28	8.
Havárie v chemickém objektu	23	23	9. – 10.
Námrazy, náledí	18	26	

V rámci sumárního zhodnocení tohoto bodu lze konstatovat, že výsledné odpovědi a názory odborníků působících v oblasti krizového řízení jsou využitelným podkladem pro formulování doporučení k vytvoření obecného plánovacího algoritmu finančního zabezpečení krizových opatření obce, který by se promítal do procesu tvorby rozpočtu na úrovni ORP.

Kontrolní otázky

1. Uveďte základní etapy zabezpečení krizových situací.
2. Uveďte charakteristiku obce v systému řešení KS v rámci ochrany obyvatelstva.
3. Které nástroje finančního řízení obec využívá?
4. Jmenujte základní druhy třídění příjmů a výdajů, které obec využívá?
5. Vysvětlete schvalovací proces tvorby rozpočtu obce.
6. Které základní činnosti by měly být v rozpočtu obce finančně pokryté?
7. Uveďte pořadí 10 nejvýznamnějších krizových situací pro plánování finančních zdrojů.
8. Uveďte pořadí 10 nejvýznamnějších krizových situací pro plánování věcných zdrojů.
9. Které organizace významně obcím přispívají k řešení krizových situací?
10. Jmenujte mimorozpočtové fondy, které mohou být využity na financování KS?
11. Které státní fondy existují v ČR a jak jsou využívány k financování KS?

3 FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ KRIZOVÝCH SITUACÍ

V souladu s § 25 krizové zákona [6] vyčleňují obce za účelem finančního zabezpečení běžného rozpočtového roku podle zvláštních právních předpisů objem finančních prostředků [5, 6, 14], a to:

- a) potřebných k zajištění přípravy na krizové situace včetně prevence;
- b) jako účelovou rezervu na řešení krizových situací;
- c) na odstraňování následků krizových situací.

Podkladem pro plánování finančního zabezpečení územního samosprávného celku je přehled možných zdrojů rizik a analýzy ohrožení zpracované příslušným hasičským záchranným sborem kraje.

3.1 Obecný algoritmus finančního zabezpečení krizových situací

Na základě výsledků uvedených v oddíle 2.4 je racionální navrhnout vytvoření základních kritérií obecného algoritmu finančního zabezpečení krizových opatření ve struktuře, která by reflektovala následující plánovací a kalkulační parametry:

- **počet obyvatel v obci nebo spravovaném správním území** (operativně dostupný na ohlašovně pobytu obecního úřadu nebo dohledatelný na portále Českého statistického úřadu (ČSÚ);
- **rozpočet obce, a to jeho výdajovou část** (výdajová část rozpočtu obce schválená zastupitelstvem obce v dlouhodobém rozpočtovém výhledu, obec zpracovává měsíčně Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, který lze pro potřeby výpočtu finančního zabezpečení využít);
- **celkovou hodnotu nemovitého majetku, dle syntetického účtu [52]** (lze operativně nalézt v přehledu pro inventarizaci majetkových účtů, které obec průběžně eviduje ve svém účetnictví a hodnotu uvádí v korunách);
- **počet typových KS na území obce, které jsou součástí krizového plánu obce** (lze stanovit dle analýzy rizik vypracované HZS kraje a zapracovaných do krizového plánu příslušné ORP. Úřad obce s rozšířenou působností informuje starosty obcí ve svém správním obvodu o aktuálním množství typových plánů pro řešení konkrétních druhů hrozících KS);
- **počet KS podložených typovými plány v rámci krizového plánu ORP zpracovanými a schválenými ÚOSS** (informaci podá pracovník krizového řízení příslušné ORP nebo příslušník HZS kraje).

Z těchto pěti základních kritérií lze sestavit modelový vzorec v podobě matematické rovnice, kde všechny hodnoty či proměnné spolu souvisí a výsledkem se předpokládá určité procento z výdajové části rozpočtu obce, tj. kapitálových i běžných výdajů. Pro naplnění § 25 písm. a) zákona o krizovém řízení [6] se z vypočítané hodnoty finančních prostředků navrhuje alokovat poměrné části v následujícím rozložení takto:

- a) na zabezpečení období prevence a adjustace 80 % z vypočítané hodnoty;
- b) na zabezpečení období implementace 5 % z vypočítané hodnoty;
- c) na zabezpečení období korekce a rekonstrukce 15 % z vypočítané hodnoty.

Samotný výpočet na základě algoritmu finančního zabezpečení krizových opatření F_{zko} , lze definovat pomocí matematického vzorce (1) následovně:

$$F_{zko} = 1 + \frac{(M_{KS} + P_{RKS}) \times H_m}{\sqrt{P_{Obc}} \times V_c} \quad (1)$$

Legenda:

F_{zko} finanční zabezpečení krizových opatření

1 arabská číslice dorovnávací výslednou (vypočtenou) hodnotu, která je koeficientem a pro metodiku výpočtu uváděna v procentech; použitím číslice 1 je výsledek F_{zko} reálný vůči všem navrženým kritériím výdajové části rozpočtů obcí a použitých finančních prostředků v době krizové situace

H_m hodnota nemovitého majetku (inventurní i účetní hodnota k 31. 12. kontrolovaného roku, popř. aktuální účetní stav) udávaná v celých kladných číslech

M_{KS} množství typových krizových situací, kterých je celkem 22 a jsou vypracovány a schváleny ministerstvy a jinými ústředními správními úřady (v současné době je v ČR zpracováváno 22 typových plánů, ale typových krizových situací je více)

P_{RKS} počet typových krizových situací (relevantních), které mohou nastat na vyhodnocovaném území obce (vychází z analýzy rizik pro sledované území a je součástí krizového plánu kraje nebo obce s rozšířenou působností)

V_c celkový výdaj rozpočtu obce na kalendářní rok (kapitálové i běžné výdaje, různé splátky apod.)

P_{Ob} celkový počet obyvatel obce

přičemž platí, že:

$F_{zko} \geq 1$ výsledek je koeficient, který pro tuto metodiku je uváděn v procentech se symbolem % výdajové částky

$H_m \geq 0$ hodnota je v celé peněžní částce a značka měny se uvádí v Kč

$M_{KS} \in \{0,1,\dots,22\}$ jedná se o bezrozměrovou veličinu

$P_{RKS} \geq 0$ jedná se o bezrozměrovou veličinu

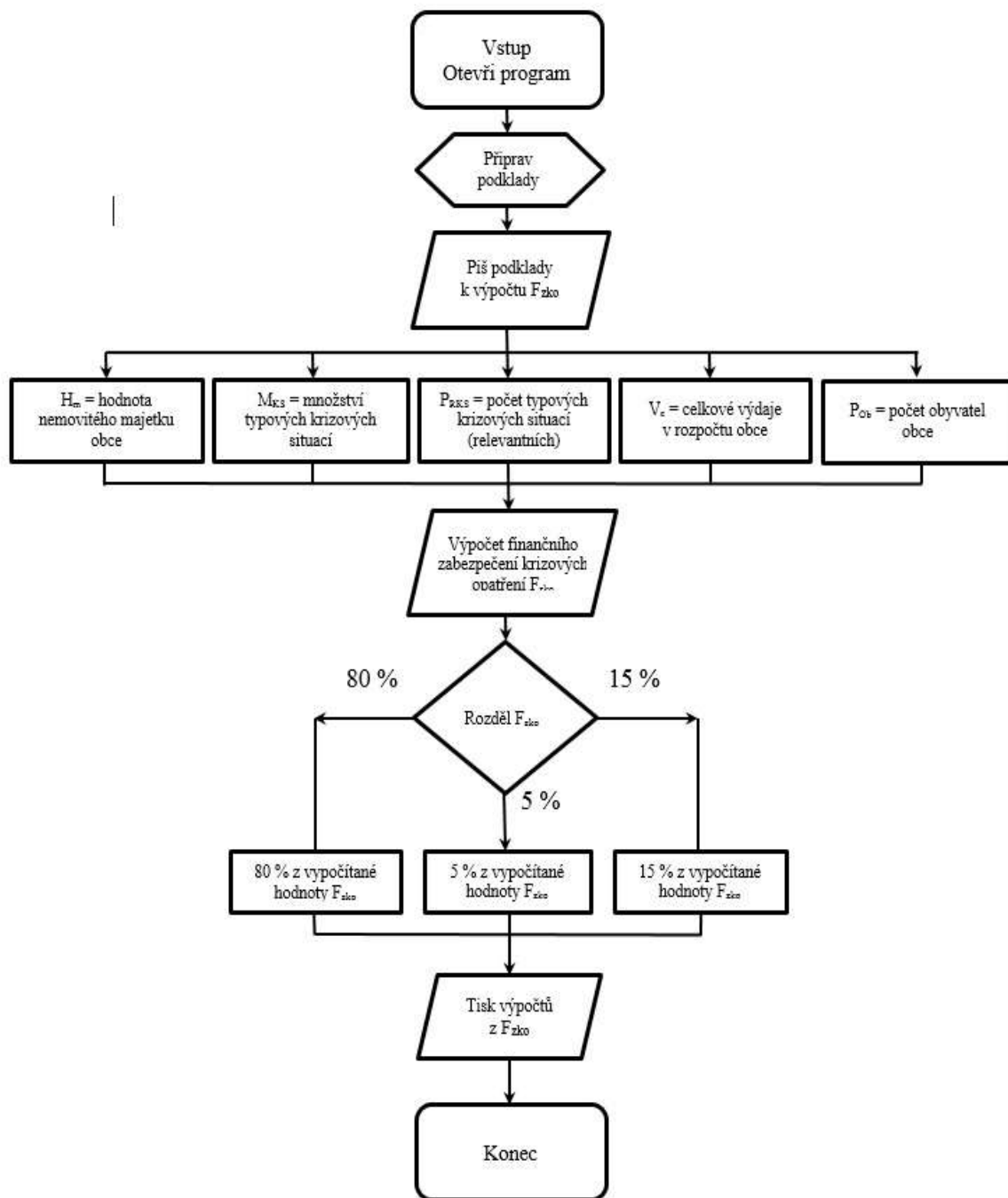
$V_c \geq 0$ hodnota je v celé peněžní částce a značka měny se uvádí v Kč

$P_{Ob} > 0$ jedná se o bezrozměrovou veličinu

Při dosazování jednotlivých hodnot do navrhovaného matematického vzorce může dojít u množství typových krizových situací M_{KS} k variantnímu řešení.

Pro účely samotného výpočtu lze vytvořit softwarovou šablonu - formulář zachycený v příloze B a C, který po zadání relevantních hodnot automaticky vypočítá bezrozměrnou veličinu, tj. koeficient, který použijeme jako procentuální výši a následně i celkové náklady na finanční zabezpečení krizových opatření obce.

V návaznosti na předložený algoritmus finančního zabezpečení krizových opatření a šablonu pro jeho výpočet je pro názornost předložen vývojový diagram návazností a vztahů, v rámci deklarovaného vzorce výpočtu. Diagram je uveden na obrázku 10.

Obrázek 10: Vývojový diagram algoritmu finančního zabezpečení krizových opatření, autor

Územně samosprávný celek vypočítané korunové hodnoty pro jednotlivá období zapracuje do svého krizového plánu nebo plánu krizové připravenosti, řídí se jimi a předkládá je při prováděných kontrolách a auditech [6, 60]. Plánované finanční zabezpečení územně samosprávného celku se stává:

- součástí hodnocení v rámci získávání finančních prostředků pro odvětví skupiny bezpečnost státu a právní ochrany;

- b) jednou z podmínek pro obdržení státní finanční pomoci na prvotní náklady a nezbytná opatření přijatá v rámci řešení krizové situace [10], a to při prokázání, že územní samosprávný celek není schopen vlastními prostředky obnovit svůj majetek sloužící k zabezpečení základních funkcí na svém území;
- c) podkladem pro hodnocení v rámci ratingových analýz;
- d) součástí stabilní hotovostní rezervy;
- e) součástí stanovení národního ratingu.

Finanční zabezpečení územně samosprávného celku se může vést v listinném vyhotovení ale i elektronické podobě. Aktualizace finančního zabezpečení územně samosprávného celku se provádí neodkladně po projednání a schválení rozpočtového opatření [60] zastupitelstvem obce.

3.2 Etapy finančního zabezpečení krizových situací

Předložená pravidla pro starosty obcí k finančnímu zabezpečení krizových opatření podle § 25 písm. a) krizového zákona [3] uvádí možný postup realizace finančního zabezpečení podle § 4 odst. 1 písm. a), § 14 odst. 1, § 18 odst. 1, § 21 odst. 1 a § 22 odst. 2 krizového zákona [6] a současně může být návodem pro naplnění i § 33 odst. 1 a 2 krizového zákona [6]. Účelem metodického postupu je pomoci při plánování finančních prostředků a tvorbě rozpočtů obcí se zaměřením na přípravu, řešení a odstraňování následků KS [28, 60].

3.2.1 Období k zajištění prevence a přípravy na krizové situace

Obce k zajištění fáze **PREVENCE** plánují finanční prostředky na rozbor, studie a analýzy, provádí hodnocení rizik, posuzují způsob dostatečného finančního zajištění (alokace finančních prostředků), stanovení a zajištění bezpečnostního, technického a organizačního charakteru, navrhuje reálná, popř. i nápravná opatření. Podkladem pro plánování finančního zabezpečení je:

- a) zvláštní právní předpis [25];
- b) analýza ohrožení ORP (rozpracovány příslušné typové plány na postupy pro řešení konkrétních druhů hrožících KS identifikovaných v analýze ohrožení a jsou obsahem krizového plánu ORP).

Finanční zabezpečení v období zajištění preventivních opatření představují finanční prostředky ve výdajové části rozpočtu obcí plánovány a tříděny dle odvětvové rozpočtové skladby, a to takto:

- a) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství zaměřená na:

- úpravu vodohospodářsky významných a vodárenských toků, jako podélné rekonstrukce, výstavba a údržba včetně protipovodňových opatření;
- úpravu drobných vodních toků, jako péče o přirozená koryta, jejich rekonstrukce, výstavba a údržba;
- záležitosti vodních toků a vodohospodářských děl jinde nezařazené;
- vodní díla v zemědělské krajině, jako odbahnění, čištění rybníků, neprůtočných nádrží, stavbu hrází, náhonů a odvodňovacích zařízení;
- ostatní záležitosti vodního hospodářství, jako výdaje na řešení povodní;

b) služby pro obyvatelstvo zaměřené na:

- bytové hospodářství spojené s ochranou před MU, např. protipovodňové zařízení a zábrany bezprostředně ochraňující obecní domy a byty;
- územní plánování, v rámci kterého jsou zpracovány návrhy na ochranu obyvatel před mimořádnými událostmi, zpracovány územně analytické podklady se zaměřením na ochranu obyvatelstva, krizové řízení, požární ochranu a kritickou infrastrukturu;
- komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené pro technické (městské) služby obcí, opravu ledolamů;
- protieroční, protilavinová a protipožární ochrana, jako ochrana nezahrnutá v jiných funkcích, včetně ochrany proti povodním, např. zpracování digitálního povodňového plánu a výstražného varovného systému v záplavovém území;
- péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň, jako údržba břehových porostů;
- ekologická výchova a osvěta, jako environmentální výchova, vzdělávání a osvěta zaměřená na obyvatelstvo v souvislosti s jejich ochranou;

c) bezpečnost státu a právní ochrana zaměřená na činnost orgánů krizového řízení na území úrovně a dalších územních správních úřadů v oblasti krizového řízení, jako zabezpečení řídicích činností zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování;

d) ostatní činnosti, které jsou jinde nezařazené, popř. ostatní finanční operace, jako finanční rezerva na nepředvídatelné výdaje.

V období **PŘÍPRAVY** na KS jsou finanční prostředky ve výdajových částech rozpočtů obcí plánovány především k zajištění bezpečnosti státu a právní ochrany, a to v následujícím rozsahu:

- pro ochranu obyvatelstva a činnosti orgánů a složek při zabezpečování úkolů civilní ochrany souvisejících s výstavbou a přípravou personálu zařízení civilní ochrany bez

právní subjektivity, přípravu obyvatelstva, pořízení, výstavbu, provoz, údržbu a opravy prvků jednotného systému varování a vyrozumění, činnosti související s hospodařením s materiálem civilní ochrany, s úkrytovým fondem a ochrannými systémy dopravních staveb, zjišťováním a označováním nebezpečných oblastí, prováděním dekontaminace a dalšími ochrannými opatřeními, evakuací obyvatelstva a jeho nouzovým přežitím;

- ostatní správy v oblasti krizového řízení, jako výdaje na pracoviště krizového řízení, jejich zřizování a technické vybavování, zajištění komunikačních prostředků, výdaje na informační podporu krizového řízení, odbornou podporu pro kraje, přípravu orgánů krizového řízení, základní vzdělání, získávání a zvyšování kvalifikace a odbornou způsobilost a ostatní výdaje na zvládnutí KS;
- záležitosti krizového řízení jinde nezařazené;
- ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy;
- požární ochranu – dobrovolná část, jako podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí;
- ostatní činnosti v IZS, které zahrnují účelové investiční výdaje magistrátních měst související s IZS, např. i refundace nákladů hrazené ostatním složkám IZS v případě jejich pomoci po výzvě;
- ostatní záležitosti požární ochrany a IZS, jako výdaje spojené s prověřováním a použitím sil a prostředků Armády České republiky (AČR) při záchranných a likvidačních pracích ve smyslu zákona o IZS [5].

Finanční zabezpečení v rozpočtech obcí je plánováno a tříděno rovněž dle druhové rozpočtové skladby. Jedná se o běžné výdaje na:

a) platy a ostatní platby za provedenou práci, jako je:

- refundace platů, mezd a pojistného na sociální a zdravotní pojištění jiným organizacím;
- odměna za práci dle dohod o pracích uzavíraných podle zákoníku práce;
- platba za provedenou práci jinde nezařazenou, a to osobám za provádění nebo účast na záchranných, likvidačních a obnovovacích pracích;

b) nákupy materiálu, a to dlouhodobého a krátkodobého využití, jako jsou:

- osobní ochranné pracovní pomůcky;
- léky a zdravotnický materiál;

- prádlo, oděv a obuv apod. pro osoby a služby, které se používají k řešení a likvidaci následků KS;
- majetek nepřesahující hodnotu 40 000 Kč s použitelností delší jak 1 rok;
- materiál jinde nezařazený, tj. spotřební nebo s použitelností méně než 1 rok;
- nákupy vody, paliv a energie, a to: studená a teplá voda, teplo, plyn, elektrická energie, pevná paliva, pohonné hmoty;
- pro zasahující složky, náhradní a nouzová místa ubytování, evakuované obyvatele apod.;

c) nákupy ostatních služeb, jako jsou:

- nákupy stravenek ve veřejném stravování a poukázek na nákup potravin pro zasahující složky nebo nouzově ubytované obyvatelstvo;
- úhrady zdravotnickým zařízením, např. za specializované zdravotní prohlídky;
- služby dopravních prostředků pro evakuaci obyvatelstva;
- odvoz odpadů;
- monitorování vody a půdy;
- rozbor pitné vody;
- stavební úpravy a demolice;
- odstranění a odvoz naplavenin;
- odčerpávání vody ze sklepů;
- stěhování;
- odvlhčení a vysoušení objektů;
- zhotovení provizorních přechodů apod.;

d) ostatní nákupy, jako:

- zajištění oprav a údržby techniky a zařízení;
- pořízení věcí a služeb, které se použijí např. k zásobování zasahujících jednotek nebo nouzově ubytovaného obyvatelstva.

Obce v období k zajištění prevence a přípravy na KS využijí programové financování, které zdrojově zajišťuje:

- a) Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v rámci Integrovaného regionálního operačního programu prioritní osy:
- Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení, o které rozhoduje MV ČR a týká se pořízení specializované techniky a věcných prostředků pro odstraňování důsledků

nadprůměrných sněhových srážek a masivních námraz, pro výkon činností spojených s orkány a větrnými smrštěmi, s extrémním suchem a v souvislosti s haváriemi spojenými s únikem nebezpečných látek;

- Provádění investic v rámci komunitně vedených strategií místního rozvoje zaměřené na podporu pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje. Dále lze využít Regionální operační programy v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [39] zaměřené na realizaci hospodářské a sociální soudržnosti.

b) Ministerstvo vnitra ČR v rámci:

- Integrovaného regionálního operačního programu prioritní osy Podpora investic zaměřených na řešení konkrétních rizik, zajištěním odolnosti vůči katastrofám a vývojem systémů krizového řízení;
- investičního programu Reprodukce majetku jednotek požární ochrany a ochrany obyvatel, pro účely poskytování dotací na reprodukci požární techniky;
- účelovou neinvestiční dotaci na zabezpečení akceschopnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí ve formě příspěvku, výdaje na odbornou přípravu velitelů a strojníků jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a výdaje za uskutečněný zásah jednotky sboru dobrovolných hasičů obce mimo územní obvod obce;

c) Ministerstvo zemědělství ČR v rámci:

- Programu rozvoje venkova;
- dotací v oblastech vodovodů a kanalizací, rybníků a prevencí před povodněmi;

d) Ministerstvo životního prostředí ČR v rámci Operačního programu životního prostředí pro prioritní osy:

- Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní;
- Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika.

Další zdrojová podpora obcím k zajištění prevence a přípravy na KS se otevírá v programech podporovaných krajem:

a) programové financování v rámci podpory regionálního rozvoje [39], zaměřené na:

- zlepšování vybavení regionu infrastrukturou a zajištění dopravní obslužnosti;
- opatření k ochraně životního prostředí, omezování vlivů narušujících krajinu a udržení kulturní krajiny;

b) programy k zajištění činnosti jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí.

3.2.2 Období řešení, obnovy a odstraňování následků krizové situace

Další významnou **fází** finančního plánování je období **ŘEŠENÍ** KS. V tomto období řešení KS jsou finanční prostředky ve výdajové části rozpočtů obcí plánovány k zajištění bezpečnosti státu a právní ochrany, a to především na zabezpečení řídicích činností, připravenosti na MU a KS nebo ochranu kritické infrastruktury. Obce v období řešení KS použijí všech možných dostupných finančních zdrojů, jako jsou:

- a) rozpočty obcí, tj. vlastní zdroje, jako vyčleněné prostředky, účelová rezerva, peněžní fond, rozpočtová opatření;
- b) pojištění majetku obcí;
- c) dary a příspěvky od jiných subjektů;
- d) veřejné sbírky [61].

Následující etapou finančního plánování obce je v rámci zajištění **OBNOVY** a udržitelného rozvoje území [62] průběžně provádět:

- a) rekognoskaci postiženého území;
- b) dokumentovat všemi dostupnými prostředky rozsah škod na veřejném majetku a finanční a ekonomické dopady;
- c) porovnání reálných výší škod s inventarizačním soupisem majetku obcí a provedených prvotních finančních nákladů a následných opatření;
- d) finanční zajištění či krytí objednaných služeb, prací, nákupu apod.;
- e) informování pojišťoven a odhadců nemovitostí o rozsahu škod na veřejném majetku;
- f) seznámení se zvláštním právním předpisem, který řeší státní pomoc při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou [16].

Po prokazatelném vyčerpání všech možných dostupných finančních zdrojů uvedených výše, lze požádat o finanční pomoc kraj nebo MF ČR o uvolnění finančních prostředků z účelové rezervy státního rozpočtu vytvořené v kapitole VPS [43].

Obec na základě rekognoskace postiženého území vyplní Formulář pro sumarizaci prvotních nákladů a nezbytných opatření obce, jež je součástí přílohy A. Kraje, v jehož územním obvodu došlo ke KS a vyhlášení stavu nebezpečí nebo nouzového stavu, si neodkladně prostřednictvím krizových štábů ORP vyžádají od obcí vyplněný formulář. Kraje na základě vyhodnocení vyplněných formulářů od obcí provedou přerozdělení finančních prostředků.

Jsou-li finanční prostředky krajů nebo rychlé účelové dotace vyčerpány, mohou kraje během vyhlášeného krizového stavu požádat o uvolnění dalších finančních prostředků.

V průběhu vyhlášeného krizového stavu nebo bezprostředně po jeho ukončení, kraje zajistí u obcí, kterým finanční prostředky poskytl kontrolu jejich použití [8].

Poslední **fáze** plánování finančních prostředků se týká období **ODSTRAŇOVÁNÍ** následků po KS. Pro zajištění finančního zabezpečení v období odstraňování následků KS mohou být finanční prostředky v příjmové a výdajové části rozpočtů krajů a obcí plánovány a tříděny dle rozpočtové skladby odvětvově, následujícím způsobem:

- a) průmyslová a ostatní odvětví hospodářství;
- b) služby pro obyvatelstvo;
- c) bezpečnost státu a právní ochrana;
- d) ostatní činnost, které jsou jinde nezařazené, popř. ostatní finanční operace, jako finanční rezerva na nepředvídatelné výdaje a byly plánovány již v období zajištění preventivních opatření;
- e) odvětví řešící přijaté peněžní dary a věcné dary, granty, dotace, transfery, příspěvky, odškodněné pojistné události apod.

Obce za účelem získání finančních prostředků na odstraňování následků KS mohou zřídit veřejné sbírky a oficiálně zveřejnit, jakou formou se budou provádět. Ty se pořádají na základě zákona č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách [61]. Oznámení o konání veřejných sbírek je nutno podat písemně na předem vyhotoveném tiskopise příslušnému odboru krajského úřadu.

Obce mohou využít finanční prostředky od vybraných ministerstev v rámci státní pomoci, které jsou nebo budou poskytovány na základě programů nebo jejich vymezení. Obce na základě zákona č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou [16] osobám pověřených obecních úřadů zajistí a připraví potřebné údaje k přípravě podkladů pro rozhodnutí o poskytnutí státní pomoci. K tomu využijí podklady o rozsahu škod na veřejném majetku od pojišťoven, odhadců nemovitostí, postižených podnikatelských subjektů a nepodnikajících fyzických a právnických osob.

Obce zpracovávají harmonogram obnovy postiženého území a mohou stanovit priority např. v následujícím rozsahu:

- a) vydat územní opatření o asanaci území, ve kterém jsou stanoveny podmínky pro odstranění dopadů a další jeho využití [63, 64];
- b) stanovit okamžitou obnovu provozuschopnosti infrastruktury v oblasti energetiky, vodohospodářství, a zpracování odpadních vod, telekomunikací, dopravy, zdraví a vzdělávání;

- c) zajistit nouzové ubytování a financování záchranných služeb tak, aby byly uspokojeny nejnaléhavější potřeby postiženého obyvatelstva;
- d) provést opatření k bezprostřední ochraně a obnově kulturních památek;
- e) vznikla-li MU havárií [65] a byl vyhlášen krizový stav, kraje a obce na základě objektivní odpovědnosti požadují od původce havárie úhradu nákladů vynaložených na provedení likvidačních prací a úhradu využitě věcné nebo osobní pomoci.

Závěrečná doporučení:

- finanční zabezpečení obce se vede v listinném vyhotovení a elektronické podobě;
- obce každý proplacený daňový doklad, který byl prokazatelně vystaven na řešení a odstraňování krizových situací, vede odděleně v účetní evidenci, např. dle jednotlivých akcí, včetně objednávky a bankovního výpisu o úhradě;
- prostředky poskytnuté z dotace obce vedou v účetní evidenci odděleně dle jednotlivých účelových znaků;
- obce uchovávají záznamy z jednání krizových štábů a záznamník zpráv, nařízení a hlášení příp. povodňové knihy, účetní a daňové doklady, objednávky, nařízení a rozhodnutí pro kontrolu příslušného ÚOSS [60].

3.3 Checklist starosty obce s rozšířenou působností

Zpracovaná skripta se snaží o komplexní popis a charakteristiku širokého spektra činností a na to navazujících souvislostí v rámci řešení ekonomiky KS. Jedná se o rozsáhlou agendu, kterou by krizový manažeři obcí měli mít zvládnutou, aby mohli kvalitním způsobem zpracovat krizovou dokumentaci obce.

Krizová dokumentace včetně vlastního krizového plánu obce na všechny možné varianty ohrožení obce představuje stovky stran textu. Právě rozsáhlost zpracovávané dokumentace může vést k nedocenění anebo jednoduchému přehlédnutí vazby krizového plánu na potřebu plánování ekonomické podpory řešeného krizového opatření v různých formách jeho zabezpečení. Z tohoto důvodu je na závěr části studijního textu uveden tzv. „checklist starosty obce“, jež je součástí přílohy D. Checklist je zpracován v podobě jednoduchého plánovacího manuálu a upozorňuje, kdy je nutné v rámci plánovacího cyklu řešení KS uvažovat o ekonomických aspektech řešení KS.

Kontrolní otázky

1. Vysvětlete, k jakým účelům vyčleňují obce finanční prostředky v rámci rozpočtu.
2. Jaká jsou kritéria tvorby obecného algoritmu pro finanční plánování ve prospěch krizových situací?
3. Na jaké výdaje plánuje obec finanční prostředky v rámci preventivních opatření?
4. Uveďte výdaje dle druhové rozpočtové skladby, jež obec vydává v rámci finančního zabezpečení krizových situací ze svého rozpočtu.
5. Mohou obce pořádat veřejnou sbírku za účelem získání finančních prostředků na odstraňování následků krizové situace?
6. Uveďte možné priority obce při zpracování harmonogramu obnovy postiženého území?
7. Které fáze řešení krizových situací jsou řešeny v rámci vytváření rozpočtu obce?

4 FOND SOLIDARITY EVROPSKÉ UNIE

Jak bylo uvedeno v oddíle 1.1, jedním z nástrojů financování krizového řízení je vzhledem k členství ČR v EU Fond solidarity EU. Pozornost je zaměřena na proces podání žádosti a úlohu kraje při podání žádosti o finanční prostředky orgánům EU.

Fond solidarity Evropské unie (FSEU) byl založen v roce 2002, a to za účelem krytí nejzávažnějších škod způsobených zejména přírodními katastrofami. Rozsah katastrof, kritéria a podmínky poskytnutí pomoci definuje Nařízení Rady (ES) 2012/2002 [66]. EU se tímto rozhodla vytvořit nástroj umožňující vyjádřit finanční solidaritu s členskými i kandidátskými zeměmi, které postihnou rozsáhlé katastrofy.

4.1 Důvody vzniku fondu

V létě 2002 se ve střední Evropě vyskytly záplavy velkého rozsahu, které poškodily sociálně-ekonomickou infrastrukturu celých regionů a jejich kulturní i přírodní dědictví.

Přímé škody v Rakousku, ČR, Německu a Francii byly celkově odhadnuty na více než 15 mld. Euro. Dne 18. srpna 2002 se konal „povodňový summit“, na kterém se sešli vedoucí představitelé postižených států. Dánsko, v té době předsednická země, společně s Evropskou komisí vyjádřilo přesvědčení, že tyto státy nesmí čelit katastrofě samy. Bylo rozhodnuto o solidárním postoji EU. Komise EU navrhla založit nový specifický nástroj, jehož cílem bude čelit obrovským katastrofám rychlou mobilizací finančních prostředků. Oprávněnost k čerpání by měly jak členské země, tak i země kandidátské, se kterými probíhají jednání o přistoupení. Evropský parlament i členské státy vyslovily k této myšlence jednomyslnou podporu a projevíly společnou vůli Fond, co nejdříve uvést do chodu.

4.1.1 Hlavní charakteristika fondu

Hlavní rysy fondu [67]:

1. **Oprávnění žadatelé.** FSEU poskytuje pomoc „zejména“ v případě rozsáhlejších přírodních katastrof.
2. **Hlavní kritérium.** Hlavním kritériem katastrofy je „rozsáhlost“, pokud odhadované přímé škody přesáhnou práh stanovený buď 3 mld. Euro (v cenách roku 2002), nebo 0,6 % hrubého národního příjmu (HNP) země. Dvojí kritérium umožňuje vzít v úvahu jak ekonomickou sílu dané země, tak i její relativní prosperitu. Škody nepřímé, plynoucí ze ztráty příjmů a výroby, se v úvahu neberou.

3. **Výjimečná kritéria.** Výjimečně lze Fond využít i pro katastrofy nedosahující daných minimálních limitů, a to v následujících případech:
- a) velká katastrofa v jedné zemi se dotýká i země sousední (bez ohledu na rozsah škod v této druhé zemi);
 - b) došlo k „mimořádné“ regionální katastrofě. Taková situace podléhá striktním kritériím a jsou posuzovány velmi přísně. Jako doplňující opatření omezila Evropská komise celkovou roční výši příspěvků na 75 mil. Euro.
4. **Časový rámec.** Žádosti musí podávat národní vlády postižených zemí a Evropská komise je musí obdržet do deseti týdnů od dne vzniku prvních škod.
5. **Oprávněné operace.** Zásahy Fondu se omezují na veřejné výdaje a mohou sloužit pouze k financování následujících akcí prvotní naléhavosti:
- a) obnově provozuschopnosti infrastruktury (energetika, vodohospodářství, doprava, ale také zdraví a vzdělávání, atd.);
 - b) zajištění ubytování a financování záchranných služeb;
 - c) zabezpečení preventivní infrastruktury a opatření k ochraně kulturního dědictví;
 - d) vyčištění postižených oblastí, včetně přírodních zón.
6. **Škody na veřejných statcích.** Vyloučeny jsou pojištěné (nebo pojistitelné) škody a také čistě preventivní opatření. Pomoc je ve výše uvedených mezích určena pro veřejné statky, které většina zemí obvykle nepojišťuje. Pojem „nepojistitelnosti“ byl zaveden, aby se neporušila zásada „znečišťovatel platí“ a povinnost přijmout dostatečná preventivní opatření. Z Fondu se nehradí soukromé škody, včetně škodných událostí firem.
7. **Minimalizace byrokracie.** FS EU má být co možná nejméně byrokratický. Na rozdíl od strukturálních fondů se nepočítá s plánováním, se spolufinancováním, s detailním mechanismem kontroly a podáváním zpráv. Uplatnění pomoci, včetně výběru projektů, je zcela ponecháno na státu, který ji přijímá. Evropská komise se rozhodla provádět návštěvy v terénu (díky kterým mohou příjemci žádat o radu, pokud pociťují její potřebu), a může také ověřovat, zda je systém poskytování pomoci adekvátní a uskutečněné kroky dostatečné, aby grant byl zcela využit v průběhu jednoho roku.

Od doby svého vzniku byl fond využit při 67 katastrofách. Patří k nim záplavy, lesní požáry, zemětřesení, bouře i období katastrofálního sucha. Doposud fond podpořil 24 různých evropských zemí částkou přesahující 3,7 mld. eur [68].

4.1.2 Podmínky oprávněnosti výdajů

Oprávněné výdaje jsou časově i místně vymezeny. Výdaje oprávněné k proplacení z FSEU musí splňovat všechny níže uvedené podmínky.

Z FSEU lze nárokovat prvotní náklady vyčíslené podle krizového zákona [6] nebo část výdajů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území vyčíslených podle zákona o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou [16]. Jedná se o výdaje, které zohledňují nutné opravy a jiné zásahy nezbytné pro zajištění obnovy fungování základní infrastruktury a zařízení na postiženém území. Lze však hradit pouze takové výdaje, na základě kterých došlo k uvedení stávajícího majetku do původního stavu, popřípadě do stavu, který je technicky, kvalitativně a funkčně velice blízký a rovnocenný předchozím materiálním i ekonomickým podmínkám.

Prostředky FSEU při jejich poskytování mají charakter dotace prostředků Národního fondu⁷ a podléhají podmínkám zákona o rozpočtových pravidlech [11] a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů [39], včetně povinnosti užití účtů České národní banky v případě územních samosprávních celků.

Z FSEU lze nárokovat oprávněné výdaje, které byly prokazatelně využity a údaje o jejich využití jsou řádně dokladovány a zaznamenány v souladu se zákonem o účetnictví [52].

Princip poskytování prostředků z FSEU je založen na retroaktivní úhradě již uskutečněného a zdokumentovaného výdaje. Příspěvek FSEU kryje 100 % oprávněného výdaje, není požadováno žádné další spolufinancování z národních zdrojů.

Uplatňování žádostí o dotaci FSEU je možné výhradně prostřednictvím kraje, který nese odpovědnost za sumarizaci uplatňovaných nároků, jejich kontrolu z hlediska oprávněnosti a následné zprostředkování dotačního titulu [52].

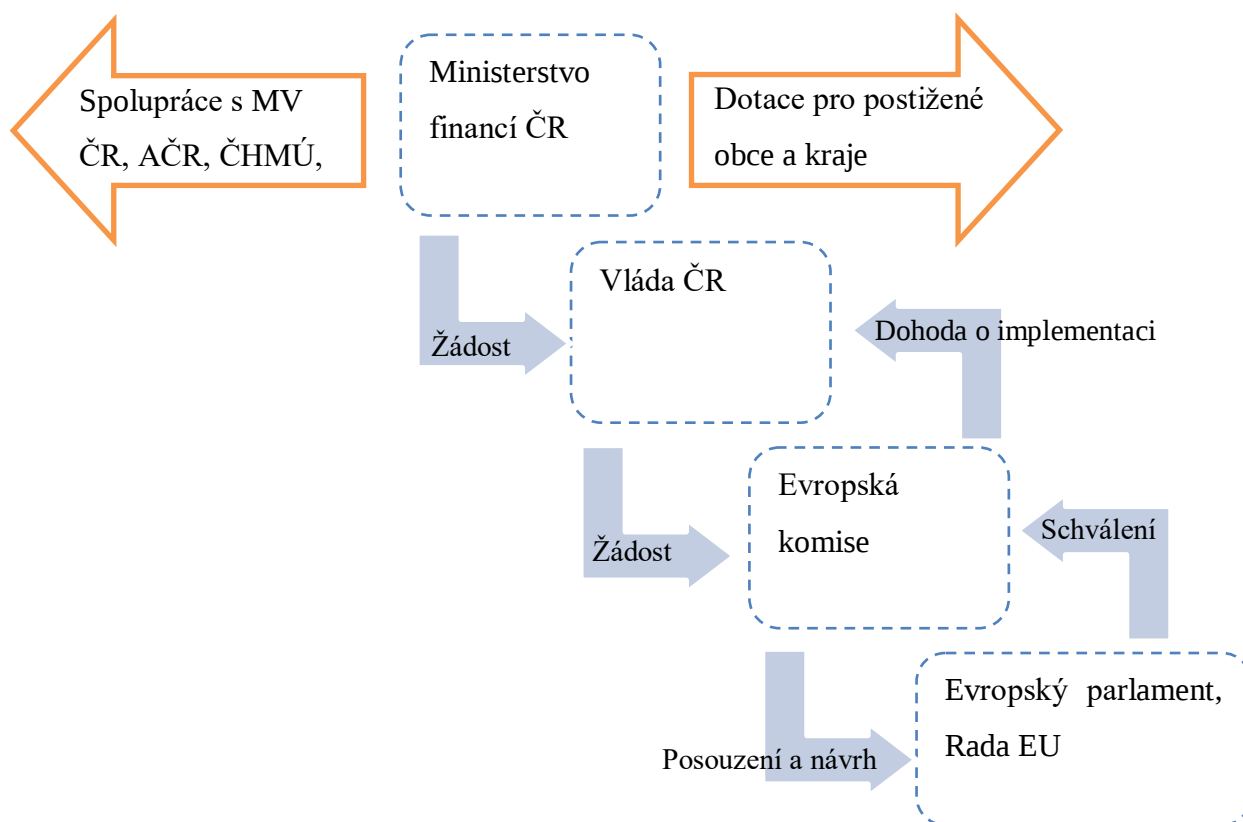
Na základě rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 16. dubna 2014 došlo ke změnám, které umožní rychlejší a jednodušší čerpání prostředků z FSEU. Součástí schválených změn je například možnost uvolnění zálohové platby, prodloužení lhůty pro předložení oficiální

⁷ Národní fond je souhrn peněžních prostředků, které svěřuje EU ČR k realizaci programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU prostřednictvím strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu.

žádosti o podporu nebo zpřesnění kritérií definujících události, na které se pomoc z FSEU solidarity vztahuje. Díky změnám bude možné v budoucnu zareagovat rychleji a tedy i účinněji [68, 69].

4.2 Dotčené orgány v procesu podání žádosti a oprávněnost výdajů

Délka schvalovacího procesu závisí na typu kritéria, které bylo při podání žádosti použito. Celý proces může trvat několik měsíců, ale také rok. Na obrázku 11 jsou zachyceny orgány, které participují v procesu podání žádosti z FSEU.

Obrázek 11: Schéma podání žádosti z Fondu solidarity, autor

Ministerstvo financí ČR (MF ČR). Zodpovědnost za zpracování žádosti má MF ČR, které připraví Žádost o mobilizaci FSEU, a to do 10 týdnů ode dne vzniku prvních škod způsobených katastrofou. Orgán odpovědný za vypracování žádosti by se měl spojit s příslušným útvarům Generálního ředitelství pro regionální politiku, kde může získat různé informace a rady, díky nimž se zpracování žádosti, co nejvíce urychlí. MF ČR při přípravě žádosti spolupracuje nejen s postiženými kraji, ale také s Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ), Ministerstvem vnitra ČR (MV ČR), AČR, Českou asociací pojišťoven a dalšími relevantními subjekty. Důvodem je nutnost ve velmi krátké době získat co nejpřesnější údaje o celkové výši škod a informace o hydrometeorologických podmínkách

vedoucích ke vzniku katastrofy, dopadu katastrofy na životní podmínky postižených obyvatel, hospodářskou stabilitu a životní prostředí postiženého území, informace o finančních zdrojích na odstraňování škod jak ze státního rozpočtu, tak i další zdrojů jako jsou dary, sbírky, pojistné, apod.

Vláda ČR. Žádost o mobilizaci FSEU předkládá Evropské komisi Vláda ČR, která zmocňuje k podpisu a předložení žádosti ministra financí.

Komise EU. Žádost je nejprve posouzena pracovníky EK – Generálního ředitelství pro regionální politiku.

Evropský parlament a Rada. Pokud je žádost přijata navrhne Evropská komise Evropskému parlamentu a Radě EU výši podpory, kterou tyto orgány musí před vyplacením schválit formou návrhu Rozhodnutí Evropské komise o udělení příspěvku z FSEU. Pro schválení žádosti není stanoven pevný limit. Následně Evropská komise a stát, který přijímá pomoc, uzavírají Dohodu o implementaci FSEU stanovující minimální požadavky, pokud jde o rozdělení odpovědnosti, finanční kontrolu atd., a definující druhy činností, připadajících v úvahu.

Po uzavření dohody Evropská komise pomoc jednorázově vyplatí na účet Národního fondu a příjemce má rok na to, aby jej využil; tuto roční lhůtu již nelze prodloužit. Po vyplacení pomoci příslušný stát zodpovídá za implementaci včetně výběru operací a jejich auditu a kontroly. MF ČR přenáší zodpovědnost na některé postižené kraje, které mají za povinnost poskytovat finanční prostředky svým příspěvkovým organizacím, obcím a příspěvkovým organizacím obcí. Příspěvek může být poskytnut také institucím státní správy, preferuje se čerpání z FSEU zejména na úrovni krajů a obcí.

Šest měsíců po ukončení implementace předá přijímací stát Evropské komisi svou závěrečnou zprávu prokazující správné použití pomoci, přičemž nepoužité, nebo nesprávně vynaložené částky jsou vráceny. Evropská komise poté celou operaci uzavře.

4.2.1 Úloha kraje v realizaci podávání žádostí

V souladu s Dohodou je orgánem odpovědným za koordinaci a provádění implementace FSEU v ČR ustanoveno MF ČR, které při implementaci spolupracuje se samosprávami zasažených krajů a hlavního města Prahy. Příspěvek z FSEU je koncipován jako příspěvek veřejným rozpočtům použitelný pouze na úhradu prvotních nákladů a na nápravu bezprostředních škod a nouzových operací způsobených např. povodní na území postižených krajů.

Kraje vystupují v realizaci FSEU ve dvou rolích – žadatel a zprostředkovatel. Oprávněnými žadateli o dotaci z FSEU mohou být obce, příspěvkové organizace zřízené obcemi, kraj, příspěvkové organizace zřízené krajem.

Za oprávněnost prostředků nárokových z FSEU odpovídá kraj (příp. hlavní město Praha), který ověřuje, že uplatňované finanční prostředky byly využity na výdaje nezbytné, tj. takové, které jsou spojeny se zajišťováním základních funkcí území postiženého povodní.

Kraj zasílá na MF ČR souhrnnou žádost o dotaci z Národního fondu k opatřením FSEU a vždy plně zodpovídá za správnost souhrnné žádosti. V případě, kdy je kraj oprávněným žadatelem, jsou v souhrnné žádosti zahrnuty pouze vlastní výdaje kraje.

Jednotliví oprávnění žadatelé uplatňují žádosti o prostředky dotace z rozpočtu kraje k opatřením FSEU na příslušných formulářích, včetně povinných soupisů dokladů, čestných prohlášení a kopií dokladů.

Náležitosti žádostí jsou:

- a) žádost o dotaci;
- b) soupis oprávněných výdajů navržených k financování z FSEU;
- c) čestné prohlášení, že vynaložené výdaje na krytí nákladů povodňových škod nebyly proplaceny z jiných zdrojů;
- d) čestné prohlášení, že veškeré veřejné zakázky proběhly v souladu se zákonem o veřejných zakázkách [70];
- e) identifikaci bankovního účtu;
- f) kopie účetních dokladů (faktur a pokladních dokladů);
- g) výpisy z bankovních účtů prokazující úhradu uplatněných a zaslaných kopií faktur.

Součástí implementace FSEU je publicita, pod níž spadá publicita v regionálních médiích (televize, tisk, rozhlas), na internetu, obecních vývěskách atd. U stavebních prací se za odpovídající publicitu považuje umístění plakety v místě realizace prací, pokud to není povahou prací vyloučeno. Plaketa musí být viditelná, trvalá, označená logem EU a musí na ní být uvedeno „Podpořeno z Fondu solidarity EU“ + konkrétní název akce včetně stručného popisu předmětu podpory [69, 71].

4.2.2 Oprávněné a neoprávněné výdaje

V FSEU **lze financovat** následující oprávněné výdaje [72, 73]:

- Pořízení jednorázových pomůcek a materiálu, který je využíván k zabezpečení krizové situace (např. kamení, pytle, písek, desinfekční prostředky, apod.).
- Vybudování opěrných zdí za účelem opravy a zprovoznění základní a klíčové infrastruktury, a to i v případě, že tyto stavby byly vybudovány až po povodni, pokud zajišťují stabilitu významným komunikacím poškozeným povodní a byly vybudovány tak rychle, jak to dovolilo opadnutí vody. Ačkoli jsou tyto zdi považovány za nové stavby, jejich nutnost a přímý vztah k povodni, resp. k nápravě povodňových škod na základní infrastruktuře (klíčových komunikacích) je nezpochybnitelný.
- Stavby hrází, pokud byly vybudovány během povodně (nouzového stavu), aby chránily lidské životy a majetek. Pokud jsou hráze vybudované během nouzového stavu funkční i po ukončení povodně, jsou stále považovány za oprávněný výdaj.
- Náhrady ušlého výdělků dobrovolných hasičů, které uplatnili jejich zaměstnavatelé za uvolnění hasičů na boj s povodní nebo s jejími následky.
- Nadstandardní mzdové výdaje spojené s odstraňováním povodňových škod (např. hrazení přesčasové práce).

V FSEU **nelze financovat** neoprávněné výdaje:

- Odstraňování škod, které bylo hrazeno:
 - a) ze zahraničních fondů a nástrojů pomoci (např. Norských fondů, Programu švýcarsko-české spolupráce);
 - b) z jiných zdrojů státního rozpočtu než je FSEU;
 - c) třetí stranou (sponzorské dary, sbírky, pojištění, apod.).
- Pořízení nejednorázových pomůcek, strojů nebo zařízení využívaných pro likvidování povodňových škod. Lze financovat pouze hodnotu stroje nebo zařízení, které byly během povodní zničeny (např. čerpadla, plničky, odvlhčovače, savice, aj.) nebo uvedeny do takového stavu poškození, že nemohou být již použity pro příští živelní události.
- Generální opravy. Lze financovat uvedením infrastruktury do původního, resp. do funkčního stavu. Výjimkou jsou případy, kdy byl povodní zničen např. most nebo silnice a částečná oprava není dostatečným řešením, nepomohla by ke zprovoznění majetku a je nutné provést generální opravu, aby funkčnost byla

zajištěna (např. výstavba nového mostního pilíře). V těchto případech, kdy bude generální oprava náležitě zdůvodněna, může být uznána jako oprávněný výdaj.

4.2.3 Příklady čerpání z Fondu solidarity v České republice

Česká republika čerpala z FSEU v letech 2002, 2010 a 2013 v souvislosti s rozsáhlými povodněmi, které republiku zasáhly.

Povodně v roce 2002. V srpnu 2002 postihla ČR rozsáhlá povodeň, kdy došlo k zasažení 9 krajů (Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Středočeský kraj, hlavní město Praha, Karlovarský kraj, Liberecký kraj, Ústecký kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj).

Při této povodni bylo evakuováno 200 tisíc obyvatel a 6 % území bylo zatopeno. Celková výše škod způsobených povodní dosáhla 73,142 mld. Kč. Celkem bylo konečným příjemcům proplaceno 4,079 mld. Kč.

Povodně v roce 2010. V roce 2010 byla ČR zasažena dvěma povodňovými událostmi v květnu a červnu to byly povodně na Moravě a v srpnu a září 2010 v Severních Čechách. Povodně 2010 v ČR nezpůsobily škody umožňující žádat o standardní podporu z FSEU. Vláda ČR přesto rozhodla předložit dvě žádosti o finanční příspěvky s odvoláním na mimořádné ničivý dopad povodní. V případě povodní na Moravě byla podána žádost na základě kritéria sousedící země a při povodních v Severních Čechách na základě kritéria pro mimořádné regionální katastrofy. Vzhledem k velmi malému počtu žádostí, které Evropská komise v rámci kritéria pro mimořádné regionální katastrofy doposud schválila, bylo schválení žádosti ČR pro povodně v Severních Čechách velkým úspěchem.

1. Povodně na Moravě zasáhly Zlínský, Olomoucký, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj, zhruba 1 000 obyvatel bylo evakuováno a povodně měly dopad na zhruba 10 % obyvatel ČR. Celkové škody byly vyčísleny na 5,265 mld. Kč. Příspěvek z FSEU činil 131,6 mil. Kč a byl vyčerpán ze 100 % [74, 75].
 - a) Na území Moravskoslezského kraje pokryly finanční prostředky část nákladů na průzkumné geologické práce související s řešením problematiky sesuvů půdy, které vznikly v souvislosti s rozsáhlými povodněmi. Obcím byly pokryty náklady spojené s poškozením místních komunikací, mostků a průzkumnými a geologickými pracemi na sesuvných územích [74].
 - b) Zlínský kraj využil prostředky u obcí na úhradu vynaložených nákladů při odstraňování následků povodní, část prostředků bylo využito k opravám silnic, na kterých vodní živel způsobil závažná poškození. Např. byl sanován sesuv vybudováním pilotové stěny na místní komunikaci a byly rekonstruovány

poničené silnice. Kraj uplatnil prostředky také na výdaje realizované již v době stavu bezprostředního ohrožení, kdy byl například postaven ochranný val na toku řeky Moravy či byly postaveny nájezdové plochy k čerpání vodních lagun, postavena provizorní hráz a nakoupeny protipovodňové pytle [75].

- c) Olomoucký kraj rozdělil získané finanční prostředky mezi postižené obce a dále pak pro Správu silnic Olomouckého kraje, na pokrytí nákladů za aplikaci dezinfekčních prostředků při řešení kalamitní situace v přemnožení komárů po povodních [76].
- d) Jihomoravský kraj získal prostředky na úhradu výdajů vynaložených na opravu a čištění propustku na krajské komunikaci, dále na dotace, které proplatil kraj obcím na krytí povodňových škod, které odpovídají stanoveným podmínkám FSEU [77].

- 2. Povodně v Severních Čechách postihly Liberecký a Ústecký kraj. Bylo evakuováno zhruba 2 500 osob. Přestože povodně zasáhly jen 2 kraje ČR, celkové vyčíslené škody činily 10,724 mld. Kč a přesáhly 50 % limitu pro tzv. hlavní kritérium. Příspěvek z FSEU činil 268,1 mil. Kč a byl vyčerpán ze 100 % [78].

Povodně v roce 2013. V červnu 2013 byla ČR opět zasažena rozsáhlými povodněmi, které postihly zejména Jihočeský, Plzeňský, Středočeský, Královéhradecký, Ústecký, Liberecký kraj a území hlavního města Prahy. Celkové škody byly vyčísleny na 16,4 mld. Kč, zhruba 25 000 obyvatel muselo být evakuováno a povodně měly přímý dopad na zhruba 36 % populace ČR. V srpnu 2013 MF ČR odeslalo Evropské komisi žádost o příspěvek z FSEU na základě kritéria sousedící země. Následně přijala Evropská komise Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku z FS EU ve výši 411,84 mil. Kč [79]. Bezprostředně po povodních si nejnnutnější opravy vyžadovaly mostky a lávky, poškozená čistírna odpadních vod nebo opravy kanalizace, opravy zničených nezpevněných komunikací apod. [80].

Kontrolní otázky

1. Uveďte hlavní kritérium pro přiznání podpory z Fondu solidarity.
2. Uveďte a vysvětlete hlavní rysy fondu.
3. Jaké procento oprávněných výdajů pokrývá příspěvek z Fondu solidarity?
4. Jmenujte subjekt, který podává žádost o příspěvek z Fondu solidarity?
5. Uveďte lhůtu pro podání žádosti o finanční příspěvek z Fondu solidarity.
6. Jakou roli hraje kraj při realizaci žádosti?
7. Na jakém principu je založeno poskytování prostředků na výdaje z Fondu solidarity?

5 POJIŠTĚNÍ OBCE A POJIŠŤOVACÍ POOLY

Obce jsou pro pojišťovny specifickými klienty a mají odlišné požadavky na pojištění než podnikatelé nebo domácnosti. Z tohoto důvodu pojišťovny své nabídky produktů určené přímo obcím nebo krajům uzpůsobují a nabízejí je ve formě komplexního pojištění. Kapitola se věnuje jak obecnému vymezení pojmu pojištění, tak jednotlivým programům komplexního pojištění. Zvláštní oddíl je věnován povodňovým mapám, které od svého zavedení výrazným způsobem ovlivnily vývoj trhu v oblasti pojištění nemovitostí.

5.1 Pojištění obce

Žádný zákon výslovně o pojištění majetku obce nehovoří. Přesto se doporučuje, aby obec měla majetek pojištěný, protože v případě výskytu MU a KS získá finanční prostředky na jeho obnovu případně opravu. Kromě toho by se obec měla pojistit z důvodu, že se má chovat jako řádný hospodář a o svůj majetek musí pečovat. O pojištění majetku obce by měla rozhodnout ve smyslu zákona o obcích [28] zásadně rada obce.

Pojištění, neboli pomoc v nouzi, z hlediska ekonomického znamená schopnost vytvářet z příspěvků zájemců o pojištění tzv. pojistníků rezervy, které slouží k náhradám škod nebo k úhradě potřeb, které vzniknou pojištěným z nahodilých událostí. Jde o právní vztah mezi pojistitelem a pojistníkem. Základním účelem pojištění je zmírnit či odstranit nepříznivé důsledky způsobené nahodilými událostmi, např. v důsledku MU a KS [81]. Nahodilou událostí může být působení přírodních sil např. požár, povodeň, zemětřesení, nebo nežádoucí chování lidí např. vloupání, krádež, vandalství. Nahodilost spočívá v časové neurčitelnosti dané události [82, 83].

Pojem pojištění lze rovněž vymežit jako tvorba, rozdělování a užití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů. Tyto potřeby jsou peněžně ocenitelné [83, 84].

Pojištění je nástrojem, jak finančně eliminovat negativní následky nahodilosti tím, že majitel přesune riziko na pojistitele. Za úplatu je mu poskytnuta pojistná ochrana. Pojištění pomáhá stabilizovat ekonomickou situaci subjektů. V případě výskytu rizika poskytne klientovi finanční náhradu vzniklých ztrát. V rámci komerčního pojištění se v různých zemích nabízejí různé formy krytí rizika povodně a záplavy, a to v závislosti na povaze rizika. Pro účely pojištění se povodní rozumí zaplavení větších či menších územních celků vodou, která se vylila z břehů vodních toků, nádrží, nebo jejich břehy protrhla. Při záplavě se voda šíří z jiných příčin než u povodně, např. v důsledku průtrže mračen, kdy si následně voda najde

odtok přes pozemek nebo dům. Majitelům nemovitostí se doporučuje mít pojištěnou proti povodni a záplavě nejen budovu, ale i domácnost, tzn. její vybavení [84].

Komerční pojišťovny nepojišťují jakákoliv rizika a jejich převzetí důkladně zvažují, posuzují především pravděpodobnost škody a ocenění výše škody. **Pojistitelná rizika** musí splňovat uvedená **kritéria**:

- nahodilost rizika (pokud by byla jistota, že negativní událost nastane, je možné krýt ztráty jiným způsobem a ne pojištěním);
- vyčíslitelnost škod (pojištění by nemělo smysl, pokud by nebylo možné vyčíslit ztráty);
- identifikovatelnost rizika (u každé ztráty kryté pojištěním musí být jednoznačně určena příčina vzniku negativní události);
- možnost vzájemného vyrovnávání rizik;
- ekonomická přijatelnost (pojišťovny jsou ochotny přijmout do pojištění jen riziko, které jim nepřinese ztrátu) [85].

Pojišťovny na českém trhu nabízejí krajům, městům, městysům, obcím a jejich organizacím **komplexní programy pojistné ochrany**. Programy zpravidla zahrnují:

- pojištění **majetku**, v rámci kterého se pojišťují nemovitosti, tj. pozemky a stavby, a věci movité, tj. stroje, zařízení, cennosti a peníze;
- pojištění **odpovědnosti**, které je přizpůsobené specifickým nárokům obcí, např. se jedná o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou obcí, městu, kraji, starostou, popř. primátorem či hejtmanem, místostarostou, členem rady nebo zastupitelstva;
- pojištění **zemědělských rizik**, mezi něž patří např. pojištění městských a obecních lesů, pojištění okrasných výsadeb, pojištění okrasných dřevin, příp. lesních školek [85].

U pojištění majetku je pojistné plnění závislé na výši vzniklé škody, přičemž je možné využít:

- pojištění na časovou hodnotu;
- pojištění na novou hodnotu;
- kombinaci.

Pojištění na časovou hodnotu je závislé na hodnotě poškozeného majetku těsně před pojistnou událostí s ohledem na opotřebení, zatímco při pojištění na novou hodnotu je pojistné plnění závislé na pořizovací ceně nového předmětu nebo ceně opravy, která uvede majetek do původního stavu.

5.1.1 Pojištění majetku a zemědělských rizik

Pojištění majetku kryje rizika, jež způsobují škody na majetku. V rámci pojištění obcí je možno mimo jiné pojistit rizika způsobené živelními událostmi, např. povodní nebo záplavou.

Základní pojištění se sjednává pro případ poškození nebo zničení pojištěných věcí pojistnými nebezpečími jako je požár, výbuch, přímý úder blesku, pád letadla, případně jeho části nebo nákladu. Povodně a záplavy, vichřice nebo krupobití a dalších rizika je nutné připojistit. Spoluúčast v případě záplavy a povodně je vyžadována vyšší u nemovitostí, které se nacházejí v rizikovém povodňovém pásmu.

Základní podobou pojištění zemědělských rizik je pojištění městských a obecních lesů, které kryje riziko požáru a vichřice. Pokud obec vyžaduje pojištění dalších rizik, např. riziko krupobití, úderu blesku, povodně nebo záplavy, je nutné rizika připojistit. Ostatní rostliny, které obec vlastní, jsou pojišťovány hlavně proti riziku krupobití nebo proti vybraným rizikům, která zahrnují např. povodeň nebo vichřice.

Výše pojistného je závislá zejména na:

- pojistné částce;
- rozsahu rizik;
- typu pojistné hodnoty;
- lokality;
- spoluúčasti.

5.1.2 Povodňové mapy

Povodňové mapy slouží pojistitelům jako primární zdroj pro tarifkaci rizika povodně a záplavy na území ČR. Členské pojišťovny České asociace pojišťoven (ČAP) využívají systém povodňových map jako jeden ze zdrojů pro kalkulaci cen pojistného u majetkového pojištění. Zjištěním, ve které povodňové oblasti se objekt nachází, jsou získány orientační informace o reálné možnosti pojištění objektu na riziko povodně a záplavy, resp. indikaci výše pojistného. Rizikové zóny záplav ukazují míru rizika zasažení povodní v dané lokalitě z pohledu pojistného trhu.

Po povodních v roce 1997 se ČAP začala zajímat o využití geografického informačního systému (GIS) v pojišťovnictví⁸. Povodně roku 2002 vedly k urychlení zavedení GISu do praxe a pojišťovny získaly rizikové povodňové zóny s mapovými podklady.

⁸ GIS je počítačový systém, který je schopný efektivně získávat, ukládat, upravovat, analyzovat a zobrazovat geografická data.

Systém rizikových zón byl vyvinut v letech 2002–2003 pro potřeby členských pojišťoven ČAP. Součástí nového topologicko-statistického modelu Rizikových zón záplav 2012 jsou říční rizikové zóny včetně hloubek a rizikové zóny záplav z přívalových dešťů včetně hloubek. Zmapovány jsou všechny toky s povodím minimálně 10 km², přibližně 30 000 říčních km [86–88].

Prostřednictvím systému rizikových zón došlo k významnému rozšíření existujících informací o povodňových rizicích a používání nejmodernějších metod oceňování rizik v pojišťovnictví.

5.2 Pojišťovací pooly

Pool je v pojišťovnictví chápán jako společenství pojistitelů či zajistitelů za účelem společného krytí pojištěného rizika určitého typu.

Více pojistitelů uzavírá vzájemnou dohodu o společném postupu při soukromém pojištění určitých pojistných rizik. Vytváření poolů ke krytí rizik je typické pro rizika velkého rozsahu nebo nebezpečného charakteru. Princip diverzifikace rizika v rámci pojišťovacích poolů vyplývá ze skutečnosti, že všichni zúčastnění pojistitelé dávají do poolu všechny své pojistné smlouvy. Tím se vytváří rozsáhlejší soubor uzavřených pojistných smluv tzv. pojistný kmen, z něhož jsou hrazena případná pojistná plnění. Jednotliví zúčastnění pojistitelé se podílí na krytí pojistných plnění podílem, který odpovídá jeho přínosu do pojišťovacího poolu. Jeden pověřený člen zodpovídá zpravidla za správu poolu [89].

Rozdělení rizika má výhody:

- a) celkové ručení se diverzifikuje mezi jednotlivé členy;
- b) vzniká subjekt se značnou finanční a upisovací silou;
- c) akceptovatelnými se stanou i rizika příliš vysoká;
- d) transparentnost;
- e) přehledná kontrola možných kumulovaných rizik;
- f) redukce správních nákladů [89].

Pooly jsou nejúčinnější, pokud počet zemí, které sdílí riziko je dostatečně velký a korelace rizik mezi zúčastněnými zeměmi relativně nízká. Nicméně v mnoha případech mají katastrofy regionální rozměr např. hurikány v Karibiku, povodně v Evropě. V případě vzniku katastrofy ve shodném místě, kde jsou přítomni všichni účastníci pojišťovatelského poolu, potřebují čerpat pojištění současně, což může vést ke snížení efektivnosti regionálního poolingu. Pojišťovací pooly se zakládají zejména pro pojištění rizik atomových, pojištění rizik v letecké

dopravě, válečných rizik, pojištění rizik proti terorismu, pojištění škod důsledkem přírodních katastrof.

5.2.1 Historie pojišťovacích poolů

První pojišťovací pooly v Evropě vznikly ve dvacátých letech minulého století v souvislosti s vývojem letecké dopravy, zejména v Německu, Holandsku a Norsku.

První jaderné pooly vznikaly v 1. polovině 50. let 20. století. Důvodem sdružování do poolů byly vysoké pojistné částky za odpovědnost a majetkové škody způsobené jaderným zářením a rozvoj jaderné energetiky pro mírové účely. Pojišťovat se mohou jaderné elektrárny, výzkumné laboratoře, výzkumné reaktory malého výkonu, přeprava jaderného materiálu a úložiště jaderného odpadu [82].

5.2.2 Formy poolu

Jsou rozlišovány dvě základní formy poolu [90]:

- **Soupojistný pool.** Několik pojistitelů se podílí na krytí velkých rizik přesahujících kapacitu jednotlivých pojistitelů, tzv. soupojistitelů. Volí se řídící pojistitel, který má upisovací autoritu, upisuje jménem ostatních a provádí vyúčtování. Je jasně vyznačen podíl jednotlivých soupojistitelů, přičemž každý soupojistitel ručí jenom za část rizik, kterou převzal.
- **Zajistný pool.** Každý člen uzavírá samostatně jednotlivé pojistné smlouvy, ponechává si s nich svůj vlastní vrub a zbytek je rozdělen k zajištění mezi jednotlivé členy poolu, tj. představují vlastně zajistitele.

5.2.3 Český jaderný pojišťovací pool

V ČR působí Český jaderný pojišťovací pool v oblasti pojištění jaderných havárií. Jedná se o volné sdružení komerčních pojistitelů. Úvahy o jeho založení se objevily již v roce 1988. Reálné diskuse na téma komerčního pojištění jaderných rizik začaly roku 1991 po přijetí zákona o pojišťovnictví [91].

V roce 1994 ČR přistoupila k Vídeňské úmluvě o občanskoprávní odpovědnosti za jaderné škody. 20. července 1995 byla podepsána smlouva o spolupráci pojistitelů pro pojištění odpovědnosti z provozu jaderných zařízení na území ČR. Smlouvu o spolupráci podepsalo 12 pojistitelů. Vedoucím pojistitelem byla dle smlouvy Česká pojišťovna a.s., která zřídila a spravuje Kancelář Českého jaderného pojišťovacího poolu. 1. září 1995 kancelář zahájila svou činnost a byl oficiálně založen Český jaderný pojišťovací pool. V roce 1996 zahájil Český jaderný pojišťovací pool aktivní zajišťovací činnost a pojistil svou první

odpovědnostní pojistnou smlouvu rizika z přepravy jaderného materiálu. Britský, německý a slovinský pool se staly prvními zahraničními partnery.

První pojištěnou elektrárnou se stala v roce 1998 jaderná elektrárna Dukovany. V roce 2001 vstoupila v platnost Dohoda pojistitelů zúčastněných na pojištění rizik z provozu jaderných zařízení o spolupráci při likvidaci pojistných událostí [92-93].

Český jaderný pojišťovací pool poskytuje:

- pojištění zákonné odpovědnosti provozovatele jaderného zařízení za jaderné škody vzniklé třetím stranám z provozu jaderného zařízení nebo z přepravy jaderného materiálu (povinné pojištění dle atomového zákona [65]);
- pojištění odpovědnosti dodavatelů zařízení a služeb pro jaderný průmysl;
- pojištění provozovatelů zdrojů ionizujícího záření (dobrovolné pojištění);
- pojištění obecné odpovědnosti provozovatelů jaderných zařízení (pojištění nejaderných škod).

Mezi základní druhy pojistného krytí, které se provozovatelům jaderných zařízení nabízí, patří nejen pojištění odpovědnosti za škodu, ale i pojištění majetku.

1. Majetková pojištění:

- a) základní pojištění proti požáru, úderu blesku, výbuchu či pádu letadla;
- b) pojištění All risk proti všem pojistným nebezpečím – nerizikové pojištění s možností připojištění jaderných škod způsobených extrémně vysokou teplotou neřízené jaderné reakce nebo radioaktivní kontaminací.

2. Pojištění technických rizik – elektronická zařízení, stroje a strojní zařízení, stavebně-montážní děla.
3. Pojištění zásilek jaderného materiálu – čerstvé jaderné palivo, polotovary, zářiče, přístroje.
4. Majetkové pojištění pro dodavatele provozovatelů jaderných zařízení – pojištění nákladu na dekontaminaci [90, 95].

V současnosti se Český jaderný pojišťovací pool podílí na pojištění a zajištění více než 386 jaderných elektráren po celém světě. V obou českých elektrárnách probíhají pravidelné inspekce prováděné mezinárodními týmy inženýrů. Inspekce slouží k posouzení rizik pro potřeby pojištění. Doporučení se používá zejména ke snižování rizikovosti provozu jaderných elektráren a jaderných zařízení.

Český jaderný pojišťovací pool působí v rámci celosvětového společenství národních jaderných poolů, se kterými aktivně rozvíjí obchodní a technickou spolupráci. V rámci

spolupráce probíhá výměna informací a organizace inspekci jaderných elektráren a organizace likvidace pojistných událostí.

5.2.4 Zahraníční vybrané pojišťovací pooly

V pododdíle je pojednáno o švýcarském poolu, poolu Velké Británie, americkém poolu a regionálním státním pojišťovacím poolu Spojených států amerických.

Švýcarský pool. V roce 1939 vznikl ve Švýcarsku pool na pojištění katastrofických rizik (Miss Natural Perils Pool). Švýcarský pool sdružuje soukromé pojišťovny a pomáhá k lepšímu vyrovnaní rizik spojených s přírodními katastrofami. Kryje škody způsobené povodněmi, bouřemi, krupobitím, lavinami, sesuvy půdy atd. Do pojistného plnění jsou zahrnuty i ztráty způsobené požárem jak na nemovitě, tak movité věci. V současné době 15 soukromých pojišťoven tvořící pool pokrývá 95 % švýcarského trhu [95].

Pool Velké Británie. Mezi nejstarší jaderné pooly na světě patří jaderný pool Velké Británie Nuclear Risk Insurers Limited (původně The British Insurance Committee). Pool byl založen v roce 1956. Zajišťoval pojištění odpovědnosti za škodu a materiální pojištění proti rizikům z jaderných zařízení. Zainteresované pojišťovny podepsaly členskou dohodu poolu a přenesli svou pravomoc na hlavní autority Nuclear Risk Insurers. Nuclear Risk Insurers je společnost s ručením omezeným a obchodní strukturou odpovídá neziskovým organizacím. Ručení členů organizace je omezeno předepsaným rozsahem [96].

Americký pool. Druhým nejstarším pojišťovacím poolem je americký pool American Nuclear Insurers (ANI) založený roku 1957. Jeho cílem bylo podpořit rozvoj jaderné energetiky. Působnost ANI se řídí americkým zákonem z roku 1954 o atomové energii (Atomic Energy Act). Zákon vytváří právní rámec odpovědnosti za škody, které by mohly nastat v případě jaderné události. Rámec vyžaduje, aby provozovatelé jaderných elektráren poskytli finanční ochranu odpovědnosti za škody na zdraví nebo škody na majetku způsobené jaderným zářením. ANI zřizuje pro své pojištěnce nouzový program odpovědnosti. Program je navržen tak, aby uhradil po jaderné havárii základní výdaje na potraviny, přístřeší, dopravu a náklady spojené se zdravotní péčí [97].

Regionální státní pojišťovací pool USA. Local Government Insurance Trust (Regionální státní pojišťovací pool) existuje ve státě Maryland v USA. Jedná se o neziskovou asociaci, která byla založena v roce 1987 místní správou jako alternativa ke klesající dostupnosti pojistného krytí pro veřejný sektor a zvyšující se pojistné na regionálním pojišťovacím trhu. Pool je přímo vlastněný místní správou a usiluje o pokrytí regionálních požadavků a služeb managementu rizika [98].

Gentlemanské dohody. V roce 1968 byl v USA založen National Flood Insurance Program, jehož cílem bylo nabídnout lidem cenově dostupné pojištění a zároveň prosazovat regulativy výstavby s cílem zamezit majetkovým škodám způsobeným povodněmi. Pojištění bylo povinné pro občany, kteří si vzali hypotéku. Princip založení programu vycházel z morálního hazardu občanů i obcí. Občané i obce nedodržovali nízkou úroveň výstavby a rovněž si nepojišťovali majetek.

Kontrolní otázky

1. Uveďte kritéria pojistitelných rizik.
2. Jaké programy pojistné ochrany jsou nabízeny obcím a krajům v České republice?
3. Na jakých parametrech zpravidla závisí výše pojistného?
4. Co jsou to povodňové mapy?
5. Co jsou to pojišťovací pooly, uveďte základní formy a výhody.
6. Jaké druhy pojistného krytí nabízí Český jaderný pojišťovací pool?

6 STÁTNÍ POMOC PŘI OBNOVĚ ÚZEMÍ

Pokud dojde k narušení základních funkcí území v důsledku živelní nebo jiné pohromy, která je MU a došlo k vyhlášení krizového stavu, může stát poskytnout vybraným subjektům (např. krajům, obcím) pomoc na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území. Kapitola obsahuje podmínky poskytnutí pomoci, právní rámec problematiky a požadované podklady pro rozhodování o obnově majetku.

6.1 Podmínky poskytnutí pomoci

Cílem státní pomoci je obnova základních funkcí v území. Příjemci státní podpory jsou kraje, obce a další právnické osoby (s výjimkou právnických osob hospodařících s majetkem státu) a fyzické osoby.

Základní **podmínkou poskytnutí pomoci** je doložení, že žadatel není schopen vlastními prostředky obnovit majetek sloužící k zabezpečení základních funkcí v území. **Výše pomoci** je omezena výší nákladů nezbytných na obnovu poškozeného majetku nebo na pořízení nového majetku, který bude plnit tutéž funkci jako majetek zničený pohromou.

Způsob poskytnutí státní pomoci vychází ze zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech [11], pokud se jedná o obecné podmínky, zásady a pravidla, např. **pomoc je účelově vázána**, vztahují se na ni ustanovení o finanční kontrole a porušení rozpočtové kázně. Postup při poskytování státní pomoci by měl být realizován tak, aby byla respektována úloha ministerstva nebo kraje (v přenesené působnosti) určeného vládou v přijaté **Strategii obnovy území** ke koordinaci činností. Význam koordinace je zřejmý zejména při větším územním rozsahu obnovy základních funkcí. Pro výkon činností spojených s řízením a financováním procesu obnovy území postiženého povodněmi v roce 2002 byla usnesením vlády zřízena **Rada vlády pro obnovu území postiženého povodněmi**, která jako svůj pracovní orgán dále zřídila **Výbor pro operativní činnost spojenou s obnovou území**.

Státní pomocí v souladu se zákonem [16] se rozumí pouze finanční pomoc. Má-li být v případě obnovy poskytnuta i věcná pomoc, může spočívat v přenechání věcí, které organizační složka státu dočasně nepotřebuje k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, nebo pokud tak bude dosaženo účelnějšího nebo hospodárnějšího využití věcí, do užívání fyzickým nebo právnickým osobám.

6.1.1 Formy státní pomoci

Formy státní pomoci všem nestátním subjektům jsou např.:

- dotace účelově určené na financování konkrétní akce – dotace může být ve formě přímé dotace nebo dotace na plné nebo částečné krytí úroků z komerčních úvěrů;
- návratné finanční výpomoci poskytnuté na financování konkrétních akcí nebo vymezeného okruhu finančních potřeb – návratná finanční výpomoc může být např. ve formě bezúročné půjčky, popř. s odkladem počátku splácení.

6.1.2 Legislativní rámec obnovy území

Státní pomoc při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou, při níž byl vyhlášen krizový stav, tj. např. stav nebezpečí nebo nouzový stav, je upravena uvedenými zákony a vyhláškami:

- zákonem č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví [16];
- zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu [99], který slouží k urychlení obnovy území postiženého živelní nebo jinou pohromou nebo závažnou havárií (v souladu se zákonem je vydáváno územní opatření o asanaci území, v němž jsou stanoveny podmínky pro odstranění dopadů pohromy a pro další využití území;
- zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech [11], z něhož musí státní pomoc vycházet a s nímž musí být, pokud jde o obecné podmínky, zásady a pravidla, v souladu, např. účelová vazba pomoci, ustanovení o finanční kontrole a porušení rozpočtové kázně;
- zákonem č. 111/2006 Sb., zákon o hmotné nouzi [100], která upravuje podmínky pro získání mimořádné okamžité pomoci v rámci systému pomoci v hmotné nouzi;
- vyhláškou MF ČR č. 186/2002 Sb., kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu, ve znění vyhlášky č. 93/2006 Sb. [101];
- vyhláškou MMR ČR č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření [102], která stanovuje náležitosti obsahu územního opatření o asanaci území.

6.2 Podklady pro rozhodování o obnově majetku

Kraj, v jehož územním obvodu došlo k narušení základních funkcí v důsledku pohromy, zpracovává údaje **za každou obec** postiženou živelní nebo jinou pohromou zvlášť a **za území kraje** souhrnně podle působnosti jednotlivých ústředních správních úřadů. Rozdělení příslušnosti ministerstvem je odvozeno z kompetenčního zákona [50] s přihlédnutím k obvyklému věcnému zaměření resortních podpůrných programů.

Náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území obsahuje tabulka, jejíž vzor je součástí přílohy č. 1 vyhlášky č. 186/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 93/2006 Sb. [101]. Jedná se o rozčlenění příslušnosti ministerstev ke shromažďování podkladů pro rozhodování o státní pomoci pro následující položky:

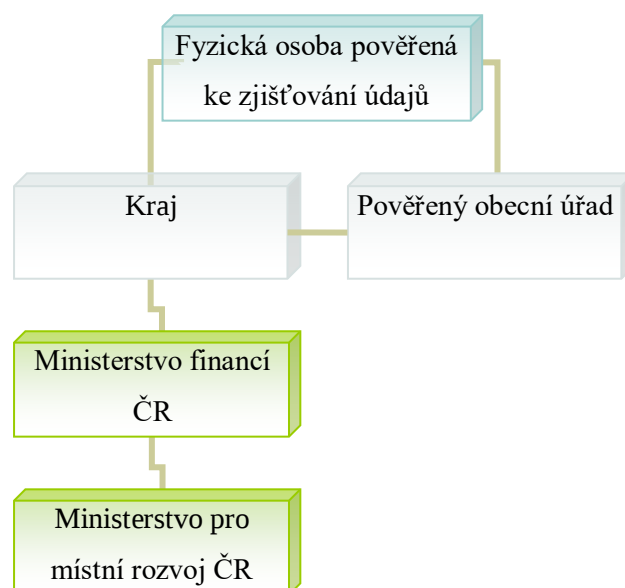
- bytové a rodinné domy poškozené vhodné k opravám;
- bytové a rodinné domy zcela zničené určené k demolici;
- mosty, pozemní komunikace, dráhy a telekomunikace;
- inženýrské sítě jako jsou vodovody, kanalizace, plynovody, teplovody, vedení elektrické energie;
- ostatní inženýrské a speciální stavby jako jsou čistírny odpadní vody, úpravní vody, elektrárny, plynárny, teplárny a výměníkové stanice;
- stavby a zařízení preventivní infrastruktury, např. ochrany před povodněmi, požáry, větrem a lavinami;
- dopravní stavby a zařízení, tj. přístavy, letiště, budovy dráhy, dopravní dispečinky;
- ostatní stavby, např. zdravotnická zařízení, školy, ústavy sociální péče, kulturní zařízení, stavby civilní ochrany;
- vodní hospodářství – stavby vodních nádrží a rybníků, vodní toky upravené a neupravené, stavby pro vodní hospodářství, nánosy ve vodních tocích a dílech;
- zemědělská produkce a lesní hospodářství – zvířata a živočišná zemědělská produkce, trvalé kultury a rostlinná zemědělská produkce, les a lesní hospodářství;
- škody na životním prostředí – kontaminace půdy, kontaminace nebo jiné poškození povrchových a podzemních vod, poškození migrační propustnosti a ekologické stability krajiny nutná obnova přirozené funkce vodních toků;
- stroje a zařízení, dopravní prostředky, inventář a vnitřní vybavení;
- zásoby – ve výrobních a obchodních jednotkách;

- školní pomůcky;
- sbírkové předměty, knihovní fondy a mobiliární fondy;
- věci chráněné podle zákona o státní památkové péči [103], tj. kulturní památky, národní kulturní památky, památkové rezervace;
- ostatní.

Předměty odhadu jsou vyhodnocovány a řešeny jednotlivými ministerstvy podle kompetencí v závislosti na druhu a užití majetku. Při zpracování přehledu je nutné dbát na to, aby poškozený majetek nebyl vykazován vícenásobně u několika resortů. Pokud majetek slouží k několika rozdílným funkcím, vykazuje se podle převládající funkce. Vyčíslování odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí nelze zaměřovat s vyčíslováním škod na majetku ve vztahu k jeho zůstatkové ceně, které provádí např. pojišťovací ústavy, ani s vyčíslováním škod ve vztahu k původní pořizovací ceně poškozeného nebo zničeného majetku. Jde o vyjádření nákladů v aktuálních cenách, jež je nezbytné vynaložit na obnovu majetku, jehož prostřednictvím lze zabezpečit narušenou základní funkci. Jak vyplývá z § 2, odst. 2 zákona o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou [16] *„státní pomoc lze poskytnout až do výše nákladů, jež je nezbytné vynaložit na obnovu majetku poškozeného pohromou nebo na pořízení nového majetku, který bude plnit tutéž základní funkci jako majetek zničený pohromou“*. Při vyčíslování nákladů lze jako pomůcky využít aktuální ceníky stavebních prací.

Při odhadování nákladů na obnovu je třeba posoudit stupeň poškození, tzn., zda lze objekt opravit nebo zda je nutná nová výstavba téhož objektu nebo objektu jiného plnícího tutéž základní funkci. V uvedených případech je možné při stanovení nákladů orientačně vycházet z pravidelně aktualizovaných celkových ukazatelů průměrné rozpočtové ceny na měrnou a účelovou jednotku, popř. ze stanovisek odborníků odvětvových resortů.

Zpracované přehledy by měl kraj následně zaslat na MF ČR a pro urychlení postupu při přípravě strategie obnovy území se doporučuje, aby kraj zaslal přehledy současně na MMR ČR. Postup zjišťování údajů je zachycen na obrázku 12.

Obrázek 12: Postup při zjišťování údajů, upraveno autorem [104]

Kraj je oprávněn vyžadovat od pověřeného obecního úřadu součinnost při zjišťování údajů potřebných k přípravě podkladů pro rozhodnutí o poskytnutí státní pomoci a také při odborné přípravě na toto zjišťování. Pro činnost mohou být vybráni zaměstnanci pověřeného úřadu, kteří mohou využít své znalosti místních podmínek, nebo jiné osoby vypomáhající na základě pracovně právních vztahů. Odbornost osob, které jsou vhodné pro zjišťování údajů lze vymezit pouze rámcově. Osoby by měly mít znalosti stavebně technického a ekonomicko-investičního zaměření. Smluvní užití nezávislých specialistů jako jsou soudní znalci nebo autorizovaní inženýři a technici činní ve výstavbě by mohlo být v této etapě neadekvátně drahé a organizačně náročné. Odborná příprava pracovníků zahrnuje především způsob vyčíslení a registrace nákladů na obnovu majetku. Fyzická osoba pověřená krajem ke zjišťování údajů nutných pro zpracování přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou provádí svoji činnost na základě písemného pověření vystaveného krajem.

Kraje si mohou vyžádat od jednotlivých obcí podklady pro písemné komentáře obsahující informace, v jaké míře mohou zajistit obnovu území ze svých zdrojů. Současně kraj poskytuje písemný komentář MF ČR a MMR ČR, a to ve struktuře:

1. Stručná **charakteristika narušení základní funkcí území:**

- a) stručný popis vzniku a průběhu MU (např. povodně) na území kraje;
- b) přehled vyhlášení a ukončení krizových stavů;

- c) charakteristika narušení základní funkcí v území s přihlédnutím k vymezení majetku sloužícího k zabezpečení základní funkcí v území, tj. doprava, hospodářské činnosti, bydlení, technická infrastruktura, občanské vybavení, podmínky pro udržitelný rozvoj, kulturní dědictví.
2. **Zda a v jaké míře lze zajistit obnovu území z dostupných zdrojů obcí/kraje** včetně možnosti poskytnutí pomoci ze zdrojů obcí/kraje ostatním osobám. Vyčíslení a věcné určení vynaložených nebo plánovaných finančních prostředků, které mohou obce a kraj poskytnout:
- a) na obnovu vlastního majetku;
 - b) pro poskytnutí pomoci ostatním osobám na jejich území postiženým pohromou.
3. **Návrh rozsahu a pořadí důležitosti obnovy majetku**, u něhož se předpokládá vyžádání státní pomoci. Návrh rozsahu obnovy poškozeného nebo zničeného majetku – cíle, na jejich zabezpečení má být státní pomoc poskytnuta, včetně pořadí jejich důležitosti [100, 104].
4. **Opatření** učiněná v období krizové situace a obsažená v krizových plánech, z nichž je třeba vycházet při obnově území. Přehled a stručná charakteristika opatření, která je při obnově území přednostně provést nebo respektovat v zájmu budoucího odstranění nebo zmírnění rizik a následků pohrom [104].

Přehledy o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku spolu s komentáři slouží jako podklady k přípravě strategie obnovy území, o nichž pojednává oddíl 6.3.

V souladu se zákonem o hmotné nouzi [100] náleží osobám, které zastihla nějaká živelní katastrofa, např. povodeň nebo požár, a nemohou řešit nepříznivou situaci vlastními silami mimořádná okamžitá pomoc na krytí škod. Maximální částka, kterou mohou poškození získat je patnáctinásobek životního minima pro jednotlivce. Mimořádná okamžitá pomoc se vyplácá ihned, protože se jedná o situace vyžadující neprodlené řešení.

6.3 Strategie obnovy území

Vzhledem ke stanovené 20denní lhůtě pro zpracování strategie obnovy území, včetně sedmidenní lhůty pro přípravu přehledu na úrovni krajů, spolupracuje MMR ČR s ostatními ministerstvy příslušnými ke shromažďování podkladů pro rozhodování o státní pomoci.

MMR ČR zasílá ostatním ministerstvům k vyjádření přehledy o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku v členění podle krajů (umožní-li to rozsah podkladů i podle obcí) spolu s komentáři, popř. i s přehledy kontaktů na pracovníky krajských úřadů, kteří údaje zpracovávali pro případné doplňkové konzultace.

Do textu strategie obnovy území je doporučeno formulovat souhrnné vyjádření osloveného ministerstva k možnostem poskytnutí státní pomoci území zasaženého pohromou v následujícím členění:

- vhodné formy programové pomoci (názvy programů, podprogramů nebo dotačních titulů existujících, připravovaných, nebo nově navržených prostřednictvím připravované strategie obnovy území), včetně pomoci poskytované, připravované nebo navrhované ze státních fondů spadajících do odvětvové působnosti ministerstva;
- výše podpory v jednotlivých formách státní pomoci, kterou lze poskytnout z resortních prostředků nebo státních fondů bez potřeby jejich dodatečného navýšení ze zdrojů státního rozpočtu;
- požadované navýšení resortních prostředků nebo zdrojů státních fondů; přímé dopady obsažené v navrhované strategii obnovy území na státní rozpočet;
- formy a výše již poskytnuté státní pomoci.

6.4 Strategie ochrany před povodněmi v České republice

Dokument „Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky“ (Strategie) [106] byl schválen v roce 2000. Jednalo se o první věcně politický dokument, který vycházel z vyhodnocení povodňových situací na území ČR z let 1997 a 1998 a z poznatků úrovně povodňové ochrany v Evropě v posledních 10 letech. Strategie vytvořila ucelený rámec pro přípravu konkrétních opatření a zavedla rozsah odpovědností.

Přijatá Strategie sehrála důležitou úlohu zejména v nastartování procesu realizace programů prevence před povodněmi. Významným úkolem Strategie je rovněž definovat rozsah odpovědnosti systému povodňové ochrany na úrovni stát-samospráva-občan. Opomenutí tohoto faktoru způsobuje nesprávné očekávání výhradní odpovědnosti státu, absenci účinné aktivity na místní úrovni a omezenou iniciativu občanů. Strategie na základě provedených analýz a v souladu s mezinárodními dokumenty formulovala hlavní zásady, mezi něž patří [107]:

- preventivní opatření pro ochranu před povodněmi je nejefektivnější formou ochrany;
- na zabezpečení realizace preventivních opatření ke snížení škodlivých účinků povodní se musejí podílet vlastníci a správci nemovitostí, což mohou být rovněž organizace na úrovni regionů, obcí nebo individuální osoby;

- pro efektivní ochranu před povodněmi je třeba nalézt vhodnou kombinaci opatření v krajině, která zvyšují přirozenou kumulaci a retardaci vody v území a technických opatření k ovlivnění povodňových průtoků;
- pro návrhy k ochraně před povodněmi je třeba využít kvalitní informace o geomorfologii území, rostlinném pokryvu, složení půdy a moderních informačních technologiích umožňujících modelování povodní, tj. informace, které zpřesňují vymezení rozsahu a průběhu povodní a zároveň dovolují posuzovat účinnost zvolených opatření podél toku;
- pro řízení opatření k ochraně lidí a majetku v zaplavovaných územích je třeba zkvalitnit informační systém při povodních a přípravu povodňových plánů;
- s ohledem na charakter území a geografickou polohu ČR je nezbytné řešit ochranu před povodněmi v mezinárodním kontextu, zejména v rámci stávajících mezistátních dohod o spolupráci v povodích řek přesahujících hranice státu;
- vzhledem k finanční náročnosti je zabezpečení účinné ochrany před povodněmi víceletý proces, kdy prioritou státního zájmu je podpora prevence oproti úhradě nákladů za škodu způsobované povodněmi.

Strategie obnovy území postiženého povodněmi, 2006

Vláda ČR schválila návrh Strategie obnovy území postiženého mimořádnými záplavami na jaře 2006. Dokument vytváří rámcové podmínky pro poskytování státní pomoci především prostřednictvím programového financování v působnosti některých ministerstev. Strategie se opírala o přehledy předběžných odhadů nákladů na obnovu území zpracované kraji, pro jejichž území byl v důsledku povodní vyhlášen nouzový stav. Státní pomoc může být poskytnuta pro území Jihočeského, Středočeského, Ústeckého, Pardubického, Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje a dále oblastem, ve kterých byl vyhlášen stav nebezpečí. Strategie byla připravena ve spolupráci s dalšími ministerstvy a postiženými kraji. Kraje samy navrhly, vzhledem k rozdílnosti i značnému rozsahu narušení základních funkcí v území, výslovně vymezit pouze hlavní priority obnovy. Jedná se především o rekonstrukce dopravní infrastruktury a inženýrských sítí, bytů a domů či v neposlední řadě opravy nejrůznějších vodohospodářských zařízení včetně obnovy zdrojů pitné vody. O poskytnutí státní pomoci rozhodovali jednotlivá zainteresovaná ministerstva podle kompetencí svých resortů. Konkrétně to byla: gesce ministerstva pro místní rozvoj, dopravy, životního prostředí, průmyslu a obchodu, kultury, školství, mládeže a tělovýchovy. Zmíněné instituce měli na odstranění povodňových škod a na nová protipovodňová opatření vyčleněno ze státního rozpočtu celkem 5 mld. Kč [106].

Strategie obnovy území krajů postižených povodněmi, 2010

Strategie obnovy území částí čtyř moravských krajů vypracované Ministerstvem pro místní rozvoj ČR schválila vláda ČR. Rozpočet Ministerstva pro místní rozvoj ČR se navýší o více než 1,1 mld. Kč. Peníze posílí program určený na obnovu krajského a obecního majetku a programy na podporu v oblasti bydlení. Zlínský, Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský kraj vyčíslily povodňové škody z května a června na více než 5 mld. Kč. Vláda schválila navýšení rozpočtů příslušných ministerstev v objemu téměř 1,3 mld. Kč. Největší částka 1,017 mld. Kč posílila program Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní nebo jinou pohromou, který finančně pokrývá především obnovu dopravní, technické a sociální infrastruktury. Dalších 120 mil. Kč bylo vyhrazeno pro povodňové podpory v oblasti bydlení na financování dočasné ubytování povodněmi postižených obyvatel, třiceti tisícikorunové příspěvky na obnovu základních funkcí domácností, dotace na demolice staveb apod. 84 mil. Kč vyhradila vláda ze státního rozpočtu Ministerstva zemědělství ČR, kdy finanční prostředky poslouží jako podpora při odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací. Téměř 51 mil. Kč bylo určeno na likvidaci škod po živelních pohromách do rozpočtu Ministerstva životního prostředí ČR [107].

Na přípravách strategií se kromě Ministerstva pro místní rozvoj ČR podílela ministerstva financí, dopravy, zemědělství, životního prostředí, průmyslu a obchodu, školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, zdravotnictví, kultury a vnitra.

Kontrolní otázky

1. Uveďte hlavní cíl státní pomoci.
2. Které subjekty mohou být příjemci státní pomoci?
3. Vyjmenujte základní podmínky poskytnutí pomoci.
4. Jaké jsou způsoby poskytnutí státní pomoci?
5. Uveďte, jaká je výše pomoci?
6. V jakých případech může získat postižený občan mimořádnou okamžitou pomoc?

7 METODY K ANALÝZE INVESTIC OBCE

Orgány státní správy a samosprávy realizují preventivní opatření, jejichž cílem je snížení rizika vzniku KS, např. povodní. Jednou z možností realizace technických opatření (protipovodňových) je pořízení hráze nebo výstavba poldrů. Než dojde k rozhodnutí a výběru vhodného záměru a realizaci, je nutné provést analýzu plánované investice. K analýze investic se používá řada metod, které poskytují rozdílný pohled na shodný problém, jímž je zhodnocení investičních projektů a příležitostí, případně jejich vzájemné srovnávání. K základním metodám analýzy investic patří současná hodnota, čistá současná hodnota, doba návratnosti investice, vnitřní míra výnosu, o nichž bude dále pojednáno.

7.1 Současná hodnota

Současná hodnota (*Present Value – PV*) je součet všech budoucích toků (cash flow) plynoucích z investice převedených na jejich současnou hodnotu. Převod na současnou hodnotu se provádí tzv. diskontováním budoucích toků. Diskontováním se má na mysli očištění budoucích toků o alternativní náklady kapitálu, které jsou vyjádřeny diskontní sazbou. Diskontováním se reflektuje skutečnost, že z hlediska současného rozhodování mají peněžní toky v budoucnosti menší význam, nežli ty, které se realizují hned. Pokud by investor svůj kapitál namísto do projektu územního rozvoje uložil například do banky, zvyšoval by se mu vklad o úroky [108].

Jestliže investor získá svůj kapitál vložený do projektu územního rozvoje teprve po několika letech, musí čistý výnos z investice upravit o „náklad ztracené příležitosti“ tj. o výnos z úroku, který nerealizoval, když svůj kapitál neuložil do banky.

Současná hodnota se vypočte podle vzorce (2):

$$PVCF_t = CF_t \times \text{diskontní faktor} \quad (2)$$

Legenda:

$PVCF_t$ současná hodnota hotovostního toku v roce t

CF_t hotovostní tok v roce t (diskontovaná veličina)

t konkrétní období

Přepočet budoucí na současnou hodnotu se provádí pomocí hodnoty tzv. **odúročitele** nebo **diskontního faktoru**, který je součástí výše uvedeného vzorce. Jeho hodnota se stanoví podle vzorce (3):

$$\text{diskontní faktor} = \frac{1}{(1+r)^t} \quad (3)$$

Legenda:

t konkrétní období

r diskontní sazby

Vzorec (4) pro výpočet současné hodnoty projektu, kritériálního ukazatele, je:

$$PV_t = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} \quad (4)$$

Legenda:

PV_t současná hodnota všech hotovostních toků vyplývajících z projektu od období 1, do období n

r diskontní sazba

t konkrétní období

n poslední hodnocené období (období konce životnosti projektu).

7.2 Čistá současná hodnota

Čistá současná hodnota (*Net Present Value – NPV*) patří k nejdéle používaným metodám analýzy investic, na které lze popsat základní principy hodnocení efektivnosti investic, případně způsoby srovnávání jednotlivých investičních příležitostí mezi sebou.

Čistá současná hodnota se vypočte jako součet současných (diskontovaných) hodnot všech peněžních toků investice (CF), tedy od počátku výstavby po zvolený časový horizont provozu. Je nutno nejdříve stanovit hodnotu každého dílčího peněžního toku investice a hodnoty přepočíst (diskontovat) na základě přijaté diskontní sazby pro hodnocenou investici. Představuje čistý diskontovaný výnos projektu za sledované období (životnost projektu).

Při porovnávání více investičních příležitostí mezi sebou za účelem výběru, která se jeví jako nejvýhodnější, se zpravidla vybírá ta, která vykazuje nejvyšší čistou současnou hodnotu. Čistou současnou hodnotu investice vypočteme podle vzorce (5) a (6):

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF}{(1+r)^t} \quad (5)$$

nebo-li

$$NPV = CF_0 + \sum_{t=1}^n \frac{CF}{(1+r)^t} = CF_0 + PV = -I + PV \quad (6)$$

Legenda:

PV současná hodnota investice

I investiční výdaje v nultém období
 CF_t hotovostní tok plynoucí z investice v období t
 r diskontní sazba
 t období (rok) od 0 do n

Investiční projekt lze považovat za přijatelný, pokud je ukazatel větší nebo roven nule. Při vzájemném porovnání projektu by měl být volen ten projekt, jehož čistá současná hodnota je vyšší.

$$NPV \geq 0 \dots \text{projekt je přijatelný}$$

$$NPV < 0 \dots \text{projekt je nepřijatelný}$$

Čistá současná hodnota je velikost čistého výnosu plynoucího z projektu, která je vyjádřena v současných peněžních jednotkách. Velmi dobře lze na jejím základě nejen rozhodnout o přijatelnosti projektu, ale také projekty mezi sebou srovnávat. Pro subjekt (obec) jsou akceptovatelné takové investiční projekty, u nichž celkový součet peněžních příjmů za dobu životnosti investice (příp. pořizovaného majetku) zabezpečí úhradu vložených peněžních prostředků, zajistí požadovanou míru výnosu, zvýší peněžní tok podniku a přispěje ke zvýšení jeho tržní hodnoty. Takové investiční projekty musí mít čistou současnou hodnotou větší než 0 [109, 110].

Při aplikaci čisté současné hodnoty v investiční analýze je třeba mít na paměti, že vždy jde o hodnocení modelů budoucího vývoje. Tak je nutné přistupovat k získaným výsledkům. Mohou nastat situace, kdy výběr optimální varianty je značně komplikovaný.

Výběr investice v případě porovnávání více investičních možností, kdy nejvyšší hodnota NPV nemusí vždy představovat optimální řešení. Příklad uvádí Gocht et al. v tabulce 13. Analýza tří investičních příležitostí poskytla výsledky, které jsou uvedeny v tabulce 13.

Tabulka 13: Analýza investičních příležitostí [111]

Investiční příležitost	NPV [mil. USD]	NPV výnosy [mil. USD]	NPV náklady [mil. USD]	Poměr současných hodnot**
1	100	150	50	3,00
2	70	100	30	3,33
3	50	70	20	3,50

** $\text{Poměr současných hodnot} = (NPV\text{-výnosy}) / (NPV\text{-náklady})$

V případě, že by firma měla k dispozici 50 mil. USD, mohlo by se předpokládat, že se rozhodne nejpravděpodobněji pro investici č. 1 – má nejvyšší hodnotu NPV. Zdá se, že pro

firmu bude lepší tuto příležitost nezvolit, ale investovat 50 mil. USD do projektů 2 a 3, jelikož součet jejich NPV je vyšší (120 mil. USD). Výsledek je patrný i z poměru současných hodnot (sloupec 5).

7.3 Doba návratnosti

Doba návratnosti investice (*Payback Period* – *pBp*), někdy také doba úhrady, je důležitý a často používaný ukazatel hodnocení investic. Dává představu o době, po kterou bude ohrožený počáteční investiční kapitál. Doba, za kterou se nám určitá investice vrátí, je informací, která zajímá každého investora včetně obce.

Vedle dalších metod analýzy investic, je doba návratnosti důležitým porovnávacím kritériem investičních projektů. Doba návratnosti se používá v několika variantách. V základní variantě se zpravidla definuje jako doba (počet let), za kterou peněžní příjmy z investice vyrovnají počáteční kapitálový výdaj na investici. Je zřejmé, že jde o vyjádření tzv. prosté doby návratnosti. Tato forma vyjádření a stanovení doby návratnosti je nejjednodušší, ale také nejméně vhodnou formou výpočtu uvedeného parametru. Je paradoxem, že na druhé straně se jedná o velmi často v praxi používané kritérium. Jeho použití si lze představit především pro rychlé orientační ocenění určité investiční příležitosti, případně pro rychlou kontrolu zda určitá investiční příležitost je vůbec v podmínkách určité firmy reálná. Výpočet prosté doby návratnosti probíhá podle vzorce (7):

$$pBp = \frac{CF_0}{CF_1} = \frac{I}{CF_t} \quad (7)$$

Legenda:

I náklady na investici (investiční výdaj),

CF roční peněžní tok (roční příjem – úspora nákladů v důsledku investice)

t konkrétní období

Zjednodušený vzorec neumožňuje počítat s různou výší peněžních toků v jednotlivých letech a počítá s prostou (nediskontovanou) výší peněžního toku. S ohledem na tato zjednodušení se často používá v analýzách tzv. diskontovaná doba návratnosti. Parametr na rozdíl od prosté doby návratnosti je založen na diskontovaném peněžním toku, který se vypočte podle vzorce (8):

$$pBp(dynamická) = \sum_{t=0}^n \frac{CF}{(1+r)^t} \geq 0 \quad (8)$$

Legenda:

CF roční peněžní tok (roční příjem – úspora nákladů v důsledku investice)

r	diskontní sazba
t	konkrétní období
n	poslední hodnocené období (období konce životnosti projektu)

Porovnává-li se prostá doba návratnosti a diskontovaná doba návratnosti je diskontovaná doba návratnosti vždy mnohem delší než prostá doba návratnosti. Kritérium se aplikuje tak, že pro přijetí investice je zapotřebí, aby doba návratnosti byla menší, než je životnost investice.

Investiční projekt lze považovat za přijatelný, pokud je ukazatel nižší, než je doba životnosti projektu. Přičemž čím je jeho hodnota nižší, tím lepší je z tohoto hlediska projekt. Při vzájemném porovnání projektu by měl být volen projekt, jehož hodnota doby návratnosti je nižší.

Doba návratnosti $\leq$ doba životnosti ... *projekt je přijatelný*

Doba návratnosti $>$ doba životnosti ... *projekt je nepřijatelný*

Ukazatel není sám o sobě dobrým pravidlem pro rozhodování o přijatelnosti projektů, ani pro jejich vzájemně srovnání. Lze ho úspěšně používat jako kritérium doplňující k ostatním rozhodujícím ukazatelům [110].

7.4 Vnitřní míra výnosnosti

Vnitřní míra výnosnosti investice (*Internal Rate of Return – IRR*) se definuje jako taková výše diskontní sazby, při níž bude čistá současná hodnota toků plynoucích z investice rovna nule. Lze interpretovat jako roční míru zhodnocení (výnosu do projektu vloženého kapitálu).

Známe-li peněžní částku, kterou je třeba dnes skutečně vynaložit na pořízení investice, a dále výnosy z ní, neboli její budoucí hodnoty, pak z těchto veličin plyne vnitřní výnosové procento. Vnitřní výnosové procento může být buď:

- očekávané – počítá se předem a vychází z odhadu toho, co se stane;
- skutečné – počítá se po skončení životnosti investice na základě skutečných údajů.

$$\sum_{t=0}^n \frac{CF}{(1 + IRR)^t} = 0 \quad (9)$$

nebo-li

$$CF_0 + \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1 + IRR)^t} = 0 \quad (10)$$

Legenda:

CF roční peněžní tok (roční příjem – úspora nákladů v důsledku investice)

IRR vnitřní výnosové procento

t konkrétní období

n poslední hodnocené období (období konce životnosti projektu)

Matematický vztah nelze použít k přímému výpočtu IRR, neboť vzhledem k umocnění hledané veličiny na *t*-tou ho nejsme schopni z výrazu vyjádřit. Výpočet se provádí interaktivní metodou, kdy měníme ve vzorci tak dlouho zadávanou diskontní sazbu, až se nám NPV vyrovná nule.

Metoda by se dala připodobnit k postupu prostřednictvím pokusů a omylů, nicméně každý následující pokus by měl být přesnější. Pokud vychází při prvním pokusu NPV kladná, je to pro nás znamení, že je třeba diskontní sazbu ve jmenovateli zvýšit, abychom se IRR přibližovali a nevzdalovali a naopak.

Investiční projekt je přijatelný, pokud je ukazatel větší než předpokládaná diskontní sazba. Při vzájemném porovnávání projektů by měl být volen projekt, jehož hodnota IRR je vyšší.

$IRR \geq r \dots$ *projekt je přijatelný*

$IRR < r \dots$ *projekt je nepřijatelný*

Ačkoli vychází ukazatel v %, nemá jednoduchou ekonomickou interpretaci, neboť získané procento není získáno podílem části k jasnému celku, např. investici. IRR je diskontní sazba, při níž se NPV projektu rovná nule. Z tohoto vyplývá, že čím je IRR vyšší, tím vyšší by musely být alternativní náklady kapitálu, aby projekt neměl čistý ekonomický benefit. Čím je IRR vyšší, tím je projekt lepší [109, 110].

Kontrolní otázky a příklady

1. Definujte současnou hodnotu.
2. Pomocí jakého úkonu se provádí převod budoucích toků investice na jejich současnou hodnotu?
3. Uveďte vzorec pro výpočet současné hodnoty.
4. Uveďte vzorec pro výpočet diskontního faktoru.
5. Definujte čistou současnou hodnotu.
6. Porovnáváme-li dva projekty (A a B), pro který z nich se rozhodnete, když projekt A vykazuje vyšší současnou hodnotu než projekt B.
7. Uveďte vzorec pro výpočet čisté současné hodnoty.
8. Vyberte projekt, který je pro obec akceptovatelný. Projekt A má čistou současnou hodnotu větší nebo rovno 0, podnik B má čistou současnou hodnotu menší než 0.
9. Vypočti současnou hodnotu, je-li $CF = 4\,000$ Kč, úroková míra $r = 10\%$, doba 6 let.
10. Investiční příležitost vyžaduje investovat 4,5 mil. Kč do stavby, kterou bude možno za rok prodat za 5 mil. Kč. Je to dobrá nebo špatná investiční příležitost? Alternativní možností je investice do vládních cenných papírů splatných za 1 rok s úrokem 7 %.
11. Definujte dobu návratnosti investice.
12. Určete, která doba návratnosti investice je delší, prostá doba návratnosti nebo diskontovaná doba návratnosti.
13. Je projekt přijatelný, jestliže je doba životnosti investice kratší než doba návratnosti vynaložených finančních prostředků?
14. Definujte vnitřní výnosové procento.
15. Rozhodněte, který projekt je výhodnější: projekt s vyšším vnitřním výnosovým procentem nebo projekt s nižším výnosovým procentem.
16. Obec získala nemovitost v centru města, která byla zaplavena při povodních. Pro zprovoznění jsou nezbytné výdaje na rekonstrukci. Po realizované rekonstrukci by měla jedna část budovy sloužit pro obecní policii, ale druhá část pro občany města ke sportovním účelům, kulturním akcím a kroužkům. Náklady na rekonstrukci jsou plánované na 15 mil. Kč a rekonstrukce bude trvat 1 rok. Obec očekává, že roční výnos z nájemného bude 5 mil. Kč. Provozní náklady budovy jsou odhadovány na 1 mil. Kč za rok. Obec chce dosáhnout velikosti IRR 10 % a dobu návratnosti projektu stanovila na 6 let. Je projekt ekonomicky proveditelný?

17. Obec zvažuje nákup nového stroje na úklid odpadu. Pořizovací cena stroje (vstupní investice) je 50 000 Kč. Obec předpokládá životnost stroje 5 let, předpokládané příjmy a výdaje na provoz stroje po dobu jeho používání jsou uvedeny v tabulce 14. Náklady kapitálu jsou 3 %. Srovnávací úroková míra pro vyhodnocení výsledků IRR je 3,5 %.

Tabulka 14: Předpokládané příjmy a výdaje na provoz stroje, autor

Rok	Příjmy	Výdaje
0	0	50 000
1	30 000	19 000
2	30 000	20 000
3	25 000	12 000
4	40 000	26 000
5	38 000	24 500

18. Celkové investiční náklady protipovodňových opatření jsou u pořízení hráze 1 403 668 tis. Kč. Uvažuje se postupná realizace protipovodňových opatření v průběhu let 2015–2019. Čerpání bude rovnoměrné, takže se předpokládají roční výdaje o objemu 280 738 tis. Kč v průběhu let 2015–2019. Provozní náklady představují náklady spojené s údržbou protipovodňových hrází. Jsou kalkulovány ve výši 0,1 % z hmotných investic. V letech 2015–2019 budou provozní náklady narůstat. V dalším sledovaném období budou již konstantní. Přínosy jsou vyjádřené formou finančního vyčíslení odvrácených přímých povodňových škod po realizaci protipovodňových opatření v tabulce 15. Vypočti prostou a diskontovanou dobu návratnosti investice a vnitřní výnosové procento.

Tabulka 15: Přínosy odvrácených přímých povodňových škod [112]

Kategorie	2015	2016	2017	2018	2019	Další roky
Zemědělská půda	2 321	4 642	6 963	9 285	11 606	11 606
Zástavba – městská	3 720	7 439	11 159	14 879	18 599	18 599
Zástavba – příměstská	4 470	8 940	13 411	17 881	22 351	22 351
Rekreační plocha	213	425	638	851	1 063	1 063
Louky, zahrady	1 184	2 367	3 551	4 735	5 918	5 918
Les	29	58	86	115	144	144

LITERATURA

1. Portál Worl Economic Forum. Global Risks 2011 [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné na: <http://reports.weforum.org/wp-content/blogs.dir/1/mp/uploads/pages/files/global-risks-2011.pdf>
2. URBAN, R. *Optimalizace alokace zdrojů k podpoře ochrany obyvatelstva*. [Disertační práce] Brno: Univerzita obrany, 2012.
3. KUDLÁK, A., HORÁK, J. Finanční zabezpečení krizových situací na úrovni obce. In *Sborník mezinárodní konference CATE 2011 Bezpečnostní management a společnost*, Brno, s. 309-316. ISBN 978-80-7231-790-5.
4. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.
5. Česko Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2000.
6. Česko. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2000.
7. MV GŘ HZS ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015*. Praha: MV GŘ HZS ČR, 2003.
8. MV GŘ HZS ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*. Praha: MV GŘ HZS ČR, 2008.
9. Česko. Ministerstvo vnitra- Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030 schválená usnesením vlády č. 805 ze dne 23. října 2013*. [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-04-01.]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-ochrany-obyvatelstva-2020-2030-pdf.aspx>
10. ŠELEŠOVSKÝ, J., BAKOŠ, E. Finanční souvislosti povodní. In *Bezpečnost světa a domoviny*. Vyd. První. Brno: Univerzita obrany, 2010., s. 22-32. ISBN 978-80-7231-728-8.
11. Česko. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In *Sbírka zákonů*, ročník 2000.
12. Česko. Usnesení vlády č. 748 ze dne 23. září 2015. Zásady postupu při použití finančních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků vytvoření v kapitole Všeobecná pokladní správa podle

- zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) ve znění pozdějších předpisů.
13. Portál Asociace samostatných odborů ČR. Očekávaný vývoj veřejných rozpočtů a vládního dluhu [online]. 2012. Dostupné na: <http://www.asocr.cz/addons/files/stare/110906ocekavany.pdf>
 14. Česko. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2000.
 15. Česko. Zákon č. 97/1993 Sb., o působnosti Správy státních hmotných rezerv, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 1993.
 16. Česko. Zákon č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území). In *Sbírka zákonů*, ročník 2002.
 17. REKTOŘÍK, J. a kol. *Způsob řešení financování a náhrad pro orgány veřejné správy, právnické a podnikající fyzické osoby v případě vzniku havárií, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí*. Odborná studie. Brno: Masarykova univerzita, 2002.
 18. Česko. Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech. In *Sbírka zákonů*, ročník 2004.
 19. Předvstupní pomoc [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné na WWW: <https://www.euroskop.cz/168/sekce/predvstupni-pomoc>
 20. Ministerstvo financí ČR. Evropská investiční banka. Dostupné na: <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-institute/eib-evropska-investicni-banka-11649>
 21. PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI Publishing, 2002. ISBN 80-86395-21-9.
 22. MALÝ, I. *Veřejné statky a veřejně poskytované statky*. 1998.
 23. Elektronická encyklopedie Wikipedia. *Maslowova pyramida* [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné na: http://cs.wikipedia.org/wiki/Maslowova_pyramida
 24. MV Generální ředitelství HZS ČR. *Harmonogram přípravy a zpracování krizových plánů*, Č.j. PO-707-36/OKPP-2002, schváleno usnesením BRS č. 295/2002, Praha. 2002.
 25. Vláda ČR. Nařízení vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Praha, 2010.

26. Československo. Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů ČR*, ročník 1960.
27. Česko. Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitosti České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 1992.
28. Česko. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2000.
29. Česko. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2012.
30. Česko. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 1993.
31. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistický lexikon obcí 2013, Počet obcí, částí obcí, základních sídelních jednotek a katastrálních území a úhrnné hodnoty podle krajů, okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (zveřejněno 31.10.2013)* [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-03-28.]. Dostupné na: [www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/0D00315366/\\$File/93833271.pdf](http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/t/0D00315366/$File/93833271.pdf)
32. Česko. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2002.
33. BÉNARD, J. *Veřejná ekonomika, díl I.* EÚ ČSAV, Praha 1989, s. 32.
34. PEKOVÁ, J.: *Vzorový učební text vstupního vzdělávání úředníků územních samosprávných celků* [online]. Praha, Ministerstvo vnitra, Odbor přípravy [cit. 2013-02-24]. Dostupné na: http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sprava/priprava/vzorove/vz_uzemi.doc
35. Evropská unie. Rozhodnutí rady EU ze dne 5. března 2007 o zřízení finančního nástroje pro civilní ochranu. In: *Úřední věstník. L 071, 10/03/2007 s. 0009-0017* [online]. Brusel, 2007 [cit. 2012-12-17]. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32007D0162:CS:HTML>
36. URBAN, R., BAKOŠ, E., KUDLÁK, A. *Ekonomika a logistika krizových situací v ochraně obyvatelstva II.*, Brno: Univerzita obrany Brno, 2012, 109 s. ISBN 978-80-7231-912-1.
37. KUDLÁK, A. *Ekonomika a logistika obce v oblasti ochrany obyvatelstva*. [Disertační práce] Brno: Univerzita obrany, 2016.

38. Česko. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR*, ročník 2000.
39. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2000.
40. TOPINKA, J. Rozpočtové předpisy a účetnictví NNO [online] 2008. [cit. 2017-03-01]. Dostupné na: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d9087v11906-rozpocetove-predpisy-a-ucetnictvi-nno/>
41. Česko. Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2006.
42. Česko. Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, ročník 2002.
43. VESELÁ, H. Financování krizového řízení v ČR [online]. [Cit. 2017-03-02]. Ministerstvo financí ČR. Dostupné na: www.hzscr.cz/soubor/financovani-krizoveho-managementu-v-cr-rezim-kompatibility-pdf.aspx
44. KUDLÁK, A., HORÁK, J. Finanční zabezpečení krizových situací na úrovni obce, In *Sborník mezinárodní konference CATE 2011 Bezpečnostní management a společnost*, Brno, 2011, s. 309-316. ISBN 978-80-7231-790-5.
45. Česko. Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010. In *Sbírka zákonů*, ročník 2009. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-487>
46. Česko. Zákon č. 455/2010 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2011. In *Sbírka zákonů*, ročník 2010. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-455>
47. Česko. Zákon č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013. In *Sbírka zákonů*, ročník 2012. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-504>
48. Česko. Zákon č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2014. In *Sbírka zákonů*, ročník 2013. Dostupné na: https://www.fulsoft.cz/33/475-2013-sb-zakon-o-statnim-rozpocetu-ceske-republiky-na-rok-2014-a-o-zmene-zakona-504-2012-sb-o-statnim-rozpocetu-ceske-republiky-na-rok-2013-ve-zneni-zakona-258-2013-sb-uniqueidOhwOuzC33qe_hFd_-jrpTs2j6SxxLnFDfnM7wYtfCbwCD-vMUnwPlw/
49. Česko. Zákon č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015. In *Sbírka zákonů*, ročník 2014. Dostupné na: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/legislativni-dokumenty/2015/zakon-c-3452014-sb-20139>

50. Československo. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Česká národní rada.
51. Krizový štáb OPR Písek.
52. SCHULTE, Ch.: Logistika. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN 80-85605-87
53. JANOVEC, M. *Mimorozpočtové státní fondy v systému veřejných financí*. Brno: Masarykova univerzita - Právnická fakulta. Dostupné na [www: https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/Verejnafinancnicinnost/JanovecMichal.pdf](http://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2012/files/Verejnafinancnicinnost/JanovecMichal.pdf)
54. Vláda ČR. *Informace o konkrétní pomoci vlády postiženým povodněmi* [online]. 2013. [cit. 2017-01-17]. Dostupné na WWW: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/tema/informace-o-konkretni-pomoci-vlady-postizenym-povodnemi-107850/>
55. Výroční zprávy FNM [online]. 2005. [cit. 2017-02-27]. Dostupné na: <http://www.mfcr.cz/cs/archiv/transformacni-institute/agenda-byvaleho-fnm/sprava-majetku/vyrocní-zpravy-fnm>
56. Zákon 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky. In *Sbírka zákonů*, ročník 1991.
57. Fondy zdravotních pojišťoven [on-line]. 2016. [cit. 2017-02-27]. Dostupné na: http://www.mzcr.cz/KvalitaABezpeci/obsah/fondy-zdravotnich-pojistoven_3441_29.html
58. MALÝ, I. *Fond veřejného zdravotního pojištění v ČR* [online]. 2007. [cit. 2017-02-12]. Dostupné na WWW: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2007/PVEKZD/um/W8/fond_zdravot_pojisteni.pdf
59. Českomoravská záruční a rozvojová banka. Dostupné na: <http://www.cmzrb.cz/>
60. Česko. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.
61. Česko. Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2001.
62. Česko. Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2000.
63. Česko. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2006.
64. Česko. Usnesení vlády č. 831 ze dne 21. září 2016 Způsob použití finančních prostředků z účelové rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich

- následků, vytvořené v kapitole Všeobecná pokladní správa podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.
65. Česko. Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření a o změně a doplnění některých zákonů. In *Sbírka zákonů*, ročník 1997 – zrušen. V platnosti zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon. In *Sbírka zákonů*, ročník 2016.
 66. Fond Solidarity Evropské unie. Nařízení Rady (ES) 2012/2002. In *Úřední věstník L* 311 ze dne 14. 11. 2002, pozměňovací akt Nařízení (EU) č. 661/2014. In *Úřední věstník L* 189 ze dne 27. 6. 2014. Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV%3Ag24217>
 67. Fond Solidarity EU [online]. Evropská komise. [cit. 2016-08-17]. Dostupné na: http://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/solidarity-fund/#1
 68. Návrh nařízení zřizujícího Fond solidarity Evropské unie, konečná verze KOM (2002) 514 ze dne 18. září 2002.
 69. GOTZOVÁ, M. *Fond solidarity EU proplácí obcím část výdajů na likvidaci následků povodní. Pomohl už 13 milionů*. [online]. 2014. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/fond-solidarity-eu-proplaci-obcim-cast-vydaju-na-likvidaci-nasledku-povodni--pomohl-uz-13-miliony-75396/>
 70. Česko. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázkách. In *Sbírka zákonů*, ročník 2016.
 71. HRAZDIROVÁ, H. Fond solidarity Evropské unie. In *Protipovodňová ochrana*. Brno: Masarykova univerzita. 2014. pp. 41-46. ISBN 978-80-210-6746-2.
 72. Pravidla pro implementaci Fondu solidarity EU-povodně červen 2013 na území Jihočeského kraje [online]. 2013. [cit. 2016-08-17]. 7 s. Dostupné na <http://www.kraj-jihocesky.cz/1918/fond-solidarity-eu-na-reseni-povodni-cerven-2013.htm>
 73. Liberecký kraj. *Závazná metodika realizace Fondu solidarity EU v ČR* [online]. 2014. [cit. 2016-08-17]. 26 s. Dostupné na [www: regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz](http://www.regionalni-rozvoj.kraj-lbc.cz)
 74. Moravskoslezský kraj. *Informace k čerpání finančních prostředků z Fondu solidarity EU na krytí škod vzniklých při květnové a červnové povodni v roce 2010*. Dostupné na: <https://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/informace-k-cerpani-financnich-prostredku-z->

- [fonde-solidarity-eu-na-kryti-skod-vzniklych-pri-kvetnove-a-cervnove-povodni-v-nbsproce-2010-22958/](#)
75. Zlínský kraj. *Fond solidarity pomohl Zlínskému kraji k odstranění škod po povodních 2010* [online]. 2012. [cit. 2016-10-11]. Dostupné na: <https://www.kr-zlinsky.cz/fond-solidarity-pomohl-zlinskemu-kraji-k-odstraneni-skod-po-povodnich-2010-aktuality-3702.html>
76. Olomoucký kraj. *Olomoucký kraj rozdělil další finanční prostředky z Fondu solidarity Evropské unie* [online]. 2015. [cit. 2016-10-11]. Dostupné na: <https://www.kr-olomoucky.cz/fond-solidarity-evropske-unie-cl-1064.html>
77. Jihomoravský kraj. *Kraj obdržel dotace na pokrytí škod z povodní*. [online]. 2012. [cit. 2016-10-11]. Dostupné na: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=180615&TypeID=2>
78. ŠRÁMEK, O. *Ministerstvo financí odeslalo Evropské komisi žádost o čerpání z Fondu solidarity EU v souvislosti s povodněmi z června 2013* [online]. 2013. [cit. 2016-11-14]. Dostupné na: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2013/ceska-republika-pozadala-o-prispevek-z-f-13779>
79. Ministerstvo financí ČR. *Závazná metodika realizace Fondu solidarity EU v ČR – povodně červen 2013*.
80. PROKOP, Z. *Změny v Evropském fondu solidarity umožní rychlejší a účinnější čerpání pomoci* [online]. 2014. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/zmeny-v-evropskem-fonde-solidarity-umozni-rychlejsi-a-ucinnejsi-cerpani-pomoci>
81. Slovník pojmů – pojištění a finance [online]. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <https://www.pojisteni.cz/slovník-pojmu>
82. ČEJKOVÁ, V., NEČAS, S., ŘEZÁČ, F. *Pojistná ekonomika*. 2003. s. 19.
83. DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2009. s. 31.
84. GINTNER, J. *Pojišťovny rozlišují záplavu a povodeň, mnozí poškození tak nic nedostanou* [online]. In *Právo*. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <https://www.novinky.cz/finance/208477-pojistovny-rozlisuji-zaplavu-a-povoden-mnozi-poskozeni-tak-nic-nedostanou.html>
85. MARTINOVIČOVÁ, D., *Pojištění podnikatelských subjektů*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.

86. Města a obce – doplňující informace [online]. Česká pojišťovna. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na <https://www.ceskapojistovna.cz/mesta-a-obce/doplnujici-informace#starostove>
87. Bioklimatologický slovník: terminologický a explikativní. Praha: Academia, 1980.
88. Povodňové mapy [online]. Česká asociace pojišťoven. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <http://www.cap.cz/kalkulacky-a-aplikace/povodnove-mapy>
89. GOTHOVÁ, P. Pojištění a pojišťovací pooly v environmentální bezpečnosti. Brno: Univerzita obrany 2015. Diplomová práce. Univerzita obrany v Brně, Fakulta vojenského leadershipu, Katedra krizového řízení.
90. BAKOŠ, E. Možnosti veřejného řešení nepojistitelných rizik mimořádných událostí velkého rozsahu. In *Metodika synergického oceňování území, které může být zasaženo mimořádnou událostí velkého rozsahu v případech, kdy lze území prostorově vymezit*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4236-0.4.
91. Československo. Zákon č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví – zrušen. V platnosti zákon č. 27/2009 Sb., o pojišťovnictví. In *Sbírka zákonů*, ročník 2009.
92. *Český jaderný pojišťovací pool* [online]. 2008 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <http://www.nuclearpool.cz/>
93. *Český jaderný pojišťovací pool jistí jaderná rizika již 15 let*. Česká pojišťovna [online]. 2010 [cit. 2017-01-22]. Dostupné z: <http://www.opojisteni.cz/rizika/cesky-jaderny-pojistovaci-pool-jisti-jaderna-rizika-jiz-15-let/>
94. ZARYBNICKÁ, J.; SCHELLE, K. Pojištění odpovědnosti za škodu: historie a současnost. Vyd.1. Ostrava: Key publishing, 2010, 220 s. ISBN 978-80-7418-061-3.
95. The Swiss Natural Perils Pool. ASA SVV [online]. 2015 [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <http://www.svv.ch/en/consumer-info/non-life-insurance/swiss-natural-perils-pool>
96. Structure and role of nuclear risk insurers ltd. London, 2003 [cit. 2017-01-14].
97. Insuring the Future of Nuclear Power Worldwide. ANI [online]. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <http://nuclearinsurance.com/Home.html>
98. Local Government Insurance Trust. LGIT [online]. [cit. 2017-01-14]. Dostupné na: <http://www.lgit.org/index.aspx?nid=547>
99. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. In *Sbírka zákonů*, ročník 2006.
100. Zákon č. 111/2006 Sb., zákon o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2006.

101. Česko. Vyhláška Ministerstva financí č. 186/2002 Sb., kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu, ve znění pozdějších předpisů.
102. Česko. Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*, ročník 2006.
103. Československo. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Česká národní rada.
104. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Formy státní pomoci při obnově území postiženou živelní nebo jinou pohromou [online]. [cit. 2017-02-14]. Dostupné na [http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Podpora-regionu/Programy-Dotace/Archiv-programu-a-dotaci-regionalni-politiky-\(1\)/Poskytovani-statni-pomoci-po-zivelni-nebo-jine-poh/Metodika-k-postupum-podle-zakona-o-statni-pomo](http://www.mmr.cz/cs/Regionalni-politika-a-cestovni-ruch/Podpora-regionu/Programy-Dotace/Archiv-programu-a-dotaci-regionalni-politiky-(1)/Poskytovani-statni-pomoci-po-zivelni-nebo-jine-poh/Metodika-k-postupum-podle-zakona-o-statni-pomo)
105. Strategie ochrany před povodněmi v České republice (schválená vládním usnesením č. 382 ze dne 19. dubna 2000) [online], [cit. 2017-01-19]. Dostupné na: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/osveta-a-publikace/publikace-a-dokumenty/publikace/strategie-ochrany-pred-povodnemi-pro.html>
106. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit. 2017-02-13]. Dostupné na <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2006/Vlada-schvalila-Strategii-obnovy-uzemi-postizeneho>
107. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [online]. [cit. 2017-02-13]. Dostupné na: <http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2010/Vlada-schvalila-strategie-obnovy-uzemi-kraju-posti>
108. IRCINGOVÁ, J. Časová hodnota peněz [online]. Přednáška. Dostupné na: https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2013/N_MaEk/um/ME_8.prednaska_Casova_hodnota_peněz.pdf
109. Čistá současná hodnota a vnitřní výnosové procento [online]. Dostupné na: https://is.vsfs.cz/el/6410/leto2005/BP_MUc/MU_-_Cista_soucasna_hodnota_a_vnitрни_vynos._procento.pdf

110. Metoda čisté současné hodnoty-klasická metoda analýzy báňských investic – teorie [online]. [Cit. 2017-03-02]. Dostupné na: geologie.vsb.cz/loziska/cvekonomika/4_teorie.html
111. GOCHT, W. R., ZANTOP, H., EGGERT, R. G. *International mineral economics*. Springer Verlag Berlin – Heidelberg, 1988.
112. Zlínský kraj. Studie ochrany před povodněmi na území Zlínského kraje – ekonomické hodnocení [online]. 2007. [2017_03_02]. Dostupné na: https://www.kr-zlinsky.cz/ppo/soubory_html/D.html.

PŘEHLED SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ANI	Americal Nuclear Insurers
CF	Peněžní toky (Cash Flow)
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČKA	Česká konsolidační agentura
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropské unie
FS	Fond solidarity
GIS	Geografický informační systém
H_m	Hodnota nemovitého majetku
HNP	Hrubý národní příjem
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
I	Investiční výdaje
IRR	Vnitřní výnosové procento
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSDHO	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obcí
KS	Krizové situace
MD ČR	Ministerstvo dopravy ČR
M_{KS}	Množství typových krizových situací
MPO ČR	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MU	Mimořádné události
MV ČR	Ministerstvo financí ČR MV ČR
MV ČR	Ministerstvo vnitra ČR
MZ ČR	Ministerstvo zdravotnictví ČR
MZe ČR	Ministerstvo zemědělství ČR
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí ČR
n	Období
NATO	Severoatlantická aliance
NPV	Čistá současná hodnota (Net Present Value)
ORP	Obec s rozšířenou působností

pBp	Doba návratnosti investic (Payback Period)
P _{Ob}	Celkový počet obyvatel obce
P _{PKS}	Počet typových krizových situací
PV	Současná hodnota (Present Value)
PVCF _t	Současná hodnota hotovostního toku v roce t
r	Diskontní sazba
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
t	Období
ÚOSS	Ústřední orgán státní správy
ÚSÚ	Ústřední správní úřad
V _c	Celkový výdaj rozpočtu obce
VPS	Všeobecná pokladní správa
ZHN	Zbraně hromadného ničení

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Největší rizika v příštích deseti letech [1]	10
Obrázek 2: Riziko dominového efektu [1]	11
Obrázek 3: Návaznost zdrojového zabezpečení při mimořádné události a krizové situaci [2] ..	14
Obrázek 4: Podíl jednotlivých segmentů státního závěrečného účtu na celkových nekonsolidovaných výdajích veřejných rozpočtů [%], [13]	18
Obrázek 5: Pojmové vymezení věcného a finančního zabezpečení v krizové legislativě [2] ..	23
Obrázek 6: Maslowova pyramida potřeb [23]	24
Obrázek 7: Etapy zabezpečení krizových situací, autor	25
Obrázek 8: Schvalovací proces tvorby rozpočtu obce [28, 37]	44
Obrázek 9: Mimorozpočtové zdroje – fondy, autor	52
Obrázek 11: Schéma podání žádosti z Fondu solidarity, autor.....	76
Obrázek 12: Postup při zjišťování údajů, upraveno autorem [104]	95

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Vzájemné závislosti hrozeb s možností vzniku dominového efektu, autor dle [1]	10
Tabulka 2: Vývoj bezpečnostních strategií v České republice mezi lety 1999–2015 [2, 3]	12
Tabulka 3: Typové plány řešení krizových situací [24, 25]	27
Tabulka 4: Události se zásahy jednotek požární ochrany [24]	28
Tabulka 5: Přehled plánovaných výdajů v letech 2010–2015 [45-49].....	40
Tabulka 6: Finanční zabezpečení ochrany obyvatelstva obce, autor	46
Tabulka 7: Logistická podpora obce v oblasti ochrany obyvatelstva [42]	49
Tabulka 8: Přehled evakuovaných ve správním obvodu ORP Písek [51]	51
Tabulka 9: Požadavky na materiál v obci s rozšířenou působností Písek [51]	52
Tabulka 10: Pořadí významnosti krizových situací pro plánování finančních zdrojů na úrovni obce s rozšířenou působností [44, 60]	56
Tabulka 11: Pořadí významnosti krizových situací pro plánování věcných zdrojů na úrovni obce s rozšířenou působností [44]	56
Tabulka 12: Pořadí potřeby a významnosti zdrojů [44]	59
Tabulka 13: Analýza investičních příležitostí [111]	102
Tabulka 14: Předpokládané příjmy a výdaje na provoz stroje, autor	107
Tabulka 15: Přínosy odvrácených přímých povodňových škod [112].....	107

PŘÍLOHA

Příloha A: Formulář pro sumarizaci prvotních nákladů a nezbytných opatření obce, autor ..	123
Příloha B: Šablona pro výpočet finančního zabezpečení krizových opatření na běžný rozpočtový rok, autor.....	125
Příloha C: Šablona pro výpočet finančního zabezpečení krizových opatření obce, autor	126
Příloha D: Výdaje vybraných ministerstev na krizové řízení ve skupině Bezpečnost státu a právní ochrana za období 2010–2015 [v tis.], autor	127
Příloha E: Checklist starosty obce pro řešení mimořádné události a krizové situace, autor ..	134

Příloha A: Formulář pro sumarizaci prvotních nákladů a nezbytných opatření obce, autor

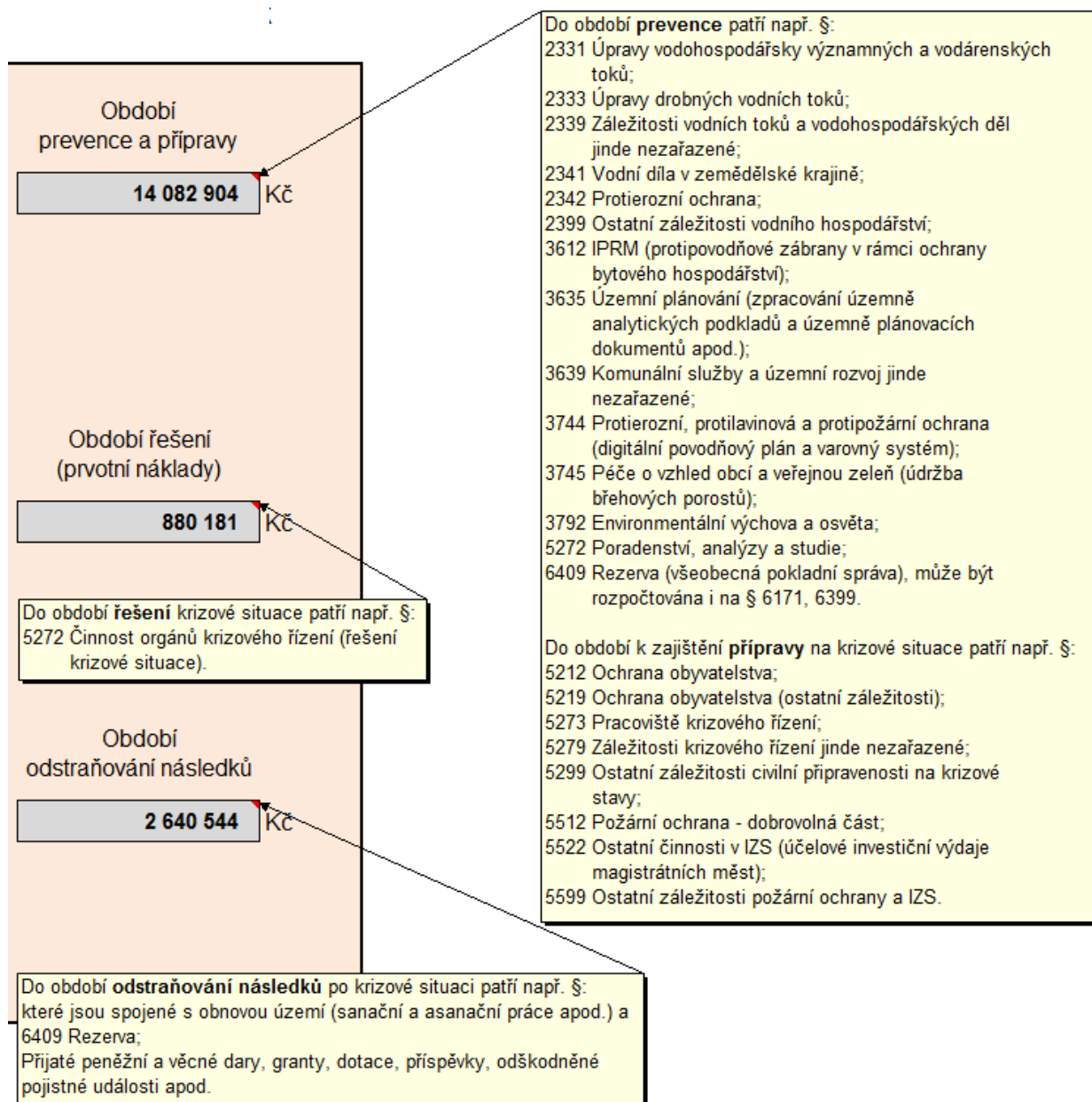
Sumarizace prvotních nákladů a nezbytných opatření za územně samosprávný celek: (dopsat název ÚSC)		IČO: (dopsat identifikační číslo ÚSC)	
Specifikace prvotních nákladů a nezbytných opatření (neinvestiční povahy)		Materiál a drobný hmotný dlouhodobý majetek (do 40 tis Kč), služby a práce	
		Fakturováno* (vč. DPH)	Objednávka* (cena z objednávky, předpokládaná cena vč. DPH)
Nouzové přežití	zajištění evakuace osob včetně návratu (např. zajištění autobusové přepravy)		
	nouzové ubytování a stravování evakuovaných osob		
	dodávky a nákup pitné vody		
	náhradní řešení dodávek energií (elektrické energie, plynu a tepla)		
Materiál a služby	nákup nezbytných vysoušečů zdiva, odvlhčovačů, ventilátorů, čerpadel, elektrocentrál a jejich opravy při poničení při krizové situaci		
	nákup zdravotnického materiálu, léků a případně i nákup očkovacích látek, desinfekčních a úklidových prostředků, insekticidních prostředků proti komárům a proti šíření přenosu nákazy z kontaminovaných prostor létajícím a lezoucím hmyzem		
	nákup nezbytných ochranných pomůcek		
	nezbytný nákup a opravy při krizové situaci poničeného zařízení, vyprošťovacího zařízení		
	na nutné stavební a terénní úpravy, provizorní opravy komunikací, na provizorní přechody a mosty		
	odstranění a odvoz stavební sutě a zbytků zničených objektů		
	na odčerpání vody ze zasažených objektů, odvlhčení a vysoušení objektů		
	demolice nebezpečných a život ohrožujících staticky narušených objektů		
odstranění a likvidaci překážejících poškozených dřevin, likvidaci kadavér			

	odvoz naplavenin a materiálu zničeného povodněmi na skládky (včetně skládkování)		
	revize elektroinstalace, posudky statika, monitorování půdy		
Nezbytné opravy základní infrastruktury	nezbytné opravy k obnově dodávek pitné vody pokud se jedná o jediný zdroj veřejného zásobování pitnou vodou v obci (ČOV, úpravní pitné vody, vrt, studny, vodovod)		
	na nezbytné opravy čistíren odpadních vod k jejich zprovoznění		
	na vyšetření vzorků vody před uvedením zdroje pitné vody do provozu		
	na nezbytné opravy veřejného osvětlení, dodávky energií (včetně revizí)		
	nutné provizorní opravy komunikací, přechodů a mostů		
Náklady složek IZS	nezbytný nákup věcných prostředků a opravy poničeného zařízení a techniky jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí (dále jen „JSDHO“)		
	náklady na péči o členy JSDHO (stravování, ubytování, náhradu za ušlý příjem člena JSDHO apod.)		
	opravy poškozené techniky, opravy nebo nákup věcných prostředků, PHM, maziv		
	CELKEM		
	Poznámka: Do nákladů nelze zahrnovat profesionálně prováděnou činnost, jako: hasiči (např. HZS JčK), vojsko (např. Armáda ČR), záchranáři (např. zdravotnická záchranná služba)		
	* Fakturováno znamená, že již byl vystaven a proplacen daňový doklad (faktura); Objednávka znamená, že jste odeslali, předali, popř. dohodli objednávku s dodavatelem služeb, prací nebo materiálu a znáte její finanční hodnotu (předpokládanou cenu).		
Z toho předpokládané použití vlastních finančních prostředků z rozpočtu územně samosprávného celku:			v tis. Kč

Příloha B: Šablona pro výpočet finančního zabezpečení krizových opatření na běžný rozpočtový rok, autor

Hodnota nemovitého majetku obce	$H_m =$	5 000 000 000	Kč	Celková hodnota nemovitého majetku obce zjištěná poslední inventurou (inventurní i účetní hodnota). Týká se SÚ: 021 Stavby, budovy; 031 Pozemky.
Množství typových krizových situací vypracovaných ústředním správním úřadem	$M_{KS} =$	24		Množství typových krizových situací zpracovaných na základě platných typových plánů pro řešení konkrétních druhů hrožících krizových situací, které zpracoval a schválil ústřední orgán státní správy.
Počet typových krizových situací pro správní území obce	$P_{RKS} =$	11		Celkový počet typových krizových situací, které mohou nastat na území obce (vychází z analýzy rizik pro sledované území a je zapracováno do krizového plánu ORP).
Celkový výdaj obecního rozpočtu	$V_c =$	750 000 000	Kč	Celkový výdaj obecního rozpočtu na sledovaný kalendářní rok (kapitálové i provozní výdaje).
Aktuální počet obyvatel obce	$P_{ob} =$	30 000		Aktuální počet obyvatel obce získaný z registru obyvatel nebo ČSÚ.
Finanční zabezpečení krizových opatření				
	$F_{zko} =$	2,35	% =	17 603 630 Kč

Příloha C: Šablona pro výpočet finančního zabezpečení krizových opatření obce, autor

Příloha D: Výdaje vybraných ministerstev na krizové řízení ve skupině Bezpečnost státu a právní ochrana za období 2010–2015 [v tis.],

autor

Kapitola	Oddíl	Pododdíl	Paragraf	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
				Schválený	Skutečný	Schválený	Skutečný	Schválený	Skutečný	Schválený	Skutečný	Schválený	Skutečný	Schválený	Skutečný
VPS	53 - Bezpečnost a veřejný pořádek	531 - Bezpečnost a veřejný pořádek	5316 -Činnost ústředního orgánu státní správy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	1 257 000	0	490 000	0	500 000	0	500 000	0	565 000	0	605 00	0
			5319 - Ostatní záležitosti bezpečnosti a veřejného pořádku	760 205	0	490 000	0	490 000	0	490 000	0	-	-	-	-
	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	522 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	5220 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	100 000	82 000	100 000	6 555	100 000	0	100 000	52 432	100 000	3 531	140 000	0
		521- Ochrana obyvatelstva	5212 - Ochrana obyvatelstva	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000	45 000
	55 - Požární ochrana a integrováný záchranný systém	552 - Ostatní složky a činnosti integrovaneho záchranného systému	5529 - Ostatní složky a činnosti integrovaneho záchranného systému	100 000	14 718	100 000	0	100 000	2 365	100 000	0	100 000	700	60 000	6 465
MŽP	52 - Civilní připravenost	526 - Státní správa v	5261- Státní správa v oblasti	2 250	2 238	2 078	2 076	2 000	2 000	2 000	3 000	3 000	2 865	3 000	3 135

	na krizové stavy	oblasti hospodářských opatření	hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení												
MZe ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení	1 850	1 345	1 500	1 676	1 500	1 586	2 000	1 248	2 000	379	1 700	368
		526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření	5261- Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení	350	843	700	0	700	0	200	0	200	0	0	0
MZdr ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení	100	152	155	125	155	45	150	166	150	79	250	557
		521- Ochrana obyvatelstva	5212 - Ochrana obyvatelstva	15 060	12 210	6 845	6 533	6 845	6 461	6 850	6 514	6 850	7 813	10 259	10 005
MZV ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového	4 000	896	1 500	1 430	1 500	1 437	1 500	1 437	1 500	1 119	20 000	16 715

			řízení												
		521- Ochrana obyvatelstva	5212 - Ochrana obyvatelstva	0	41	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření	5261- Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení	0	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MV ČR	53- Bezpečnost a veřejný pořádek	531- Bezpečnost a veřejný pořádek	5311 -Bezpečnost a veřejný pořádek	35 430 473	33 837 631	29 738 747	29 437 142	28 565 560	28 255 736	27 897 892	29 139 363	28 822 528	30 354 168	30 062 037	34 763 691
			5316 - Činnost ústředního orgánu státní správy v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku	5 268 338	5 178 543	4 560 248	5 278 609	4 834 260	5 927 459	4 303 920	4 554 524	4 429 577	5 005 008	4 877 146	5 128 871
		539 - Ostatní záležitosti bezpečnosti a veřejného pořádku	5399 - Ostatní záležitosti bezpečnosti, veřejného pořádku	78 324	74 475	56 256	48 337	56 256	50 241	56 256	50 007	56 250	56 407	56 250	60 161
		538 - Výzkum týkající se bezpečnosti a veřejného pořádku	5380 - Výzkum týkající se bezpečnosti a veřejného pořádku	14 836	14 177	43 228	32 842	7 102	19 040	18 757	23 319	17 589	15 807	6 608	19 558
	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5272 - Činnost orgánů krizového řízení na územní úrovni a dalších územních správních úřadů v oblasti	5 623	4 746	2 166	1 629	1 169	779	1 945	6 216	950	4 954	50	4 798

			krizového řízení												
			5274 - Podpora krizového řízení a nouzového plánování	0	11 000	0	127	-	-	0	8 521	0	25 394	0	12 937
		528-Výzkum a vývoj v oblasti civilní připravenosti na krizové stavy	5281 - Výzkum a vývoj v oblasti ochrany obyvatelstva	13 064	13 322	27 517	55 990	41 105	39 252	34 054	38 349	29 043	31 655	17 574	32 569
	55 - Požární ochrana a integrovaný záchranný systém	559 - Ostatní záležitosti požární ochrany a integrovaného záchranného systému	5599-Ostatní záležitosti požární ochrany a integrovaného záchranného systému	0	1 038	0	1 141	0	1 134	0	1 170	0	1 069	0	2 916
		551 - Požární ochrana	5511 - Požární ochrana - profesionální část	7 423 690	7 511 329	6 222 474	6 401 382	5 873 255	6 162 957	5 984 675	7 081 338	6 031 944	6 837 549	6 377 283	7 534 127
			5512 - Požární ochrana - dobrovolná část	238 205	198 897	83 250	81 719	78 000	76 782	78 000	377 605	83 000	107 052	118 000	137 188
			5517 - Vzdělávací a technická zařízení požární ochrany	221 271	377 114	192 726	283 152	242 617	282 253	211 544	257 320	247 603	270 290	248 164	301 124
		556 - Státní správa v požární ochraně a integrovaném záchranném	5561 - Činnost ústředního orgánu státní správy v požární ochraně	538 940	331 528	325 306	248 449	481 739	303 654	516 891	417 357	400 200	405 279	436 409	2 095 104

		systému													
		558 - Výzkum a vývoj v požární ochraně a integrovaném záchranném systému	5580 - Výzkum a vývoj v požární ochraně a integrovaném záchranném systému	7 407	7 413	105	1 525	11 341	9 326	7 264	6 246	5 381	8 682	1 352	3 690
MS ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5273 - Ostatní správa v oblasti krizového řízení	100	52	300	184	300	154	300	180	300	69	300	0
MSMT	53 - Bezpečnost a veřejný pořádek	539 - Ostatní záležitosti bezpečnosti a veřejného pořádku	5399 - Ostatní záležitosti bezpečnosti, veřejného pořádku	9 754	7 987	8 778	8 636	8 134	8 129	8 134	7 750	8 134	8 119	8 134	8 069
MPO ČR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MMR ČR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MPSV	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5273 - Ostatní správa v oblasti krizového řízení	150	150	150	2 526	150	150	150	150	150	148	150	86
MO ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	529 - Ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy	5291 - Mezinárodní spolupráce v oblasti krizového řízení	878	741	1 207	614	678	0	900	710	819	667	878	741

MK ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření	5261 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení	50	4	50	45	50	0	50	0	50	50	50	0
MF ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	527 - Krizové řízení	5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení	730	483	453	226	371	502	323	172	255	116	135	39
MD ČR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	522 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	5220 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	4 813	2 325	3 900	1 220	3 600	1 069	3 600	2 509	2 905	2 915	3 246	2 605
		527 - Krizové řízení	5271 - Činnost orgánů krizového řízení na ústřední úrovni a dalších správních úřadů v oblasti krizového řízení	5 079	2 256	3 700	615	2 700	1	1 200	39	100	1	38	13
		521 - Ochrana obyvatelstva	5212 - Ochrana obyvatelstva	563	164	300	0	300	0	300	58	-	-	45	0
		529 - Ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy	5299 - Ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy	59 769	59 662	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření	5261 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení	1 758	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SSHR	52 - Civilní připravenost na krizové stavy	522 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	5220 - Hospodářská opatření pro krizové stavy	1 823 599	1 845 378	1 566 586	1 754 979	1 807 890	1 775 863	1 477 058	1 879 464	1 665 392	1 808 687	1 945 739	1 806 039
		526 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření	5261 - Státní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy a v oblasti krizového řízení	294 736	272 960	247 019	237 457	248 958	235 516	263 331	282 572	284 576	243 470	281 208	284 126

Příloha E: Checklist starosty obce pro řešení mimořádné události a krizové situace, autor

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
Období adjustace mimořádné události nebo krizové situace							
1	Informování starosty o vzniku mimořádné události nebo krizové situace.	OPIS HZS kraje, krizový štáb obce s rozšířenou působností, povodňová komise obce s rozšířenou působností		V případě potřeby volat OPIS HZS kraje (<i>dopsat telefonní číslo</i>). Navázat kontakt s vybranými členy krizového štábu a požádat o sledování situace.	Využit telefon, hromadné SMS zprávy, AMDS, e-mail, televizní a rozhlasové vysílání, internet.	1. Převzít a předat informace na Operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru kraje (OPIS HZS kraje) pokud mimořádná událost zasahuje pouze území obce (např. havárie), spolupracovat se velitelem zásahu. 2. Sledovat hodnověrná zpravodajství o vývoji mimořádné události nebo krizové situaci pokud je mimořádná událost většího rozsahu a/nebo jsou vydávány výstrahy ČHMÚ (např. povodně).	
2	Zjistit situaci ve správním území obce a relevantní informace od obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>).	starosta (v jeho nepřítomnosti zástupce)	území obce (postižené místo)	Rekognoskace postiženého místa. Získávání relevantních zpráv o vývoji situace z hodnověrných zdrojů.	Členové krizového štábu obce. Navázání kontaktu s velitelem zásahu.	SMS zpráva z telefonního čísla (<i>dopsat telefonní číslo</i>), telefon, elektronické zprávy, zkontrolovat stav baterie mobilního telefonu.	
3	Připravit si Dokumentaci pro řešení mimořádných událostí a krizových situací.	starosta	obecní úřad			Dokumentace je uložena (<i>uvést místo uložení Dokumentace obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací</i>).	
Období implementace mimořádné události nebo krizové situace (odezva)							
4	Svolat krizový štáb obce (<i>pracovní tým starosty obce</i>), Příloha A Kontakty .	starosta, OPIS HZS kraje	obecní úřad	V případě potřeby volat OPIS HZS kraje (<i>dopsat telefonní číslo</i>).	Využit telefon, nebo provést osobně, určit místo a čas jednání.		
5	Sledovat televizní nebo rozhlasové vysílání.	starosta	obecní úřad		Česká televize (program ČT1), Český rozhlas (stanice Radiožurnál).	Podle možností a vybavenosti obecního úřadu nebo zázemí krizového štábu obce.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
6	Zahájit úvodní jednání krizového štábu obce:	starosta	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Vést zápisy, včetně prezenčních listin a jejich evidenci vždy, i bez vyhlášení krizového stavu.	Zápisy z jednání krizového štábu obce a zvukové záznamy.	Provádět zápis z jednání krizového štábu obce. Zaznamenat úkoly s konkrétními jmény.	
	- zjistit, zdali jsou přítomni všichni členové krizového štábu obce (prezence), povolání náhradníků;	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Použít seznam členů krizového štábu obce. Pro povolávání náhradníků určit osobu.		Příloha A Kontakty.	
	• zjistit situaci o dávkách energií, poskytování služeb, zdravotnického zabezpečení, dopravní situace apod.;	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce		Zástupci dodavatelů elektrické energie, vody, plynu, hygiena, správci povodí, dodavatelé služeb, apod., u rozsáhlých událostí u obce s rozšířenou působností nebo na krajském úřadu	Popř. povolat další nezbytné odborníky do krizového štábu obce.	
	• zavést vedení: ▪ evidence administrativních činností; ▪ evidence odesílaných a přijímaných zpráv; ▪ odesílaných hlášení; ▪ požadavků; ▪ nasazených sil a prostředků (zadaných a prováděných prací);	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Zajistit a určit osobu pro vedení: a) záznamníku zpráv, nařízení a hlášení příp. povodňové knihy, Příloha C Záznamník zpráv, nařízení a hlášení krizového štábu obce; b) zápisů z jednání krizového štábu obce; c) přehledu požadavků, objednávek a nabídek; d) provádění fotodokumentace. Zapisovat vše a provádět TRVALE!		Zápisy a záznamy se váží na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nebudou-li provedeny, obec je od (název kraje) kraje a ústředních správních úřadů neobdrží!	
6	- poskytnout informace o události nebo situaci, jejích dopadech a předpokládaném vývoji;	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Mít připravené relevantní informace od obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>), media, ČHMÚ apod.			
	- získat informace o již probíhajících opatřeních;	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Členové krizového štábu obce mají připravené na jednání relevantní informace o probíhajících a nutných opatřeních.			

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
	- posoudit situaci a navrhnout její řešení, odhadnout finanční náklady na opatření;	starosta, členové krizového štábu obce	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Využit dokumentaci obce pro řešení mimořádných událostí a krizových situací s přihlédnutím na probíhající situaci.		Váže se na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.) uvolňované vládou.	
	- upřesnit styl a formu práce krizového štábu obce;	starosta	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Zajištění stálé služby na pracovišti. Střídání členů a jejich zastupitelnost apod.		Upřesnění kontaktů na jednotlivé členy krizového štábu obce.	
	- přijetí opatření a rozdělení úkolů;	starosta	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Určit osoby, které budou: - organizovat evakuaci; - zajišťovat varování; - zajišťovat ukrytí; - zajišťovat stravování a zásobování pitnou vodou; - provádět objednávání, převzetí a distribuci humanitární pomoci; - provádět objednávání a pořízení materiálu (čisticího, desinfekčního, úklidového, prostředků pro hasiče).			
	- sestavit a připravit k odeslání úvodního hlášení pro krizový štáb obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> ;	určená osoba	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Použít jako vzor formulář Hlášení obce, Příloha B Hlášení obce , e-mail: <i>(dopsat adresu krizového štábu obce a rozšířenou působností)</i> .		Návaznost na bod 22. Hlášení zasílat i v případě, že nezasedá krizový štáb obce.	
6	- stanovit průběžné přijímání a evidování informací a provádění fotodokumentace;	určená osoba	obecní úřad, místnost krizového štábu obce	Poučit určenou osobu o získávání všech dostupných informací o vzniku škod na majetku obce a zpracování podkladů pro pojišťovny.		Jak bude probíhat, kdo zabezpečí (forma, způsob apod.)	
	- stanovit doby dalšího jednání krizového štábu obce;	starosta	obecní úřad, místnost krizového štábu obce			Zvážit dle vývoje situace.	
	- zahájit plnění úkolů.	členové krizového štábu, určené osoby	obecní úřad, místnost krizového štábu obce, území obce	Shrnout zásadní úkoly a ukončit jednání krizového štábu obce.		Zkontrolovat a podepsat zápis z jednání krizového štábu obce.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
7	Poskytovat obyvatelstvu informace všemi dostupnými prostředky.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Předem si připravit stručné a výstižné informace (co, kde, kdy, proč a jaká opatření se budou provádět). Poskytování provádět TRVALE!	Místní informační systém, osobně, telefon, e-mail, webové stránky nebo portál, úřední deska obce.		
8	Provést rekognoskaci správního území obce a zjištěné údaje uvádět v hlášení obce.	starosta, určené osoby	území obce	Zjišťovat např. vývoj mimořádné události, zasažení nebo poškození nemovitý majetek obce, právnických a fyzických osob, stav rybníků apod.	Předem nebo průběžně: - vyčleněná skupina osob, - členové JSDHO, - obecní policie (je-li zřízena).		
9	Při nepříznivém vývoji situace (např. meteorologické situace, možný vznik domino efektu) analyzovat jaké síly a prostředky jsou potřebné k překonání mimořádné události nebo krizové situace, zajistit jejich připravenost k případnému zásahu.	starosta, určené osoby	obecní úřad, území obce		Prioritně využít: - JSDHO , - komunální služba (technické služby), (materiál dle potřeby např.: protipovodňové pytle, násypku, písek, nákladní vozidlo, zábrany, čerpadla, elektrocentrály, dopravní značení, možnost nouzového ubytování pro evakuované apod.).		
10	Dodržovat pokyny předávané velitelem zásahu nebo orgány krizového řízení přímo nebo prostřednictvím televizního a rozhlasového vysílání.	členové krizového štábu, určené osoby	obecní úřad, území obce	Sledovat telefon, hromadné SMS zprávy, AMDS, e-mail, televizní a rozhlasové vysílání, internet.			
11	Varovat všechny osoby nacházející se na správním území obce.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Varovat a poskytovat tísňové informace. Individuální varování handicapovaných osob.	Využít sirény, místní rozhlas, vozidla JSDHO, zvonice, hromadné SMS zprávy, pochůzky (zejména na samoty, rekreační oblasti, dětské tábory) a jiné dostupné prostředky k varování.		
12	Svolat a nasadit JSDHO k zabezpečení potřebných úkolů (pokud již nebyla aktivována OPIS HZS kraje).	OPIS HZS kraje, starosta	obecní úřad, území obce	Neodkladně nahlásit na OPIS HZS kraje, je-li starostou obce na území obce nasazena JSDHO. Nasazení JSDHO může starosta vyžádat prostřednictvím OPIS HZS kraje.	JSDHO	Nahlášení nasazení JSDHO se váže na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nebude-li provedeno, obec je od (název kraje) kraje a ústředních správních úřadů neobdrží!	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
13	Informovat orgán krizového řízení obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> o vzniklé situaci na území obce a o zahájení činnosti krizového štábu obce.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Zajistit telefonicky na tel. č. <i>(dopsat telefonní číslo)</i> , <i>(napsat jméno a příjmení osoby)</i> ; e-mail: <i>(dopsat adresu starosty obce s rozšířenou působností)a (dopsat adresu osoby nebo krizového štábu obce s rozšířenou působností)</i> .			
14	Navázat kontakt s právníckými a fyzickými osobami v obci využitelnými k řešení situace, velitelem zásahu a dále s nimi spolupracovat.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Ujasnit si, jaké právnícké a fyzické osoby u obce jsou využitelné pro řešení aktuální situace.		Využít svůj přehled kontaktů pro obec a pravidelně zasílaný přehled kontaktů obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> , Příloha A Kontakty .	
15	Organizovat, řídit, koordinovat a ukládat opatření při řešení mimořádné události nebo krizové situace.	starosta	obecní úřad	Využít členy krizového štábu obce a Dokumentaci pro řešení mimořádné události a krizové situace.			
16	V případě potřeby zajistit prostřednictvím právníckých a fyzických osob v obci poskytnutí sil a prostředků. V případě nedostatku požádat starostu obce s rozšířenou působností nebo hejtmána kraje.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Připravit a vést: - evidenci právníckých a fyzických osob poskytující pomoc, včetně požadovaného/poskytovaného rozsahu prací; - dohody o provedení práce, smlouvy, objednávky, výzvy apod. Návaznost na bod 6 (zasedání krizového štábu obce).	Dohody, smlouvy, výzvy apod. použít dle vnitřních pravidel obce (využití grafického manuálu, zákoníku práce, občanského zákoníku apod.).	Činnost sil a prostředků se váže na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nutno zaznamenávat a evidovat, jinak je obec od <i>(název kraje)</i> kraje a ústředních správních úřadů neobdrží! Při překročení nákladů nad 100 tisíc Kč se doporučuje projednat s Krizovým štábem <i>(název kraje)</i> kraje.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
17	Pro překonání mimořádné události nebo krizové situace dále aktivovat a využít primárně zařízení a organizační složky obce. Po vyčerpání možností se obrátit na další poskytovatele služeb.	starosta, určená osoba	obecní úřad	V případě potřeby požádat o pomoc prostřednictvím krizového štábu obce starostu obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>) a vyžádat si informace o způsobu a době zajištění požadavku obce.	Nutno využít: - obecní policie, je-li zřízena; - komunální (technické, městské) službu; - školské zařízení, je-li zřízeno; - příspěvkovou organizaci, která poskytuje pečovatelskou (stravovací, ubytovací) službu, je-li zřízeno. Dle charakteru mimořádné události nebo krizové situace doplnit přepravce, stavební společnosti, ubytovací a stravovací zařízení apod.	Využít všechny dostupné služby a prostředky v obci	
18	Zajistit a připravit ochranu osob a majetku před mimořádnou událostí.	určená osoba	území obce	Určená osoba objedná a zajistí dodání dalšího potřebného materiálu.	Využít k činnosti: - JSDHO, - nasmlouvané právnické osoby, - nasmlouvané podnikající fyzické osoby, - dobrovolné pomoci fyz. osob. K tomu budou potřebovat, např. násypku, dvoukomorové pytle, písek, zábrany, dopravní značení a značky, ruční nářadí, dřevo, plach-ty, prostory pro ubytování vyvedených nebo evakuovaných apod.	Krátkodobé ubytování osob a nouzové přežití.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
19	Aktivovat místa (budovy) pro zajištění evakuace.	starosta, určená osoba	místo pro evakuované obyvatele	Určená osoba obvolá předem vytipovaná místa (budovy) pro: - příjem evakuovaných, - krátkodobé ubytování evakuovaných obyvatel a zajistí jejich aktivaci (zatím se nerozvinují pro další činnost).	Využit primárně zařízení obce (místnosti na obecním úřadu, sály, sokolovnu, tělocvičny, učebny, kulturní zařízení apod.). Po vyčerpání využít další zařízení jako: hotely, pensiony, rekreační zařízení, domovy mládeže, internáty apod.	Aktivace míst se váže na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nutno zaznamenávat, jinak je obec od (název kraje) kraje a ústředních správních úřadů neobdrží!	
20	Zajistit veřejný pořádek v obci.	starosta	území obce	Provést telefonicky (<i>dopsat telefonní číslo</i>) nebo osobně.	Využit obecní policii, je-li zřízena. Je-li to nutné, požádat o pomoc Policii ČR.		
21	Vyvíjí-li se mimořádná událost nepříznivě a hrozí ztráty na životech, poškození zdraví lidí, majetku a životního prostředí požádat starostu obce s rozšířenou působností (název obce) o pomoc a projednat možnost vyhlášení krizového stavu.	starosta	obecní úřad	Provést telefonicky na tel. č. (<i>dopsat telefonní číslo</i>), (<i>napsat jméno a příjmení osoby</i>); e-mailem: (<i>dopsat adresu krizového štábu obce s rozšířenou působností</i>), popř. faxem: (<i>dopsat telefonní číslo</i>) na tiskopis uvedený v Příloze D1 Žádost o vyhlášení krizového stavu.		Podmínky pro vyhlášení stavu nebezpečí, Příloha D2 Podmínky pro vyhlášení stavu nebezpečí Bedlivě zvážit na jednání krizového štábu obce. Může být spojeno s prvotní evakuací obyvatel.	
22	Zpracovat a zaslat úvodní hlášení obce o činnosti, viz Příloha B Hlášení obce.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Max. do 5 hodin po provedení varování nebo svolání krizového štábu obce, e-mailem: (<i>dopsat adresu krizového štábu obce s rozšířenou působností</i>).		V případě vyhlášeného krizového stavu na území obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>).	
23	Mimořádná událost nebo krizová situace začíná ohrožovat životy a poškození zdraví lidí a bez evakuace ji nelze zabránit.	starosta	obecní úřad, území obce	Přednostně evakuovat: - děti do 15 let, - pacienty ve zdravotnických zařízeních, - osoby umístěné v sociálních zařízeních, - osoby zdravotně postižené, - doprovod všech uvedených osob.	Využit všechny síly, prostředky a zařízení na území obce a přede nasmlouvané.	Evakuace se váže na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nutno činnost zaznamenávat, jinak je obec od (název kraje) kraje a ústředních správních úřadů neobdrží!	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
	Zahájit přípravu na možné provedení evakuace obce nebo její části.	určená osoba	obecní úřad	Příprava: místa nástupu, potřebné množství autobusů, pomoc a přeprava imobilních osob apod.		Zajistit pomoc pro handicapované osoby.	
	Zpohotovit místo nouzového ubytování pro evakuované osoby.	určené osoby, JSDHO	místo nouzového ubytování	V případě potřeby požádat o pomoc krizový štáb obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>).			
	Nařídit (nařízením obce, Příloha E Nařízení obce k provedení evakuace) evakuaci obyvatel obce (části obce) dle vývoje situace a návrhu krizového štábu obce.	starosta	území obce	Informovat všechny osoby na území obce! Nařídil-li velitel zásahu evakuaci je nutno s ním spolupracovat.	Využít úřední desku obecního úřadu, obecní rozhlas, místní informační systém, vozidla JSDHO, megafony apod.	Nařízení evakuace je nezbytné zdokumentovat z důvodu možných sporů a stížností, proplácení nákladů atd. Pokud je evakuace nařízena hejtmánem (<i>název kraje</i>) kraje, zajistit její provedení. Starosta obce může nařídit evakuaci pouze za krizového stavu.	
23	Při evakuaci zajistit nouzové přežití obyvatel, a to:	určené osoby, JSDHO, nasmalování dodavatelé služeb	obecní úřad, území obce	Nasmalovat prostřednictvím člena krizového štábu obce dodavatele služeb pro nouzové přežití obyvatel, Příloha F Požadavky na materiál .		Nouzové přežití obyvatelstva se váže na finanční prostředky (prvotní náklady, nezbytná opatření, dotační tituly apod.). Nutno činnosti zaznamenávat, jinak je obec od (<i>název kraje</i>) kraje a ústředních správních úřadů neobdrží!	
	- nouzové stravování,	určená osoba	místo hromadného stravování	Pro děti, nemohoucí, seniory, osoby v zaměstnání zajistit pitnou a užitkovou vodu (tekutiny), stravu (teplá i studená), potraviny apod.		Nutno dát pozor na dietáře (alergiky), tj. strava bez soli, bezmasá strava, bezlepková, bez koření, bez glutamanů apod.	
	- nouzové zásobování pitnou a užitkovou vodou,	určená osoba	místo stravování a vodohospodářem určené místo odběru		O pitné vodě, která nesplňuje hygienické požadavky, rozhodne hygienik.	První 2 dny 5 litrů na osobu a den. Pro 3. a další dny 10 až 15 litrů na osobu a den.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
	- dodávky energií,	určená osoba	důležitá místní infrastruktura, postižená místa		Zajistit elektrocentrály a elektrogenerátory včetně míst pro připojení.	Jsou-li potřeba.	
	- humanitární pomoc,	určená osoba	místo určené k příjmu a výdeji materiálu	Žádost o dodání zaslat na krizový štáb obce s rozšířenou působností obce (<i>název obce</i>). Pro příjem, uskladnění a distribuci humanitární pomoci zajistit: - prostory a manipulační techniku; - určit osoby pro její příjem, evidenci a distribuci postiženým osobám.	Využít členy občanských sdružení působící na úseku požární ochrany.	Zvážit zřízení skladu s materiálem humanitární pomoci (určit místo nebo budovu). Evidovat pomoc poskytovanou obcím státem.	
23	- nouzové dodávky služeb.	určené osoby	území obce	Zajistit: - poskytování informací o situaci a přijímaných opatřeních; - služby zdravotnické, sociální, hygienické, veterinární, poštovní a spojové, dopravní, technické, pohřební, opravárenské, jako: instalatérské, topenářské, sklenářství, pokrývačství, truhlářství, zámečnictví apod.; - prádely a čistírny; - zásobování postiženého obyvatelstva šatstvem, příkrývkami, prostředky osobní hygieny a denní potřeby.	Využít k dodávání služeb: - nasmlouvané právnické osoby, - nasmlouvané podnikající fyzické osoby, - dobrovolné pomoci fyzických osob.		
	Vést přehled o evakuovaných osobách.	určená osoba	obecní úřad	Vyplnit dokument, Příloha G Přehled evakuovaných.			
	Spolupracovat s přijímacím střediskem obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>), Příloha A Kontakty.	určená osoba	obecní úřad	Předávat zejména údaje o počtech odesílaných lidí a počtech lidí s handicapem.		V případě aktivace přijímacího střediska.	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
	Zavést péči o děti a mládež	určená osoba, ředitel školského zařízení	školské zařízení ve správním území obce s rozšířenou působností (název obce)	Spolupráce s obecním úřadem obce s rozšířenou působností (název obce).	Školské zařízení navržené bezpečnostní radou obce s rozšířenou působností (název obce) a zařazené do krizového plánu radou obce s rozšířenou působností (název obce).	Vyhláška č. 281/2001 Sb., kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).	
	Spolupracovat se starostou příjmové obce.	určená osoba	obecní úřad	Zajištění výkonu státní správy a péče o obyvatele obce.		V případě nutnosti evakuovat obyvatele do jiné obce.	
24	Provést evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob pro případy, kdy předpokládaná doba evakuace je delší než 3 dny a nahlásit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností (název obce).	určená osoba	obecní úřad (místo nouzového ubytování)	Evidenci údajů provádět prostřednictvím: - registru přechodných pobytů na internetové adrese: http://rpp.izscr.cz/ ; - vyplněné tabulky e-mailem: (dopsat adresu osoby obecního úřadu obce s rozšířenou působností), Příloha H1 Postup evidence údajů o přechodných změnách pobytu a H2 Tabulka evidence údajů o přechodných změnách pobytu.		Registr bude aktivován po nařízení krizového opatření (hejtmanem nebo vládou).	
25	Provádět další záchranné a likvidační práce.	starosta, velitel zásahu	území obce	Určenou osobou kontrolovat a zaznamenávat provádění záchranných a likvidačních prací.	Využít k činnosti: - JSDHO, - nasmlouvané právnické osoby, - nasmlouvané podnikající fyzické osoby, - dobrovolné pomoci fyzických osob.	Při budování a odstraňování staveb dodržovat stavební řád, konzultovat se stavebním úřadem.	
26	Vypracovat požadavky na potřebný materiál	starosta, určená osoba	obecní úřad	Požadavky o dodání materiálu zaslat na krizový štáb obce s rozšířenou působností obce (název obce) prostřednictvím e-mailu (dopsat adresu krizového štábu obce s rozšířenou působností). Tabulka s požadovaným materiálem je uvedena v Příloze F Požadavky na materiál.	Přednostně využít všechnu dostupnou techniku, prostředky a materiál na území obce (stavební, úklidové, čisticí prostředky apod.). Požadovat pouze materiál, který není možno získat vlastními prostředky a silami na území obce.		

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
27	Zjistit prvotní náklady a nezbytná opatření a zpracovat do sumarizační tabulky.	určená osoba	obecní úřad, území obce	Požadovat a zasílat prostřednictvím e-mailu: <i>(dopsat adresu krizového štábu obce s rozšířenou působností)</i> telefonicky: <i>(dopsat telefonní číslo)</i> v tabulce, Příloha I Sumarizační tabulka.			
28	Zajistit v případě potřeby nutnou hygienickou a zdravotnickou péči na území obce.	starosta, určená osoba	území obce	Požadavky uplatnit cestou obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> .	Zajistí Krajský úřad <i>(název kraje)</i> kraje, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví a Krajská hygienická stanice <i>(název kraje)</i> kraje.		
29	Organizovat náhradní zásobování, dopravu a další narušenou funkci infrastruktury na území obce.	starosta, určená osoba	území obce		Využít k činnosti: - JSDHO, - nasmlouvané právnické osoby, - nasmlouvané podnikající fyzické osoby.	Dohody o provedení práce, objednávky, smlouvy.	
30	Zpracovávat a zasílat průběžné hlášení na krizový štáb obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> .	starosta, určená osoba	obecní úřad	Zasílat na tiskopise, Příloha B Hlášení obce , prostřednictvím e-mailu: <i>(dopsat adresu osoby nebo krizového štábu obce s rozšířenou působností)</i>		VŽDY k 06:00 a 16:00 h	
31	Spolupracovat se starostou a krizovým štábem obce s rozšířenou působností obce <i>(název obce)</i> .	starosta	obecní úřad, území obce	Provádět telefonicky na tel. č. <i>(dopsat telefonní číslo)</i> , <i>(napsat jméno a příjmení osoby)</i> , popř. e-mailem: <i>(dopsat adresu krizového štábu obce s rozšířenou působností)</i> .		Dle potřeby: (např. pomoc úředníkům z odboru sociálních věcí při zjišťování potřeb postižených obyvatel a naplňování zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi).	
32	Zjistit rozsah a reálnou výši škod na majetku obce.	určená osoba	území obce	Provést konfrontaci reálné výše škody s inventarizačním soupisem majetku obce a provedených prvotních finančních nákladů a následných opatření. Mít zpracovanou fotodokumentaci.	Odborníci a specialisté (odhadci nemovitostí, likvidátoři pojistných událostí apod.).	Využít zápisy ze Záznamníku zpráv, nařízení a hlášení příp. povodňové knihy, foto dokumentace, video záznamy apod.	
33	Informovat pojišťovnu (pojišťovací agenty) o škodách na majetku obce.	určená osoba	obecní úřad	Přípravit pojistné smlouvy.		Použít veškerou dokumentaci (foto, video apod.).	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
34	Podle rozsahu škod na majetku obce zřídit fond nebo konat veřejnou sbírku.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Zřízení veřejné sbírky žádat písemně odbor legislativy a vnitřních věcí Krajského úřadu <i>(název kraje)</i> kraje na formuláři Oznámení o konání veřejné sbírky.		Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a změně některých zákonů (zákon o veřejných sbírkách), ve znění pozdějších předpisů.	
35	Zajistit provedení prohlídek po mimořádné události nebo krizové situaci v obci a spolupracovat s krizovým štábem obce s rozšířenou působností <i>(název obce)</i> .	určená osoba	území obce		Statici (pro posouzení užívání budov, dopravních komunikací, mostů apod.), správce vodního hospodářství, energetici, orgány veřejného zdraví apod.	Nemovitosti ve vlastnictví obce a postižených obyvatel (budovy, komunikace, mostní konstrukce, vodovodní řady, vodní zdroje, další infrastrukturu zajišťující chod obce apod.).	
36	Roztřídit a uložit kopie faktur (daňových dokladů).	určená osoba	obecní úřad	Jedná se o doklady k provedení prvotních činností (prvotní náklady a nezbytná opatření spojená se záchrannými a likvidačními pracemi) a odstraňování následků mimořádné události nebo krizové situace (sanační a asanační práce).		Zvláštní evidence dokladů.	
37	Být nápomocen pověřenci z obce s pověřeným obecním úřadem <i>(název obce)</i> a vyhodnotit odhad škod na majetku, které vznikly na správním území obce.	starosta, určená osoba	obecní úřad	Vyplnit tabulku vyhlášky MF ČR č. 186/2002 Sb. (uvedena v příloze vyhlášky), Příloha J Odhad škod na majetku.		Nutno předem tabulku prostudovat a připravit si relevantní podklady.	
Období korekce a rekonstrukce následků krizové situace (obnova)							
38	Zajistit návrat evakuovaného obyvatelstva do obce a jejich nemovitostí.	určená osoba	území obce	Posoudit obyvatelnost postižených lokalit.	Prioritně provádí: - JSDHO, - komunální služba (technické služby); - nevládní neziskové organizace.		
39	Organizovat a zajistit postupný návrat obce do běžného života.	starosta	území obce	Vypracovat harmonogram prací, činností a postupů.	Prioritně provádí: - JSDHO, - komunální služba (technické služby); - nevládní neziskové organizace.		
40	Zjistit účelnost provedených	starosta,	obecní úřad			Formu a datum odevzdání určí	

P.č.	Činnost, úkol, opatření	Odpovídá, provede	Místo plnění	Podrobná činnost	Síly, prostředky a zařízení (součinnost)	Poznámka	Záznam o splnění (Ano/Ne)
	opatření a podat zprávu o mimořádné události nebo krizové situaci obecním úřadu obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>).	určená osoba				Obecní úřad obce s rozšířenou působností (<i>název obce</i>).	
41	Veškerou dokumentaci z období řešení krizové situace mít připravenou pro kontrolu Krajského úřadu (<i>název kraje</i>) kraje a příslušného ústředního orgánu státní správy (především MMR).	starosta, určená osoba	obecní úřad	Uchovat zápisy z jednání krizového štábu (<i>název obce</i>), faktury (daňové doklady), objednávky, výpisy z bankovních účtů, smlouvy, podklady v Záznamníku zpráv, nařízení a hlášení, e-maily, telefonní hovory, poskytnutí podpory pro prvotní náklady a nezbytná opatření, dílčí zprávy o zásahu JSDHO apod.		Do dvou kalendářních let od vyhlášení krizového stavu. Účetní a daňové doklady, nařízení a rozhodnutí uchovávat v souladu se zákonem o účetnictví a archivního a skartačního řádu.	
Přílohy: A - Kontakty B - Hlášení obce (úvodní, následné) C - Záznamník zpráv, nařízení a hlášení krizového štábu obce D1 - Žádost o vyhlášení krizového stavu D2 - Podmínky pro vyhlášení stavu nebezpečí E - Nařízení obce k provedení evakuace F - Požadavky na materiál G - Přehled evakuovaných H1 - Postup evidence údajů o přechodných změnách pobytu H2 - Tabulka evidence údajů o přechodných změnách pobytu I - Sumarizační tabulka J - Odhad škod na majetku					Legenda: 1. Text červený a tučně vyznačený - vychází z právních předpisů. 2. Text černý - vychází ze základních pravidel řešení mimořádné události. 3. <i>Text hnědý psaný kurzívou</i> - nutno přepsat pro aktuální obec. 4. Text modrý - označuje přílohy.		

